

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA PREKINITEV V NAPADU NAJBOLJŠIH 8 EKIP V UEFA LIGI
PRVAKOV 2021/2022**

DIPLOMSKO DELO

Avtor dela

DEJAN JELNIKAR

NOGOMETNA ZVEZA SLOVENIJE
Trenerska šola prof. Branko Elsner
DIPLOMA UEFA PRO

**ANALIZA PREKINITEV V NAPADU NAJBOLJŠIH 8 EKIP V UEFA LIGI
PRVAKOV 2021/2022**

DIPLOMSKO DELO

Mentor: Iztok Kavčič

Recenzent: Vanja Starčević

Član komisije: Aljaž Gornik

Avtor dela:

DEJAN JELNIKAR

Ljubljana, maj 2023

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju Iztoku Kavčiču za strokovno pomoč pri izdelavi diplomske naloge. Prav tako se zahvaljujem tudi Nogometni zvezi Sloveniji, ki mi je omogočila, da sem se lahko prijavil na UEFA PRO.

IZVLEČEK

Namen diplomske naloge je analizirati prekinitve nogometne igre v fazi napada (zadnja tretjina oz. visoka cona) najboljših osem ekip (S. L. Benfica, Liverpool F. C., Manchester City F. C., Atletico Madrid, Real Madrid CF, Chelsea F. C., Villareal C. F., F. C. Bayern München) v UEFA Ligi prvakov za sezono 2021/2022.

Analizirane so vse četrtfinalne tekme (8 tekem), polfinalni tekmi (4 tekme) in finalna tekma.

Analiza zajema 4 glavne sklope spremenljivk (udarec iz kota, udarec iz prostega strela, kazenski udarec in izvajanje stranskega avta).

Cilj naloge je bil ugotoviti, koliko je bilo uspešno zaključenih akcij z zadetki, koliko je bilo zaključkov na vrata, izbitih in izgubljenih žog, kam so bile odigrane podaje in ali so bile odigrane direktno ali indirektno. Namen je bil tudi praktično prikazati tri ponavljajoče se oz. največkrat izvedene prekinitve ter izbrati vaje za razvoj omenjenih prekinitev v igri s pomočjo slovenskega modela metodike učenja igre.

Za izdelavo vseh prikazov analize prekinitev so bile uporabljene programske opreme InStat, Tactics Manager, Microsoft Word in Excel tabele.

ABSTRACT

The aim of the diploma thesis is to analyze all set-pieces (throw-ins, corners, free kicks and penalties) in the attacking phase (last third) of the top eight teams (Benfica, Liverpool, Manchester City, Atletico Madrid, Real Madrid, Chelsea, Villarreal, Bayern) in UEFA Champions league for season 2021/2022.

The aim of the task is to find out how many actions were successfully completed, how many shots on goal were, balls kicked or lost, where the passes were played and whether they were played directly or indirectly. The purpose was also to practically display three repetitive or most frequently performed interruptions and to select exercises to develop these interruptions in the game using the Slovenian model of the method of learning the game.

I used the software InStat, Tactics Manager, Microsoft Word, Excel spreadsheets to create all the interruption analysis displays.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
1.1	FIFA in UEFA	1
1.2	UEFA LIGA PRVAKOV	2
1.3	RAZVOJ NOGOMETA	2
2	SODOBNI MODEL NOGOMETNE IGRE	3
2.1	DELITEV TAKTIKE	5
2.1.1	ZGRADBA NOGOMETNE IGRE	5
2.1.2	DELITEV TAKTIKE GLEDE NA ŠTEVILO IGRALCEV	7
2.1.3	ELEMENTI TAKTIKE	8
2.1.3.1	POSAMIČNA TAKTIKA	8
2.1.3.2	SKUPINSKA TAKTIKA	8
2.1.3.3	MOŠTVENA TAKTIKA	8
2.1.4	PREKINITEV NOGOMETNE IGRE	9
3	SLOVENSKA METODIKA UČENJA IGRE	10
3.1	IZBIRA VAJ	13
4	PREDMET IN PROBLEM	16
5	CILJ NALOGE	16
6	METODE DELA	17
6.1	VZOREC MERJENCEV	17
6.2	VZOREC SPREMENLJIVK	18
6.2.1	IZVEDBA KOTOV	19
6.2.2	IZVEDBA PROSTIH STRELOV	19
6.2.3	IZVEDBA STRANSKEGA AVTA	20
6.2.4	IZVEDBA NAJSTROŽJE KAZNI	21
6.3	POTEK PRIDOBIVANJA PODATKOV ZA ANALIZO	22
7	REZULTATI IN RAZPRAVA	25
7.1	ANALIZA IZVEDBE UDARCEV IZ KOTA	25
7.1.1	ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH KOTOV	25
7.1.2	ANALZA ŠTEVILA KOTOV GLEDE NA STRAN IGRIŠČA	27
7.1.3	ANALZA UDARCEV IZ KOTA GLEDE NA NAČIN IZVEDBE	28
7.1.4	ANALIZA USPEŠNOSTI ZAKLJUČKA PO IZVEDBI KOTA	31
7.1.5	ANALIZA NADALJEVANJA IGRE PO IZVEDENEM KOTU	32
7.1.6	BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE UDARCEV IZ KOTA	33

7.2	ANALIZA IZVEDBE UDARCEV IZ PROSTEGA STRELA	35
7.2.1	ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH PROSTIH STRELOV	35
7.2.2	ANALIZA NAČINA IZVEDBE PROSTEGA STRELA	37
7.2.3	ANALIZA USPEŠNOSTI ZAKLJUČKA PO IZVEDBI PROSTEGA STRELA	38
7.2.4	ANALIZA NADALJEVANJA IGRE PO IZVEDENEM PROSTEM STRELU	39
7.2.5	BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE UDARCEV IZ PROSTEGA STRELA.....	39
7.3	ANALIZA IZVEDBE STRANSKEGA AVTA	42
7.3.1	ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH STRANSKIH AVTOV	42
7.3.2	ANALIZA NAČINA IZVEDBE STRANSKEGA AVTA	43
7.3.3	ANALIZA USPEŠNOSTI IZVEDBE STRANSKEGA AVTA.....	43
7.3.4	ANALIZA IGRE PO IZVAJANJU AVTA (izgubljene žoge, posest).....	44
7.3.5	BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE METOV IZ AVTA	44
7.4	ANALIZA IZVEDBE NAJSTROŽJE KAZNI	45
7.4.1	BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE KAZENSKEGA STRELA	46
8	DODATEK (priloga)	47
9	ZAKLJUČEK	78
10	LITERATURA	79

KAZALO SLIK

Slika 1: Sodobni model nogometne igre (Verdenik, Kavčič, Kopasič, Starčević, Kolman, 2021)	4
Slika 2: Zgradba nogometne igre (Kavčič, 2023)	5
Slika 3: Zgradba nogometne igre (Kavčič, 2023)	6
Slika 4: Analiza nogometne igre po globini v fazi napada – delitev na tretjine (Kavčič, 2023)	7
Slika 5: Delitev taktike glede na število igralcev (Kavčič in sodelavci, 2021)	7
Slika 6: Elementi taktike (Kavčič in sodelavci, 2021)	8
Slika 7: Metodika učenja posamične in skupinske taktike (Kavčič, 2023)	11
Slika 8: Metodika učenja moštvene taktike (Kavčič, 2023)	12
Slika 9: Slovenska metodika učenja igre (Verdenik, 2022)	13
Slika 10: Slovenska metodika učenja igre v napadu (Kavčič, 2023)	13
Slika 11: Cona predložkov	18
Slika 12: Število in povprečje kotov na tekmo	26
Slika 13: Število izvedenih kotov na ekipo	26
Slika 14: Število kotov glede na stran igrišča	27
Slika 15: Število kotov glede na stran igrišča po posameznih fazah tekmovanja	27
Slika 16: Delež glede na izvedbo podaje (direktno/indirektno)	28
Slika 17: Delež glede na izvedbo podaj iz kota (na noter/na ven)	28
Slika 18: Delež načinov izvedbe vseh kotov	29
Slika 19: Izvedba udarca iz kota na prvo vratnico	29
Slika 20: Izvedba udarca iz kota na drugo vratnico	30
Slika 21: Izvedba udarca iz kota v vratarjev prostor	30
Slika 22: Izvedba udarca iz kota v sredino	31
Slika 23: Izvedba udarca iz kota na rob kazenskega prostora	31
Slika 24: Uspešnost zaključka po izvedbi kota	32
Slika 25: Uspešnost izvedenih kotov – izbita žoga	32
Slika 26: Ponovna priložnost za zaključek iz kota	33
Slika 27: Cona, v kateri so bili doseženi zasedki	34
Slika 28: Cona predložkov	34
Slika 29: Število in povprečje prostih strelav na tekmo	36
Slika 30: Število izvedenih prostih strelav na ekipo	36
Slika 31: Primerjava izvedbe prostega strela (direktno na vrata/predložek v kazenski prostor)	37
Slika 32: Delež glede na izvedbo podaj iz prostih strelav (na noter/na ven)	37
Slika 33: Uspešnost zaključka po izvedbi prostega strela	38

Slika 34: Uspešnost izvedenih prostih strellov – izbita žoga.....	39
Slika 35: Ponovna priložnost za zaključek iz prostega strela	39
Slika 36: Predložki iz krilnega položaja – “skrajšani kot”	40
Slika 37: Direktni oz. indirektni prosti streli	40
Slika 38: Prosti strel, iz katerega je bil dosežen gol	41
Slika 39: Cona predložkov iz prostih strellov	41
Slika 40: Število in povprečje avtov na tekmo	42
Slika 41: Delež načinov izvedbe vseh avtov	43
Slika 42: Uspešnost zaključka po izvedbi avta.....	43
Slika 43: Število izgubljenih in ohranjenih žog v posesti	44
Slika 44: Zadelek iz avta	45
Slika 45: Izvedba najstrožje kazni.....	46
Slika 46: Zadelek iz kota – situacija 1.....	47
Slika 47: Zadelek iz kota – situacija 2.....	47
Slika 48: Zadelek iz kota – situacija 3.....	47
Slika 49: Zadelek iz prostega strela.....	48
Slika 50 : Zadelek iz akcije iz avta	48
Slika 51: Zadelek iz najstrožje kazni – situacija 1	48
Slika 52: Zadelek iz najstrožje kazni – situacija 2	49
Slika 53: Cona, kjer so bili doseženi vsi zadetki.....	49
Slika 54: Situacija 1 – direktna podaja z rotacijo na ven	50
Slika 55: Situacija 2 – kombinacija med dvema igralcema (indirektna podaja) s podajo s prve.....	51
Slika 56: Situacija 3 – indirektna podaja s kombinacijo med dvema igralcema in s podajo z rotacijo na noter.....	51
Slika 57: Situacijska tehnika – podaja in predložek z rotacijo na ven – vaja 1	52
Slika 58: Situacijska tehnika - povratna podaja in sprejem ter podaja z rotacijo na noter – vaja 2	52
Slika 59: Igralna situacija – direktna podaja na prvo z rotacijo na ven – vaja 1.....	53
Slika 60: Igralna situacija - direktna podaja v srednji prostor z rotacijo na ven – vaja 2	54
Slika 61: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter v vratarjev prostor – vaja 3	55
Slika 62: Igralna situacija – predložek po kratki podaji (indirektna izvedba) – vaja 4.....	56
Slika 63: Igralna situacija – predložek po kombinaciji s soigralcem – vaja 5	57
Slika 64: Igralna oblika V + 10 : 10 + V	58
Slika 65: Situacija 1 - direktna podaja s krilnega položaja z rotacijo na noter	59
Slika 66: Situacija 2 - direktna podaja iz krilnega položaja z rotacijo na ven	59

Slika 67: Situacija 3 - direktna podaja iz srednje cone	60
Slika 68: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter (brez nasprotnika) – vaja 1	60
Slika 69: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter (polaktivni obrambni igralci) – vaja 2	61
Slika 70: Igralna situacija – direktna podaja iz krilnega položaja – vaja 3.....	62
Slika 71: Igralna situacija – direktna podaja iz srednjega položaja – vaja 4.....	63
Slika 72: Igralna situacija – indirektna podaja iz srednjega položaja – vaja 5.....	64
Slika 73: Igralna oblika V + 10 : 10 + V	65
Slika 74: Situacija 1 – podaja v noge	66
Slika 75: Situacija 2 – podaja nazaj	67
Slika 76: Situacija 3 - podaja v kazenski prostor	67
Slika 77: Situacijska tehnika – podaja v noge – vaja 1	68
Slika 78: Situacijska tehnika – podaja v noge – vaja 2	69
Slika 79: Igralna situacija – kratke podaje, posest in predložek – vaja 1	70
Slika 80: Igralna situacija – podaja v kazenski prostor z zaključkom – vaja 2	71
Slika 81: Igralna situacija – podaja nazaj – vaja 3	72
Slika 82: Igralna oblika 10 : 7 + V	73
Slika 83: Moštvena igra 11 : 11	74
Slika 84: Vaja 1 – izvedba kazenskega strela brez vratarja	75
Slika 85: Vaja 2 – izvedba kazenskega strela z vratarjem	76
Slika 86: Moštvena igra 11 : 11	77

KAZALO TABELE

Tabela 1: Razpored tekem in rezultati četrtfinalnih tekem	17
Tabela 2: Razpored tekem in rezultati polfinalnih tekem.....	17
Tabela 3: Razpored in rezultat finalne tekme	18
Tabela 4: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (kot)	22
Tabela 5: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (prosti strel)	23
Tabela 6: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (avt)	23
Tabela 7: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (najstrožja kazni)	24
Tabela 8: Izvedba udarcev iz kota	25
Tabela 9: Izvedba prostega strela	35
Tabela 10: Izvedba avta	42
Tabela 11: Izvedba najstrožje kazni	45

1 UVOD

Nogomet, nogomet, nogomet ... kamor koli pogledaš, vidiš, da je ta igra postala priljubljena zabava v prostem času oziroma »najpomembnejša postranska stvar na svetu«, kot se je nekdo duhovito izrazil, s katero se ukvarjajo tako moški kot ženske na rekreativni in profesionalni ravni.

Nogometni stadioni so polni, naklade športnih časopisov so visoke, denarni vložki se vsako leto povečujejo in vse, kar je povezano z nogometom, vzbuja zanimanje ljubiteljev tega športa po vsem svetu (Prosveta, Beograd 1970, prevedel Miha Zupan).

Zato lahko govorimo, da je nogomet v športu številka ena, saj se z nogometom po svetu ukvarja kar 3,66 % svetovne populacije, da ne govorimo o navijačih, ki jih lahko preštevamo v milijonih (Vasle, 2002). To je šport, ki združuje ljudi različnih nacionalnosti, socialnih slojev, verskih pripadnosti, političnih usmeritev in ekonomskih zmožnosti na enem mestu (Šelekar, 2010).

1.1 FIFA in UEFA

Mednarodna nogometna federacija (FIFA) je bila ustanovljena 21. maj 1904 v Parizu in je mednarodno krovno telo za nogomet, mali nogomet in nogomet na mivki.

Odgovorna je za organizacijo večjih mednarodnih nogometnih turnirjev, predvsem svetovnega prvenstva, ki je prvič potekalo leta 1930, in svetovnega prvenstva za ženske, prvič izvedeno leta 1991. Njeno članstvo zdaj obsega 211 nacionalnih združenj. Država članica mora biti tudi članica ene od šestih regionalnih konfederacij, na katere je svet razdeljen: Afrike, Azije, Evrope, Severne in Srednje Amerika ter Karibov, Oceanije in Južne Amerike (»FIFA«, 2023).

Ena izmed šestih regionalnih konfederacij znotraj FIFA je UEFA (Združenje evropskih nogometnih zvez), ki je bila ustanovljena 15. junija 1954 v Baslu v Švici in je organizacija, ki povezuje evropski nogomet.

Na začetku je Evropsko nogometno zvezo sestavljalo 25 članic, danes je sestavljena iz 55 nacionalnih zvez.

UEFA predstavlja nacionalne nogometne zveze v Evropi, vodi nacionalna in klubska tekmovanja, vključno z evropskim prvenstvom, Ligo narodov, Ligo prvakov, Ligo Evropa, Konferenčno ligo in Super pokalom, ter nadzoruje denarne nagrade, predpise in pravice medijev na teh tekmovanjih (»Združenje Evropskih nogometnih zvez«, 2021).

1.2 UEFA LIGA PRVAKOV

Liga prvakov (skrajšano UCL) je vsakoletno klubsko nogometno tekmovanje, ki ga organizira Zveza evropskih nogometnih združenj (UEFA). Gre za enega izmed najprestižnejših nogometnih turnirjev na svetu in najprestižnejšega klubskega tekmovanja v evropskem nogometu.

Zdajšnja liga prvakov je bila ustanovljena leta 1955 pod imenom Pokal evropskih šampionskih klubov, splošno znan kot pokal državnih prvakov. V prvem letu je nastopilo 16 klubov po sistemu izpadanja in se je vse do leta 1991 tako tudi imenovalo.

Od leta 1992 so sledile številne spremembe (pri številu nastopajočih, formatu tekmovanja ...), ki so privedle do spremembe imena (Evropska liga prvakov) in današnjega sistema tekmovanja.

Na turnirju sodeluje 32 ekip, ki so razdeljene v 8 skupin, ki jih določi žreb. Ekipe iz istih držav ne morejo biti skupaj v skupini. Vsaka ekipa se v skupini pomeri s preostalimi tremi ekipami, tako doma kot v gosteh. Zmagovalci in drugo uvrščeni iz vsake skupine napredujejo v osmino finala. Tretjeuvrščena ekipa se uvrsti v evropsko ligo. V osmini finala se prav tako ne morejo srečati ekipe iz iste države, od četrtfinala naprej pa se lahko («Nogometna Liga prvakov», 2023).

Od slovenskih klubov se je le Mariboru uspelo uvrstiti v Ligo prvakov, in to dvakrat, v sezonah 1999/2000 in 2014/15.

1.3 RAZVOJ NOGOMETA

Nogometna igra se je skozi svojo zgodovino nenehno spreminjala. Na začetku je prevladovalo predvsem individualno tehnično znanje posameznikov in njihova ustvarjalnost v igri (Pele), sledilo je obdobje kondicije (1960–1980), po tem obdobju pa je sledilo obdobje taktike (1980), kjer je zelo pomembna postala t. i. nogometna inteligenca, ki je odvisna tudi od samih pozicij znotraj sistema.

Nogomet in sodobni trening (metode, analize, statistika) napredujeta z veliko hitrostjo. Zato igra postaja vse hitrejša, bolj dinamična in dovršena. Tudi igralci so vse hitrejši, sposobnejši in tehnično-taktično dovršeni, tako da je napak v igri vse manj. Vse to pa odločilno vpliva na bolj organizirano in dinamično igro. Vzroki sprememb so bili različni, predvsem pa so posledica analiziranja igre kot človekove ustvarjalne dejavnosti. Tudi zdajšnja igra je le trenutno stanje v njenem razvoju (Elsner, 2004). Rezultati samih tekem se velikokrat ne skladajo s statističnimi podatki oz. z rezultati analiz, ki so bile narejene z raznimi raziskavami (Brinjovc, 2012). Analize omogočajo natančen vpogled v nogometno igro in tako tudi v segment, ki je obravnavan v tej diplomski nalogi, to so prekinitve v napadu v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022.

2 SODOBNI MODEL NOGOMETNE IGRE

Ker nobena država, liga, klub ali ekipa niso enake, nikoli ne more biti univerzalnega modela igre, lahko je le idealen model igre za ekipo. Model igre je DNA ekipe in naredi vsako ekipo edinstveno. Izbrani model igre mora omogočiti vsakemu igralcu, da poveča svoj potencial znotraj tega modela (Coaching Soccer Like Guardiola and Mourinho, 2016).

Skozi zgodovino so se razvijale mnoge nogometne filozofije ali šole z različnimi metodologijami.

Wiel Coerver (avtor vaj) zagovarja predvsem individualno znanje posameznika, še posebej njegovo znanje v igri 1 na 1, preden začne s skupinskimi in z moštvenimi treningi. Gre za postopno povezovanje od manj zahtevnih do bolj kompleksnih vaj.

Simons Cliffords (brazilska šola nogometa) temelji na individualnem obvladanju žoge (individualna taktika), kjer je uporabljal elemente iz malega nogometa (neodbojna žoga). Pri obeh metodah gre za analiziranje tehničnih elementov najboljših igralcev, kjer se je Cliffords osredotočil predvsem na igralce iz Brazilije.

The Wain Horstov model temelji na razvijanju nogometne inteligence in je zagovornik igralnih oblik na malem prostoru (SSG).

Rinus Michels in njegov učenec Johann Cruyiff sta razvijala »totalni nogomet«, ki je v ospredje postavljaj popolno razumevanje igre vsakega igralca, ki je moral biti sposoben igrati na katerem koli igralnem položaju v moštvi (Grabič, 2020).

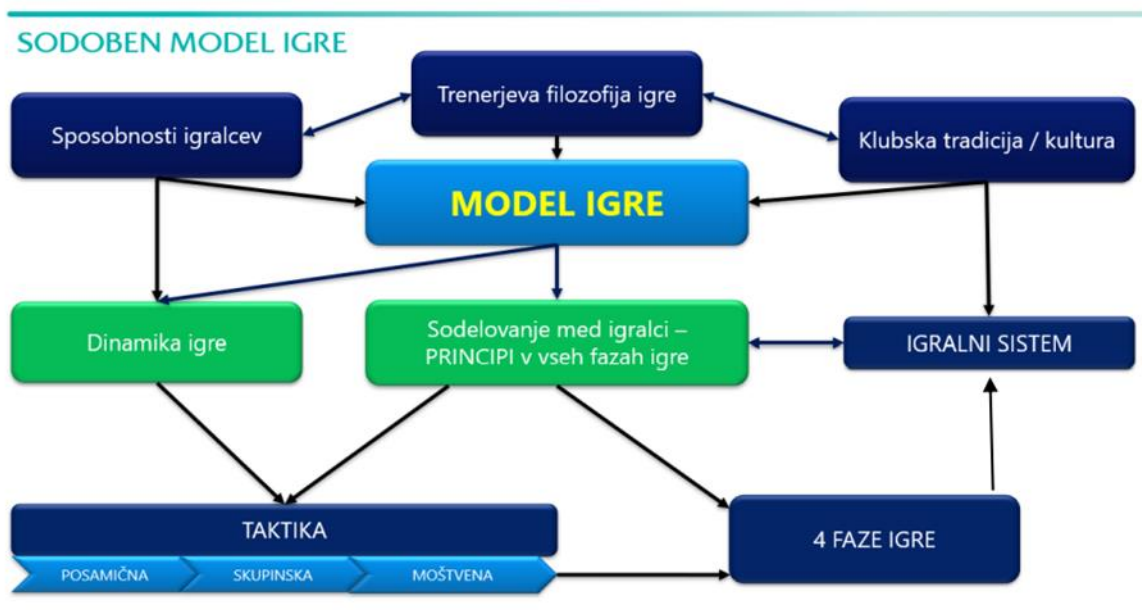
Vitor Frade in njegov učenec Jose Mourinho sta zagovornika »taktične periodizacije«, ki ima za osnovo treniranja nogometne igre taktične situacije ali trenutke iz igre, kjer model igre in njegovi principi vodijo celoten trenažni proces od samega začetka (Grabič, 2020).

Raymond Verheijen, novejši nogometni filozof, zagovarja »model nogometnih akcij«. Osnova njegove doktrine je kontekst igre 11 : 11. Po našem mnenju je mnogokrat kontroverzen in provokativen, njegov model in videnje nogometne igre pa sta zelo enostavna in celostna. Kontekst igre 11 : 11 je skupna točka vseh omenjenih metodologij (Grabič, 2020).

Danes so najboljši igralci tisti, ki nakazujejo najustreznejše taktične rešitve med igro in trenerji se "učijo" od njih. Tako sta se izoblikovala pojma sodobni model igre in model igralca. Sodobni model pomeni način igre najuspešnejših moštev (način sodelovanja med igralci v obeh fazah igre in dinamika igre), model igralca pa sposobnosti in lastnosti, ki naj bi jih imel igralec, da lahko uspešno sodeluje v sodobnem modelu igre (Brinjovc, 2012).

Model igre je nadgradnja sistema igre, kjer gre za načine, principe medsebojnega sodelovanja, sporazumevanja med igralci v obrambi in napadu od posameznih, skupinskih do moštvenih nalog. Sodobni model igre je način igre, ki ga predstavljajo najuspešnejša nogometna moštva v Evropi in svetu. Je način medsebojnega sodelovanja med igralci v vseh fazah igre. V okviru tega sodelovanja

med igralci obstajajo določene zakonitosti, ki so posledica razvoja nogometne igre. Za sodobno nogometno igro so značilni vse pogostejši dinamični prehodi iz napada v obrambo in obratno, predvsem zaradi pritiska na žogo, ki ga ustvarja moštvo v obrambi. Od nogometašev, ki imajo v posesti žogo, se zahteva, da prepoznavajo situacije v igri in se učinkovito odločajo za najoptimalnejšo rešitev ter usklajeno in ustvarjalno sodelujejo pri graditvi in zaključku napada. Model igre je nogometašem v pomoč, da hitreje prepoznavajo situacije med igro in pravočasno najdejo optimalne rešitve. Slika 1 prikazuje, kaj lahko vpliva pri izgradnji modela igre in kaj model igre upošteva. Ključni dejavnik, ko se izdelava modela, predstavlja trenerjeva filozofija igre znotraj različnih faz igre. Imperativ bi moral biti, da igralci jasno razumejo, kaj početi v vsakem trenutku igre ob upoštevanju svobode v igri. Pri oblikovanju modela igre je treba upoštevati tudi sposobnosti igralcev, kaj bodo sposobni izvesti in česa z določeno skupino ne bodo uspeli izvesti. Kakovost igralcev naj bi uspešen trener najprej analiziral in posledično tudi znal prilagoditi zahteve v igri. V nekaterih okoljih je za določanje modela treba upoštevati tudi klubsko kulturo ali tradicijo. V nekaterih okoljih namreč zahtevajo prepoznavnost igre ali igranje na določen način. Pametni in uspešni trenerji se znajo tudi tej zunanji zahtevi prilagoditi (Kavčič, 2021).

Slika 1: Sodobni model nogometne igre (Verdenik, Kavčič, Kopasič, Starčevič, Kolman, 2021)

V modelu sodobne nogometne igre (slika 1) sta predstavljena dinamika igre in sodelovanje med igralci, ki sta soodvisna od sposobnosti igralcev, zakonitosti sodelovanja in taktike igre. Dinamiko igre pogojujeta obvladovanje prostora in časa za igro. Igralni sistemi predstavljajo osnovno razporeditev igralcev, ki med seboj sodelujejo. Taktika igre se deli na posamično taktiko, skupinsko taktiko in moštveno taktiko glede na število igralcev, ki sodelujejo v igri. V končnem produktu pa je treba s taktiko in sodelovanjem vplivati in jasno definirati delovanje moštva v vseh štirih fazah igre (Verdenik in sodelavci, 2021).

Slovenske in tuje nogometne doktrine zagovarjajo podobno delitev zgradbe nogometne igre in modela sodobne nogometne igre. Razlikujejo se predvsem v metodologiji, s kakšnimi metodami in sredstvi priti do določenega taktičnega cilja (Grabič, 2020).

2.1 DELITEV TAKTIKE

Glede na zgradbo nogometne igre lahko ugotovimo smiselnost podrobnejše delitve taktike. Taktika se deli na dva načina:

- glede na fazo igre (slika 3): taktiko obrambe, taktiko napada, taktiko prehodov iz obrambe v napad in obratno ter taktiko ob prekinitvah;
- glede na število igralcev (slika 5), ki sodelujejo v igri: posamično, skupinsko in moštveno.

2.1.1 ZGRADBA NOGOMETNE IGRE

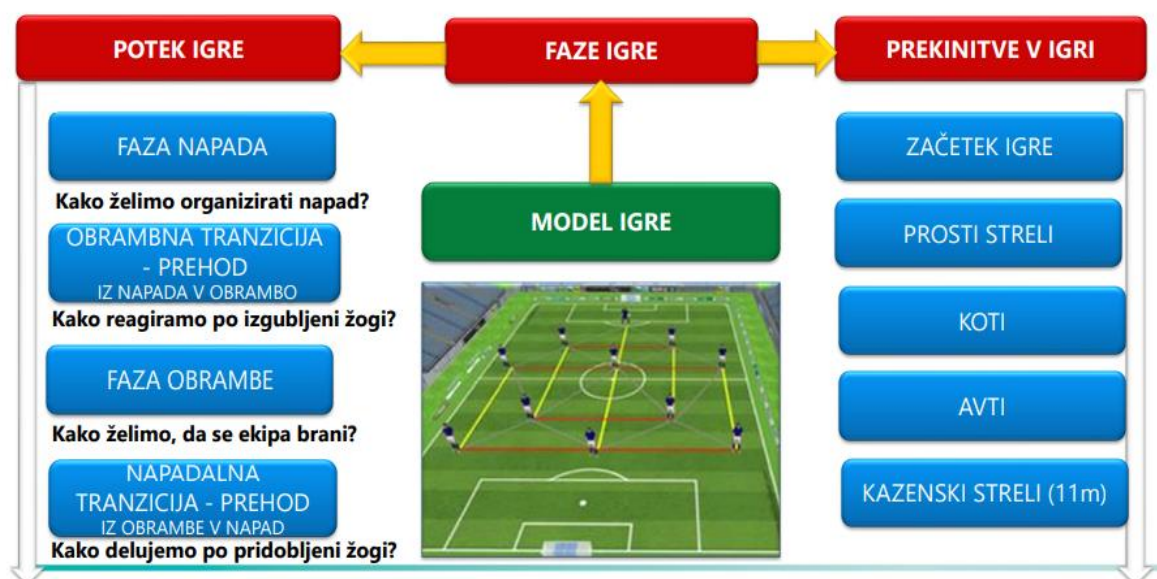
Na osnovi analize delimo igro na 4 faze poteka in prekinitve igre. Nogometna igra se neprestano razvija in je v zadnjem obdobju naredila velik napredek prav na obeh prehodih, tako po pridobljeni žogi, še bolj pa v trenutku, ko se žoga izgubi. Posledično je bilo treba tudi način treniranja prilagoditi tem zahtevam. Prehodi v posesti žoge se v zadnjih nekaj letih tudi ločeno trenirajo ali kombinirajo v povezavi s fazo branjenja ali fazo napada. Velikokrat se povezujeta 2 fazi igre, in sicer fazo napada skupaj s preходом iz napada v obrambo (obrambno tranzicijo) ali fazo branjenja v povezavi s preходом iz obrambe v napada (napadalno tranzicijo) (Kavčič in sodelavci, 2021).

Slika 2: Zgradba nogometne igre (Kavčič, 2023)

Igro je treba definirati in trenirati tudi ob prekinitvah tako v napadu kot v obrambi. Torej naj bi model igre poleg jasno definiranih principov v poteku igre definiral tudi zakonitosti sodelovanja ob

prekinitvah tako v napadu kot obrambi. Več stvari kot imamo definiranih in uigranih, manj prepuščamo naključju, kar je vsekakor dobro za napredek ekipe in stabilnost rezultatov (Kavčič, 2023).

Slika 3: Zgradba nogometne igre (Kavčič, 2023)

1. **FAZA NAPADA:** To je čas, ko ima naša ekipa žogo v posesti. Ko govorimo o napadanju, delimo napad na podfaze glede na posamezne dele igrišča po globini. Govorimo o izgradnji napada, pripravi napada in zaključku napada. Pod fazo napada spadajo tudi prekinitve v napadu (kot, prosti strel, avt in kazenski strel).
2. **PREHOD IZ NAPADA V OBRAMBO – OBRAMBNA TRANZICIJA:** Je zelo kratek čas v igri (od 5 do 10 sekund), ko ekipa izgubi žogo v posesti in poskuša preprečiti protinapad nasprotnika ali dosego zadetka nasprotne ekipe.
3. **FAZA OBRAMBE:** To je delovanje naše ekipe, ko ima žogo v posesti nasprotna ekipa. Ko govorimo o branjenju, delimo fazo obrambe na podfaze glede na posamezne dele igrišča po globini. Govorimo o preprečevanju zaključka napada, preprečevanju priprave napada in preprečevanju izgradnje napada.
4. **PREHOD IZ OBRAMBE V NAPAD – NAPADALNA TRANZICIJA:** Je zelo kratek čas v igri (od 5 do 10 sekund), ki se začne z odvzemom žoge nasprotniku.

FAZA NAPADA

1. **NIZKA CONA: 1/3 IGRIŠČA**
PRIPRAVA (IZGRADNJA) NAPADA OD VRATARJA –
IZ NIZKE CONE
2. **SREDNJA CONA: 2/3 IGRIŠČA**
PRIPRAVA NAPADA V SREDNJI CONI
3. **VISOKA CONA: 3/3 IGRIŠČA**
ZAKLJUČEK NAPADA

Slika 4: Analiza nogometne igre po globini v fazi napada – delitev na tretjine (Kavčič, 2023)

2.1.2 DELITEV TAKTIKE GLEDE NA ŠTEVILO IGRALCEV

Taktiko glede na število igralcev delimo na tri načine. Posamična taktika je vezana na enega igralca, skupinska taktika pa se začne z dvema igralcema. Maksimalno število igralcev v skupinski taktiki je odvisno od starosti in formata tekmovanja. O moštveni taktiki govorimo takrat, ko se ukvarjamo s taktiko celotnega moštva, ki je ponovno odvisna od starostne kategorije. Del moštvene taktike so tudi prekinitev v napadu in obrambi (Kavčič in sodelavci, 2021).

Slika 5: Delitev taktike glede na število igralcev (Kavčič in sodelavci, 2021)

2.1.3 ELEMENTI TAKTIKE

Taktika je načrtovanje igre s prilagajanjem na zahtevane pogoje med igro in s ciljem, da dosežemo najboljše možne rezultate (Elsner, 2004). Delimo jo na posamično, skupinsko in moštveno. Prav tako jo delimo tudi na različne naloge v času napada in v času obrambe (Zupan, 2016).

Slika 6: Elementi taktike (Kavčič in sodelavci, 2021)

2.1.3.1 POSAMIČNA TAKTIKA

Posamična taktika (slika 6) je načrtno uspešno delovanje igralca v napadu in v obrambi. Taktične zamisli pri oblikovanju situacij v igri igralci uspešno uresničujejo z izvajanjem nalog, ki jih delimo na obrambne in napadalne (Zupan, 2016).

2.1.3.2 SKUPINSKA TAKTIKA

Za skupinsko taktiko je značilno sodelovanje manjšega števila igralcev. Osnova skupinske taktike je obvladovanje strukturnih, igralnih enot ter tehnično-taktičnih prvin ob upoštevanju določenih načel. Skupinska taktika napreduje, saj igralec nenehno dviguje stopnjo izvajanja igralnih enot s hitrejšim izvajanjem in z večjo natančnostjo. Sočasno je igra kljub kreativni improvizaciji vse bolj organizirana, saj je upoštevanje osnovnih načel medsebojnega sodelovanja igralcev jamstvo za uspeh (Elsner, 2015).

2.1.3.3 MOŠTVENA TAKTIKA

Tudi moštveno taktiko delimo na taktiko v obrambi in napadu in na taktiko pri prekinitvah (obramba in napad).

2.1.4 PREKINITEV NOGOMETNE IGRE

Prekinitve igre ločimo na prekinitve v obrambi in prekinitve v napadu in spadajo pod elemente moštvene taktike. Pravila nogometne igre določajo, kdaj je igra prekinjena. Če je žoga zunaj igralnega prostora, se nadaljuje z metom iz avta, z udarjanjem žoge iz kota ali iz vratarjevega prostora. Ob začetku igre ali zadetku se igra nadaljuje z izvajanjem s sredine. Prekinitve igre, ki so nastale zaradi prekrškov igralcev, se nadaljujejo z izvajanjem direktnega ali indirektnega prostega strela in s kazenskim strelom. Vse ostale prekinitve (ob poškodbah igralcev, neredih na igrišču ali kakršnem koli drugem vzroku) se nadaljujejo z metom žoge sodnika (Danko D., 2009 in Elsner, 1997).

Moštva ob prekinitvah velikokrat dosegajo zadetke. To jim lahko uspe z direktno usmerjenimi streli v vrata ali natančno podajo in utekanjem igralca, ki zaključi napad s strelom na vrata. Do zadetkov lahko pridejo tudi z dobro uigrano kombinacijo, s katero zmedejo nasprotnika v obrambi, s čimer si pridobijo boljši položaj za strel na vrata nasprotnika (Zupan, 2016).

- **ZAČETNI UDAREC**

Z začetnim udarcem se začneta oba polčasa, oba podaljška in nadaljevanje igre po doseženem zadetku. Žoga je v igri, ko je udarjena z nogo in se očitno premakne. Tudi pri začetnem udarcu imajo določene ekipe uigrane akcije, s katerimi si želijo pridobiti prednost (Pravila nogometne igre, 22/23, 2022).

- **UDAREC IZ KOTA**

Udarec iz kota izvede napadajoče moštvo takrat, ko se je obrambni igralec zadnji dotaknil žoge, preden je ta prešla prečno črto po tleh ali po zraku. Udarec iz kota se izvede v četrtini kroga pri najbližji kotni zastavici, glede na to, kje je žoga zapustila igrišče. Iz takega udarca je mogoče direktno doseči zadetek. Dokler žoga ni v igri, se obrambni igralci ne smejo približati izvajalcu na manj kot 9,15 metra. Izvajalec ne sme ponovno igrati z žogo, dokler se je ne dotakne ali z njo igra drugi igralec (Danko, 2009 in Šajn, 2007).

- **PROSTI UDAREC**

Ob storjenem prekršku obrambnega igralca sodnik dosodi prosti udarec za napadajoče moštvo. Glede na vrsto prekrška lahko sodnik dosodi direktni ali indirektni prosti udarec. Direktni prosti udarec je udarec, iz katerega je mogoče direktno doseči zadetek, medtem ko pri indirektnemu prostemu udarcu ni mogoče direktno doseči zadetka. To je možno samo takrat, kadar se je poleg izvajalca žoge dotaknil še drugi soigralec. Žoga mora ob izvedbi mirovati, izvajalec pa ne sme ponovno igrati z žogo, dokler se je ni dotaknil drugi igralec (Šajn, 2007).

- **KAZENSKI UDAREC**

Ob storjenem prekršku in igranju z roko v kazenskem prostoru sodnik dosodi kazenski udarec za napadajoče moštvo. Kazenski udarec se mora izvesti s kazenske točke, ki je od prečne črte oddaljena enajst metrov. Ob njegovi izvedbi morajo biti igralci nasprotnega vratarja in izvajalca izven kazenskega prostora ter se nahajati za kazensko točko, oddaljeni najmanj 9,15 metra. Nasprotni vratar mora stati na svoji prečni črti, ne da bi premikal stopala, vse dokler izvajalec ne udari žoge. Izvajalec mora udariti žogo naprej in ne sme ponovno igrati z njo, dokler se je ne dotakne kateri drugi igralec (Šajn, 2007).

- **METANJE STRANSKEGA AVTA**

Metanje izvaja igralec nasprotnega moštva, katerega igralci so se zadnji dotaknili žoge, preden je ta prešla vzdolžno črto. Igralec izvede stranski avt v katero koli smer z mesta, kjer je žoga prešla vzdolžno črto. Igralec, ki ga izvaja, mora biti v trenutku osvobajanja žoge obrnjen proti igrišču in mora z delom vsakega stopala stati bodisi na vzdolžni črti ali izven igrišča. Izvajalec mora uporabiti obe roki in metati žogo od zadaj in preko glave. Ne sme se ponovno dotakniti žoge, preden tega ni storil drugi igralec, saj bi sodnik dosodil indirektni prosti udarec za nasprotno moštvo. Z izvajanjem stranskega avta moštvo ne more neposredno doseči zadetka, vendar pa je možno doseči zadetek posredno z dobro izvedbo stranskega avta. Nekateri igralci so sposobni žogo vreči zelo daleč (Šajn, 2007).

3 SLOVENSKA METODIKA UČENJA IGRE

Metodika poučevanja taktike igre predstavlja za trenerja eno od najzahtevnejših priprav na trening in je v tesni korelaciji z učenjem tehnike in razvojem gibalno-funkcionalnih sposobnosti. Za trenerja je prav tako pomembno, da vsaj okvirno pozna znanja, ki jih je mladi nogometaš že osvojil v svojem razvoju, in/ali ima podlago za dinamično učenje taktične veščine. Zato lahko trenerjeva dobra, logična metodična priprava treninga igralca v vaji spodbudi, da postopoma sam pride do optimalne rešitve v igri. Načrtno delo z mladim nogometašem je tako za trenerja kot mlade nogometaše najboljše zagotovilo za ohranjanje sproščenosti brez nepotrebnega vnašanja napetosti in stresa. Trener je tisti, ki lahko mlademu nogometašu nogometno igro in veščine približa na igriv in zabaven način. Velika napaka, ki jo lahko trener naredi pri poučevanju taktike igre pri začetnikih, je, da jih uči, kot bi imel pred seboj člane (Zupan, 2016).

Trener izbira postopne korake glede na to, kaj hoče igralca določene starosti učiti, katera taktična sredstva (veščine ali elementi) so primerna glede na starost otroka in znanje ter kako jih bo učil, treniral. Zelo jasno se mora tudi zavedati, zakaj dela določene vaje in izbira metode. Njegova prva naloga je izbor smiselnih vsebin, ki so prilagojene starosti in znanju nogometaša. Nato se vpraša, s

katerimi vajami, sredstvi, metodičnimi postopki bo dosegel postavljeni cilj in koliko igralcev bo vključenih v vajo. V metodiki učenja taktike je potrebno nenehno utrjevanje ključnih TE-TA veščin, ki jih nogometaš postopoma izvaja z vse večjo agilnostjo in intenzivnostjo (Zupan, 2016).

Pri izvajanju vaj smo pozorni na postopnost izbire zaporedja vaj in tehnično taktičnih nalog v vajah – metodični postopek. Začeli bomo s posamično taktiko, potem bomo postopno povečevali število igralcev v skupinski taktiki in na koncu zaključili z moštveno taktiko. Pri vsem tem je tudi pomembno, da se upoštevajo didaktična načela, kot so od znanega k neznanemu in od enostavnega h kompleksnemu, kjer je zelo pomembna postopnost v metodiki.

METODIKA UČENJA PRINCIPOV POSAMIČNE IN SKUPINSKE TAKTIKE

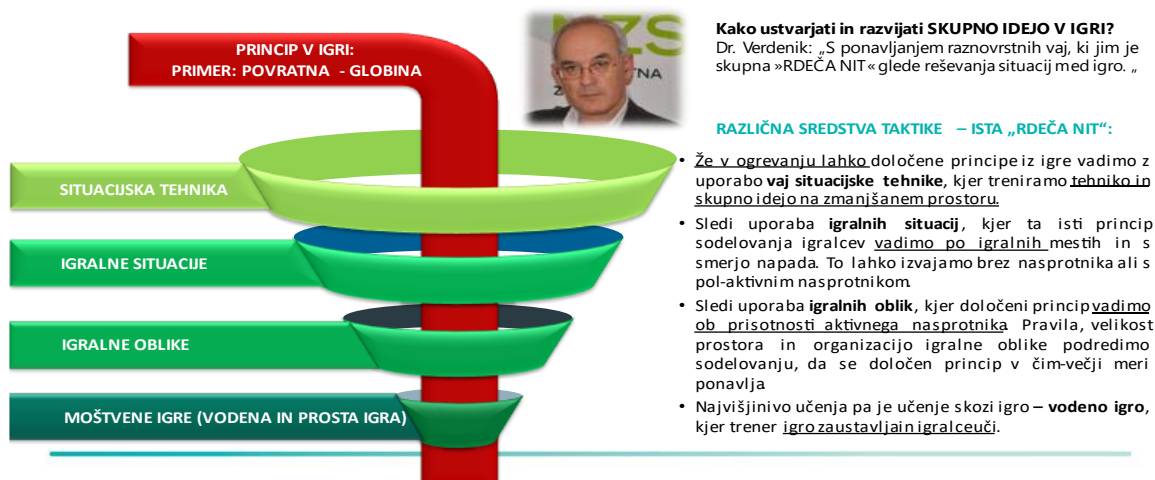
Slika 7: Metodika učenja posamične in skupinske taktike (Kavčič, 2023)

Sodobna igra v taktičnem smislu ponuja nove pojme, in sicer skupno idejo v igri, skupno prepoznavanje situacije, usmerjenost v igri, usklajenost prepoznavanja in odigravanja, kjer so pomembni »timingi« oziroma kdaj in kaj odigrati. Z dobro uigranostjo moštva je mogoče do neke mere kompenzirati nekatere individualne pomanjkljivosti pri igralcih. Tekoče gibanje žoge je nujno razviti do avtomatizma. S hitrim gibanjem žoge iščemo rešitve za zaključek napada in pri tem izkoriščamo napake pri branjenju nasprotnika. Kako ustvarjati in razvijati skupno idejo v igri? S ponavljanjem raznovrstnih vaj, ki jim je skupna »rdeča nit« reševanja situacij med igro (povzeto po Verdenik, 2010).

Pri tem poznamo različne metode učenja, in sicer:

- metodo ponavljanja (vaje dinamične tehnike);
- situacijsko metodo (situacijska tehnika in igralne situacije);
- metodo igre (igralne oblike in moštvene igre).

METODIKA UČENJA PRINCIPOV MOŠTVENE TAKTIKE

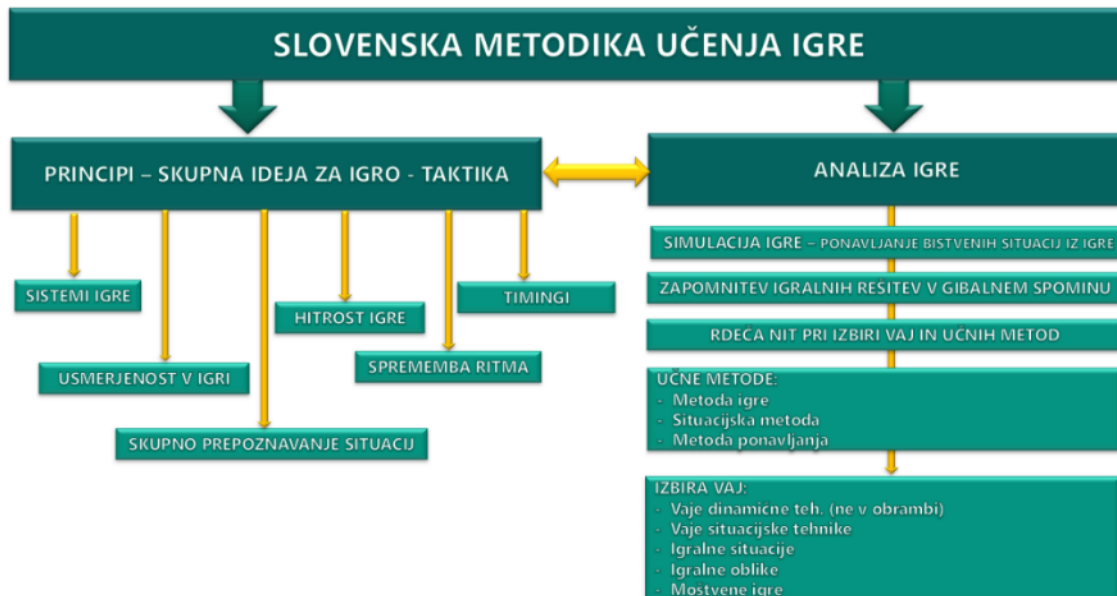

Slika 8: Metodika učenja moštvene taktike (Kavčič, 2023)

Ko učimo principe moštvene taktike v napadu, lahko že v ogrevanju uporabimo učenje določenega principa na manjšem prostoru z uporabo vaj situacijske tehnike. S tem pridobimo čas, saj dosežemo veliko število ponovitev (TE/TA elementov) in igralci že vadijo določeno skupno idejo, ki je vezana na naš model igre. Igralne situacije postavijo igralce na igralna mesta in določeno skupno idejo vadimo praviloma na realnih razdaljah, ki so podobne kot na tekmi. Vse skupaj lahko vadimo brez nasprotnika ali pa s polaktivnim nasprotnikom, ki vadbi doda opazovanje in odločanje. S polaktivnim nasprotnikom lahko dosežemo tudi pohitritev izvedbe in približek realnim pogojem. Nato sledi aktivni nasprotnik z uporabo igralnih oblik ali moštvenih (ekipnih) iger.

Po načelu od lažjega k težjemu igralce postopoma pripravimo na pravo igro, jim ponudimo določene rešitve skozi situacijsko vadbo in s tem olajšamo vadbo v realnih pogojih, kjer je prisoten aktivni nasprotnik.

Metoda igre je pri tem vodilna metoda, ko govorimo o ustvarjanju igre, saj je najboljši približek tekmovalnim zahtevam igre. Ideje, ki smo jih predhodno podali s situacijsko metodo, naj bi z metodo igre ob aktivnem nasprotniku poskusili prepoznati in jih v pravem trenutku tudi izvesti (»timing« ali pravočasnost). Metoda igre omogoča igralcem izbiro in kreativnost, ki jo je treba v fazi napada spodbujati (Kavčič in sodelavci, 2021).

Slika 9: Slovenska metodika učenja igre (Verdenik, 2022)

3.1 IZBIRA VAJ

Pri izbiri vaj v okviru slovenske metodike učenja igre upoštevamo didaktična načela od bistvenega k manj bistvenemu, od lažjega k težjemu, od enostavnejšega k sestavljenemu. Najprej izbiramo vaje brez nasprotnika, nato s polaktivnim nasprotnikom in na koncu vaje z aktivnim nasprotnikom.

Slika 10: Slovenska metodika učenja igre v napadu (Kavčič, 2023)

Za izboljšanje igre z vidika taktičnih principov pri prekinitvah igre bomo izbrali naslednja sredstva:

1. Vaje SITUACIJSKE TEHNIKE

Gre za TE-TA elemente, ki izhajajo iz situacij, vzeti iz nogometne igre. Vaje so deloma vezane na igralna mesta. Gre za dinamično ponavljanje tehničnih elementov, ki so v povezavi s sestavnimi situacijami in s skupno idejo o igri in igralnih mestih v okviru sistema igre. Vaje se izvajajo na zmanjšanem prostoru. Na osnovi analize igre (prekinitev v napadu) izberemo sestavne situacije, vezane na posamezne faze igre (prekinitev v napadu). Vaje so v tesni povezavi s konceptom in z organizacijo igre in posnemajo situacijo iz igre. Cilj takšne vadbe je kakovostnejša izvedba tehničnih elementov in s tem učinkovitejše reševanje taktičnih zahtev v igri v okviru taktičnega koncepta – skupna ideja v igri (Sentič, 2022).

2. IGRALNE SITUACIJE (skupinska in moštvena taktika)

Tipične in atipične situacije, vzete iz igre, so TA-TE vaje, vzete iz igre na osnovi analize igre in sestavnih situacij. Predstavljajo vaje za učenje skupne ideje v igri, taktičnih principov in organizacije igre. Vezane so na igralna mesta v okviru sistema igre in se odvijajo na normalni velikosti igrišča z določeno smerjo napada s pomočjo različnih rekvizitov (palic, figur, pol aktivni nasprotnik). Vezane so na reševanje situacij znotraj dela moštva (skupinska taktika) ali celotnega moštva (moštvena taktika). Z vajami ponujamo taktične rešitve kot ideje, ki jih igralci zaradi večkratnega ponavljanja prepoznajo v igri in na kreativen način uresničijo. Osnovni namen te metode je taktična informiranost igralcev. Stopnja znanja tehnično-taktičnih prvin mora biti zelo visoka, da omogoča izpopolnjevanje teh prvin v oteženih in olajševalnih okoliščinah. Težavnost teh okoliščin pa moramo prilagajati sposobnostim vadečih in namenu vadbe. Trener mora ponuditi nekaj idej, kako reševati določene situacije med igro (Sentič, 2022).

3. IGRALNE OBLIKE (skupinska in moštvena taktika)

Igre so podobne pravi igri z različnimi nalogami in s prirejenimi pravili. Cilj je spodbujanje določenih rešitev v igri. Gre za igro, ki poteka z naprej določenimi pravili za zasledovanje ciljev. Igra poteka ob olajšanih ali oteženih pogojih (različni številčni odnosi med igralci, prosti igralci, igra več moštev različnih barv, različna velikost prostora, različno število vrat ali igra preko linije, različno število dotikov žoge itd.). Glede na cilje in vsebino so možnosti zelo raznovrstne, saj segajo v področje taktike, tehnike in kondicije, vezano na vse faze igre. V metodiki učenja igre predstavljajo igralne oblike nadgradnjo in višjo zahtevnostno stopnjo v primerjavi z dinamično tehniko in še posebej s situacijsko tehniko in z igralnimi situacijami. Igralne oblike omogočajo ustvarjalno uporabo ponujenih taktičnih

rešitev (skupna ideja v igri) v pogojih igre, vezano na pripravo in zaključek napada (napadanje), na preprečevanje priprave in zaključka napada nasprotnika (branjenje) in na učinkovitost prehoda iz obrambe v napad in obratno. V kondicijskem smislu lahko z uporabo igralnih oblik razvijamo predvsem specialno vzdržljivost in hitrost reakcije. Obstaja možnost razviti visok tempo s hitrim gibanjem žoge in igralcev v vseh fazah igre. Pri razvoju tehnike predstavlja uporaba igralnih oblik najvišjo zahtevnostno stopnjo izvedbe tehničnih elementov (pogoji igre: oviranje nasprotnika, dvoboj, hitrost izvedbe, zgoščen prostor, hitre reakcije itd.) (Sentič, 2022).

4. MOŠTVENE IGRE

Moštvene igre predstavljajo igre, pri katerih sodeluje večji del ali celotno moštvo z namenom izboljšanja taktičnih sposobnosti moštva v vseh fazah igre. Gre za razvoj moštvene taktike, skupne ideje v igri, taktičnih principov, organizacije igre in sodelovanja med igralci. Lahko uporabljamo največje število igralcev 11 : 11 ali tudi manjše število igralcev, npr. 8 : 8 + 2 itd. Lahko uporabljamo tudi skrajšano ali ožje igrišče, različno število vrat, različno število dotikov žoge in z različnimi nalogami, kjer je cilj, da igralci med igro čim pogosteje uresničijo določene taktične zahteve v igri, vezano na prehode ob izgubljeni ali odvzeti žogi, ali na pripravo in zaključek napada, ali preprečevanje priprave in zaključka napada nasprotnika. Moštvene igre so krona taktičnega šolanja, saj so nadgradnja že prej uporabljenih vaj za razvoj situacijske tehnike, igralnih situacij in igralnih oblik. Pri njih gre za razvoj taktičnih principov v olajšanih pogojih in nato v pogojih igre.

V metodiki učenja igre prevladujeta METODA IGRE (igralne oblike) in SITUACIJSKA METODA (igralne situacije, situacijska tehnika). Uporabljamo tudi METODO PONAVLJANJA (dinamična tehnika) (Sentič, 2022).

4 PREDMET IN PROBLEM

Predmet preučevanja naloge je analiza prekinitev igre v visoki coni oz. v zaključku napada (izvajanje kotov, izvajanje prostih strelav, izvedba metanja avtov in izvajanje najstrožje kazni) najboljših osem ekip (S. L. Benfica, Liverpool F. C., Manchester City F. C., Atletico Madrid, Real Madrid CF, Chelsea F. C., Villarreal C. F., F. C. Bayern München) v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022.

Tema naloge je vezana na metodiko učenja igre pri prekinitvah v fazi napada. Tu gre za ugotavljanje situacij, ki se najpogosteje pojavljajo in so tudi uspešne v zaključku pri prekinitvah vseh osmih ekip v UEFA Ligi prvakov. Na osnovi uspešnih, ponavljajočih se situacij smo izbrali metode in vaje za učenje in razvoj prekinitev v napadu. Uporabili smo vaje za razvoj situacijske tehnike, igralne situacije, igralne oblike ter moštvene igre.

Naloga ima tako teoretično kot praktično vrednost. V teoretičnem smislu gre za poizkus, da na osnovi informacij iz analize prekinitev v napadu to uporabimo za proces treniranja z edinim ciljem, da bi na osnovi povratnega učinka prekinitve bile še učinkovitejše. Torej gre za prispevek na področju metodike učenja taktike igre. Praktični učinek naloge je vezan na pridobitev informacij o tem, kako na osnovi analize izbranih situacij izbrati in pripraviti vaje za pripravo prekinitev v napadu za proces treniranja.

5 CILJ NALOGE

Cilji so:

- ugotoviti število, uspešnost in način izvedbe kotov najboljših osem ekip v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022;
- ugotoviti število, uspešnost in način izvedbe prostih strelav najboljših osmih ekip v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022;
- ugotoviti število, uspešnost in način izvedbe metanja stranskega avta najboljših osem ekip v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022;
- ugotoviti število, uspešnost in način izvedbe najstrožje kazni najboljših osem ekip v UEFA Ligi prvakov v sezoni 2021/2022;
- na osnovi analize prekinitev v zadnji tretjini faze napada najboljših osmih ekip UEFA Ligi prvakov izpostaviti tri ponavljajoče izvedbe pri posameznih prekinitvah (kot, prosti strel in metanje avta);
- na osnovi analize prekinitev v zadnji tretjini (visoka cona) faze napada izbrati metode in vaje za razvoj prekinitev v napadu. To predstavlja tudi praktično vrednost naloge.

6 METODE DE LA

6.1 VZOREC MERJENCEV

Vzorec je bil sestavljen iz 8 najboljših ekip, ki so sodelovale v izločilnih tekmah četrtfinala (osem tekem), polfinala (štiri tekme) in finalne tekme UEFA Lige prvakov v sezoni 2021/2022. Ekipe so se uvrstile v izločilne boje preko skupinskega dela.

V nadaljevanju sledi pregled čez celotno dogajanje v izločilnih bojih UEFA Lige prvakov. Sledi prikaz razporeda tekem, odigrane tekme ter rezultati.

ČETRTRFINALE:

DATUM	MESTO	TEKMA	REZULTAT
5. 4. 2022	Manchester	Manchester City : Atletico Madrid	1 : 0
5. 4. 2022	Lisbona	Benfica : Liverpool	1 : 3
6. 4. 2022	London	Chelsea : Real Madrid	1 : 3
6. 4. 2022	Villareal	Villareal : Bayern Munchen	1 : 0
12. 4. 2022	Munchen	Bayern Munchen : Villareal	1 : 1
12. 4. 2022	Madrid	Real Madrid : Chelsea	2 : 3
13. 4. 2022	Liverpool	Liverpool : Benfica	3 : 3
13. 4. 2022	Madrid	Atletico Madrid : Manchester City	0 : 0

Tabela 1: Razpored tekem in rezultati četrtfinalnih tekem

POFINALE:

DATUM	MESTO	TEKMA	REZULTAT
26. 4. 2022	Manchester	Manchester City : Real Madrid	4 : 3
27. 4. 2022	Liverpool	Liverpool : Villareal	2 : 0
3. 5. 2022	Villareal	Villareal : Liverpool	2 : 3
4. 5. 2022	Madrid	Real Madrid : Manchester City	3 : 1

Tabela 2: Razpored tekem in rezultati polfinalnih tekem

FINALE:

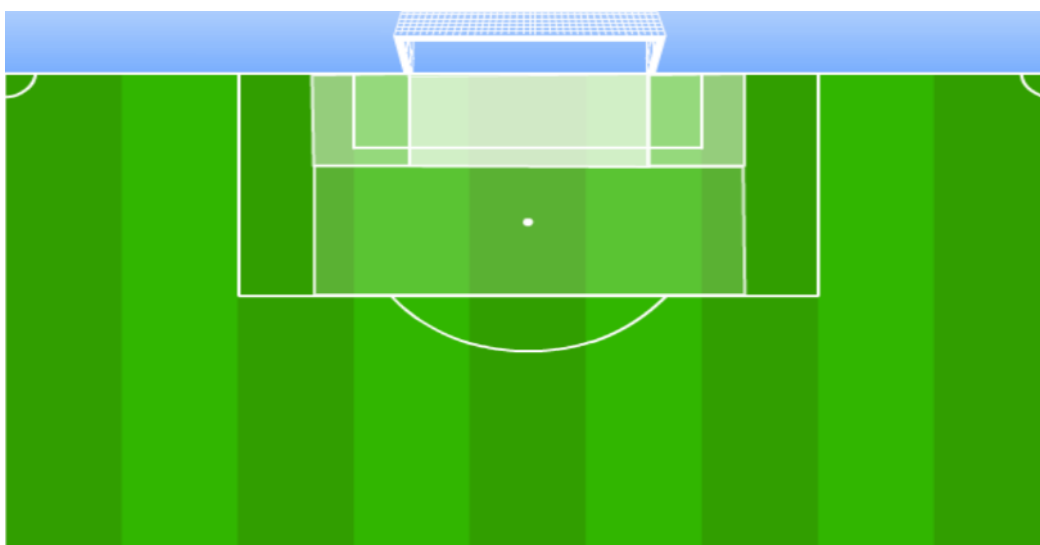
DATUM		TEKMA	REZULTAT
28. 5. 2022	Paris	Liverpool : Real Madrid	0 : 1

Tabela 3: Razpored in rezultat finalne tekme

6.2 VZOREC SPREMENLJIVK

Analizirali smo štiri glavne sklope, ki so nam pokazali, kako uspešna oz. neuspešna so bila moštva v napadu (zadnja tretjina oz. napadalna tretjina) pri prekinitvah iz igre. Kazenski prostor smo razdelili v 4 cone:

- na prvo vratnico (podaja med bližnjo črto petmetrskega prostora in bližnjo vratnico);
- na drugo vratnico (podaja med oddaljeno vratnico in oddaljeno črto petmetrskega prostora);
- v vratarjev prostor (med prvo in drugo vratnico in višino 6-metrskega prostora);
- v sredino (višina 6 metrov in višino kazenskega prostora);

Slika 11: Cona predložkov

Sklopi so bili razdeljeni na spremenljivke, ki so nam omogočale natančno obravnavo problema, ki smo si ga zastavili. Spremenljivke smo povzeli po obrazcu iz diplomskega dela, katerega avtor je Davor Drečnik (2004).

Glavni sklopi:

- izvedba kotov (17 spremenljivk);
- izvedba prostih strel (15 spremenljivk);
- izvedba kazenskih strel (8 spremenljivk);

- izvedba metov iz stranskega avta (12 spremenljivk).

Nabor spremenljivk in obrazložitev:

6.2.1 IZVEDBA KOTOV

- Število vseh kotov (vsi izvedeni koti).
- Položaj:
 - izvedba iz leve strani;
 - izvedba iz desne strani.
- Izvedba:
 - direktno;
 - indirektno oz. odigrano (odigrano s soigralcem in nato izvedba podaje);
 - podaja z rotacijo na ven;
 - podaja z rotacijo na noter;
 - na prvo vratnico (podaja med bližnjo črto petmetrskega prostora in bližnjo vratnico);
 - na drugo vratnico (podaja med oddaljeno vratnico in oddaljeno črto petmetrskega prostora);
 - v vratarjev prostor (med prvo in drugo vratnico in višino šestmetrskega prostora);
 - v sredino (višina 6 metrov in višina kazenskega prostora);
 - na rob kazenskega prostora.
- Uspešnost strel po izvedenem kotu:
 - zadetek po kotu (zadetek, ki je bil dosežen na zgoraj omenjeni način);
 - zgrešeni strel (strel, ki je zgrešil okvir vrat);
 - streli v okvir vrat (streli, ki so zadeli okvir vrat, jih je vratar ubranil ali je žoga ulovil);
 - izbita žoga (obrambnega igralca).
- Nadaljevanje igre po kotu:
 - ponovna priložnost (ponovna priložnost za dosego zadetka).

6.2.2 IZVEDBA PROSTIH STRELOV

- Število prostih strel (vsi izvedeni prosti streli do 40 metrov od vrat nasprotnika glede na prečno črto igrišča).
- Način izvedbe:
 - neposredno na vrata:
 - neposredni strel;
 - posredno na vrata (strel po eni ali dveh kratkih podajah in/ali zaustavljanju žoge soigralca);

- predložek v kazenski prostor:
 - neposredno;
 - posredno (po eni ali dveh kratkih podajah in/ali zaustavljanju žoge soigralca);
 - podaja z rotacijo na ven;
 - podaja z rotacijo na noter.
- Uspešnost izvedenih prostih strelav:
 - zadetek – direktno na vrata (zadetek, ki je bil dosežen z neposrednim strelom igralca proti vratom);
 - zadetek po kombinaciji (zadetek, ki je dosežen po predhodni podaji soigralca);
 - zgrešeni strel (strel, ki je zgrešil okvir vrat);
 - strel v okvir vrat (streli, ki so zadeli okvir vrat, jih je vratar ubranil ali je žogo ulovil);
 - izbita žoga (obrambnega igralca).
- Nadaljevanje igre po prostem strelu:
 - ponovna priložnost (ponovna priložnost za dosego zadetka).

6.2.3 IZVEDBA STRANSKEGA AVTA

- Število avtov (vsi izvedeni avti v napadalni tretjini).
- Izvedba:
 - podaja v globino (žoga je podana v smeri nasprotnikovih vrat);
 - podaja nazaj (žoga je podana v smeri svojih vrat);
 - podaja v kazenski prostor;
 - podaja v noge (direktno na noge).
- Uspešnost izvedbe avta:
 - zadetek po avtu;
 - zgrešeni strel (strel, ki je zgrešil okvir vrat);
 - strel v okvir vrat.
- Nadaljevanje igre po avtu:
 - ohranjanje žoge po avtu (moštvo je ohranilo žogo v svoji posesti vsaj pet sekund);
 - predložek v kazenski prostor;
 - izbita žoga po predlošku;
 - zaključek po predlošku.
- Izgubljene žoge po avtu (moštvo je izgubilo žogo iz svoje posesti).

6.2.4 IZVEDBA NAJSTROŽJE KAZNI

- Število kazenskih udarcev (vsi izvedeni kazenski udarci na tekmi).
- Izvedba:
 - strel v levi vratarjev kot;
 - strel po sredini vrat;
 - strel v desni vratarjev kot.
- Uspešnost izvedbe kazenskega udarca:
 - zadetek iz kazenskega udarca;
 - zadetek po zgrešenem kazenskem udarcu (dosežen zadetek po obrambi vratarja ali odbiti žogi od vratnice);
 - obramba vratarja (strel, ki ga je vratar ubranil);
 - zgrešen kazenski udarec (strel, ki je zadel ali okvir vrat ali zgrešil celotni gol).

6.3 POTEK PRIDOBIVANJA PODATKOV ZA ANALIZO

Podatke smo pridobili z gledanjem tekem v živo preko televizije in s pomočjo programa InStat. Pred tem smo si pripravili še obrazec za vnos podatkov (tabela 4, 5, 6, 7), da smo lahko sprti vpisovali potrebne podatke. Podatke smo vpisovali za vsako četrtfinalno, polfinalno in finalno tekmo posebej, na koncu pa smo skupaj sešteli še posamezno spremenljivko. Pri izdelavi obrazca smo si pomagali z obrazcem iz diplomskega dela Davorja Drečnika iz leta 2004.

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
KOT				
Število kotov				
Položaj:				
- z leve strani				
- z desne strani				
Izvedba:				
- direktno				
- indirektno oziroma odigrano				
- na prvo vratnico				
- na drugo vratnico				
- vratarjev prostor				
- v sredino				
- na rob kazenskega prostora				
- podaja na ven				
- podaja na noter				
Uspešnost izvedenih kotov:				
- zadetek po kotu				
- zgrešeni strel				
- strel v okvir vrat				
- izbita žoga				
- nadaljevanje igre po kotu				
- ponovna priložnost				

Tabela 4: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (kot)

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
PROSTI STREL				
Število prostih strel				
Izvedba:				
- direktno na vrata				
- direktno				
- indirektno				
- predložek v kazenski prostor				
- direktno				
- indirektno				
- na noter				
- na ven				
Uspešnost izvedenih prostih strel:				
- zadetek direktno na vrata				
- zadetek po kombinaciji				
- zgrešeni strel				
- strel v okvir vrat				
- izbita žoga				
Nadaljevanje igre po prostem strelu:				
- ponovna priložnost				

Tabela 5: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (prosti strel)

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
AVT				
Število izvedenih avtov				
Izvedba:				
- podaja v globino				
- podaja nazaj				
- podaja v kazenski prostor				
- podaja v noge				
Uspešnost izvedbe avta:				
- zadetek po avtu				
- zgrešeni strel				
- strel v okvir vrat				
Nadaljevanje igre po avtu:				
- ohranjanje žoge (posest)				
- predložek v kazenski prostor				
- izbita žoga po predložku				
- zaključek po predložku				
Izgubljene žoge (brez posesti)				

Tabela 6: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (avt)

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
KAZENSKI STREL (enajstmetrovka)				
Število izvedenih najstrožjih kazni				
Izvedba:				
- strel v levi vratarjev kot				
- strel po sredini				
- strel v desni vratarjev kot				
Uspešnost izvedbe:				
- direktni zadetek				
- zadetek po zgrešenem udarcu				
- zgrešen udarec				
- obramba vratarja				

Tabela 7: Obrazec za spremljanje in beleženje opazovanih spremenljivk (najstrožja kazen)

7 REZULTATI IN RAZPRAVA

V tem poglavju predstavljamo vse rezultate, ki smo jih dobili pri gledanju in analizi tekem. Rezultati so predstavljeni opisno, tabelarično in grafično. Naredili smo analizo vrednosti spremenljivk za posamezni del tekmovanja (četrtnfinale, polfinale in finale).

7.1 ANALIZA IZVEDBE UDARCEV IZ KOTA

Podatki, ki smo jih potrebovali za analizo izvedbe udarcev iz kota, so prikazani v tabeli 8. Analizirali smo skupno število izvedenih kotov za posamezni del tekmovanja (četrtnfinale, polfinale in finale). Posebej smo analizirali še stran izvedbe kotov (položaj), način izvedbe, uspešnost izvedbe in nadaljevanje igre po izvedbi kota (ponovna priložnost).

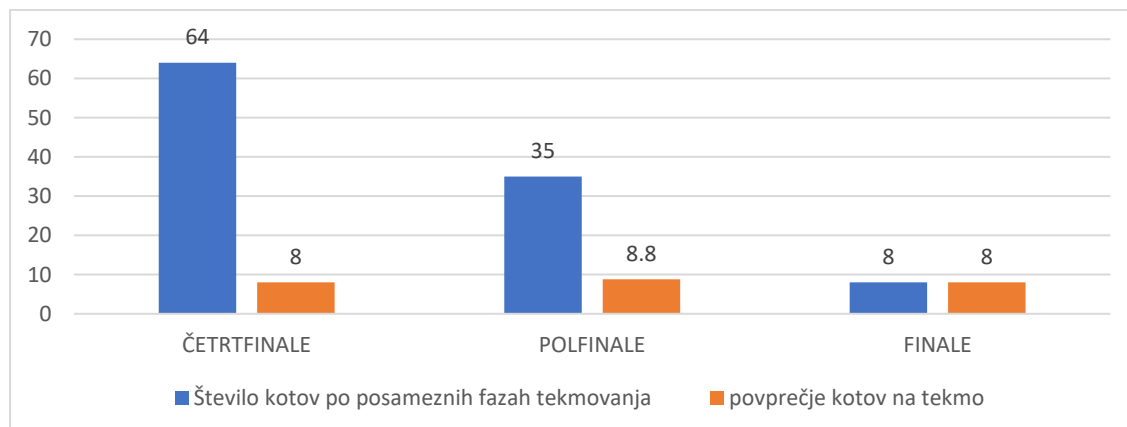
	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
SPREMENLJIVKA/TEKMA				
Število kotov	64	35	8	107
Položaj:				
- z leve strani	35	15	7	57
- z desne strani	29	20	1	50
Izvedba:				
- direktno	58	29	6	93
- indirektno oziroma odigrano	6	6	2	14
- na prvo vratnico	12	10	3	25
- na drugo vratnico	1	0	1	2
- vratarjev prostor	18	2	1	21
- v sredino	28	21	3	52
- na rob kazenskega prostora	4	1	0	5
- podaja na ven	39	27	4	70
- podaja na noter	22	7	3	32
Uspešnost izvedenih kotov:				
- zadetek po kotu	3	0	0	3
- zgrešen strel	17	4	1	22
- strel v okvir vrat	7	5	0	12
- izbita žoga	45	27	6	78
Nadaljevanje igre po kotu:				
- ponovna priložnost	11	8	1	20

Tabela 8: Izvedba udarcev iz kota

7.1.1 ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH KOTOV

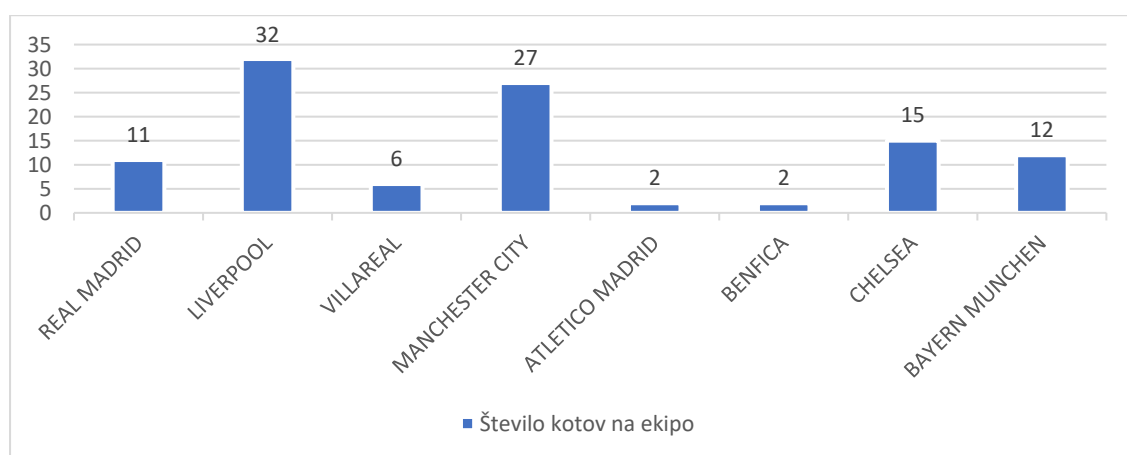
Skupaj je bilo na 13 tekmah (četrtnfinala, polfinala in finala) UEFA Lige prvakov izvedenih 107 kotov, kar je 8,3 kota na tekmo. Od tega jih je bilo 64 kotov izvedenih v četrtnfinalu, kar znaša 8 kotov na tekmo, 35 jih je bilo izvedenih v polfinalu kar znaša 8,8 kota na tekmo, v finalu je bilo izvedenih 8 kotov, kar znaša 8 kotov na tekmo (slika 12, tabela 8). Število izvedenih kotov na tekmo se skozi posamične dele

oz. faze tekmovanje ni bistveno spremenilo, zaradi tega ne moremo trditi, da je število kotov ključno za uspešnost ekipe.

Slika 12: Število in povprečje kotov na tekmo

Če primerjamo posamezne ekipe med seboj (slika 13), lahko opazimo, da so največ kotov izvedle ekipe, ki gojijo napadalneje usmerjen nogomet, imajo večjo posest žoge in izvajajo visoki pritisk po izgubljeni žogi. Izstopajo predvsem ekipe Manchester Cityja, ki je izvedla 27 kotov (4 tekme), kar znaša 6,8 kota na tekmo, in ekipa Liverpoola (finalistka), ki je izvedla 32 kotov (5 tekem), kar znaša 6,4 kota na tekmo, Chelsea, ki je izvedel 15 kotov in Bayern München, ki je izvedel 12 kotov (obe ekipi sta izpadli v četrtfinalu). Na drugi strani pa imamo ekipe, ki so bolj obrambno usmerjenije in je njihov način igre bolj osredotočen predvsem na hitre protinapade. Real Madrid (zmagovalec lige prvakov) je ena od ekip, ki je zelo nevarna v hitrem prehodu iz obrambe v napad (proti napad).

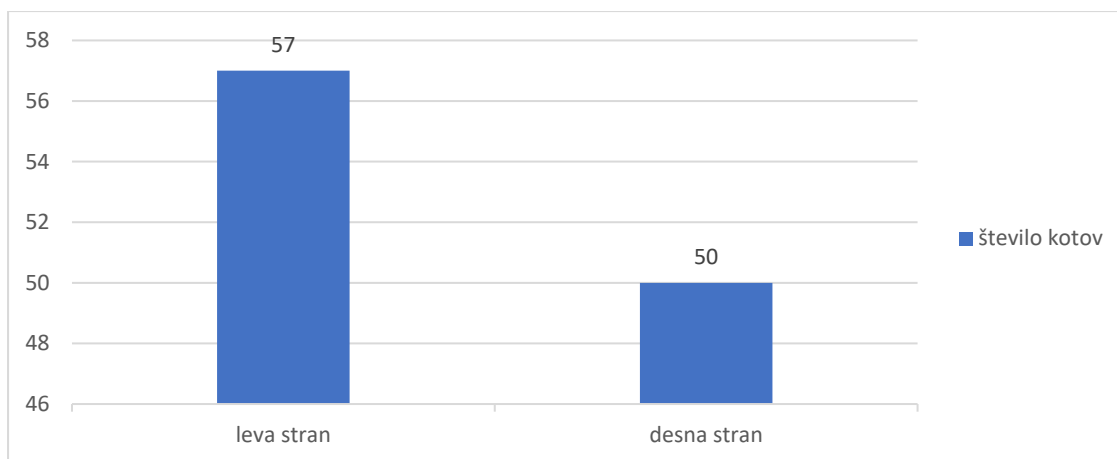

Slika 13: Število izvedenih kotov na ekipo

Prav zaradi tega ne moremo trditi, da je število kotov ključno za uspešnost ekipe, lahko pa glede na večje število izvedenih kotov to pripomore k večji možnosti zadetka.

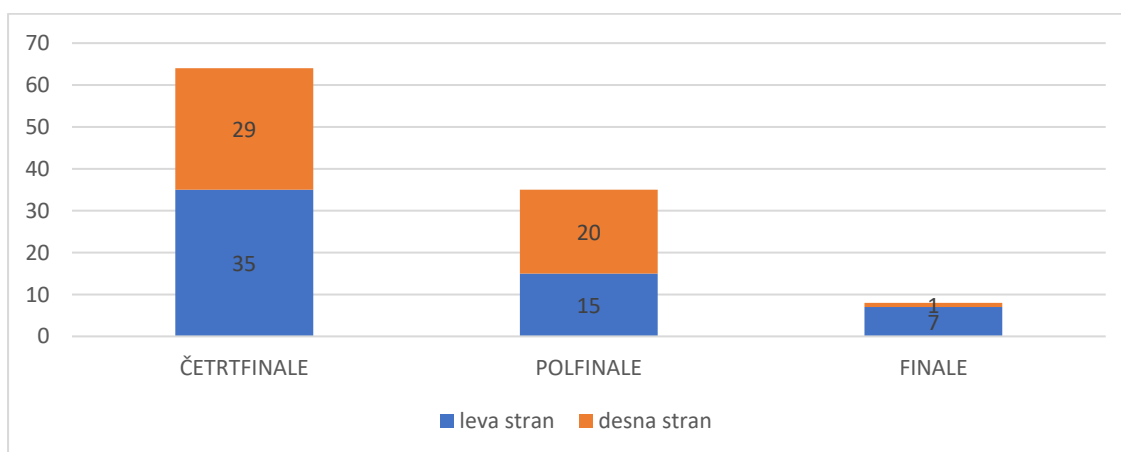
7.1.2 ANALZA ŠTEVILA KOTOV GLEDE NA STRAN IGRIŠČA

Od skupno 107 kotov je bilo 57 kotov (53 %) izvedenih z leve strani in 50 (47 %) z desne strani (slika 14, tabela 8). S tega podatka bi lahko določili, po kateri strani se je na tekmah več napadalo, vendar je razlika premajhna, da bi lahko to z gotovostjo trdili. Razlog v tako podobnem številu kotov leži tudi v tem, da skušajo ekipe napadati po obeh straneh igrišča in so s tem bolj nepredvidljive za nasprotnika.

Slika 14: Število kotov glede na stran igrišča

Če pogledamo izvajanje kotov po posameznih fazah tekmovanja (slika 15), lahko opazimo enakomerno porazdelitev v četrtfinalu in polfinalu, v finalu pa je prišlo do večjega odstopanja, kar lahko prepisemo, da sta ekipi bolj napadali oz. sta igrali po levi strani igrišča.

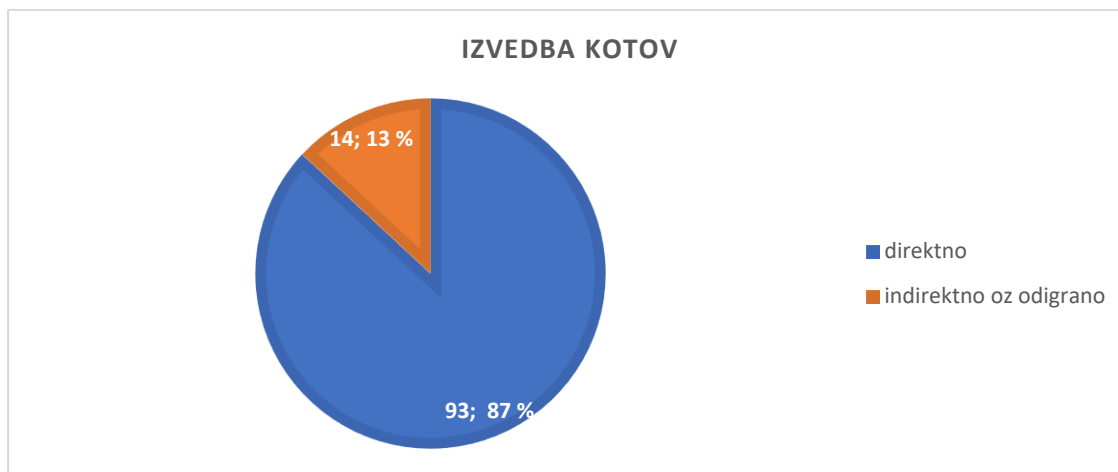

Slika 15: Število kotov glede na stran igrišča po posameznih fazah tekmovanja

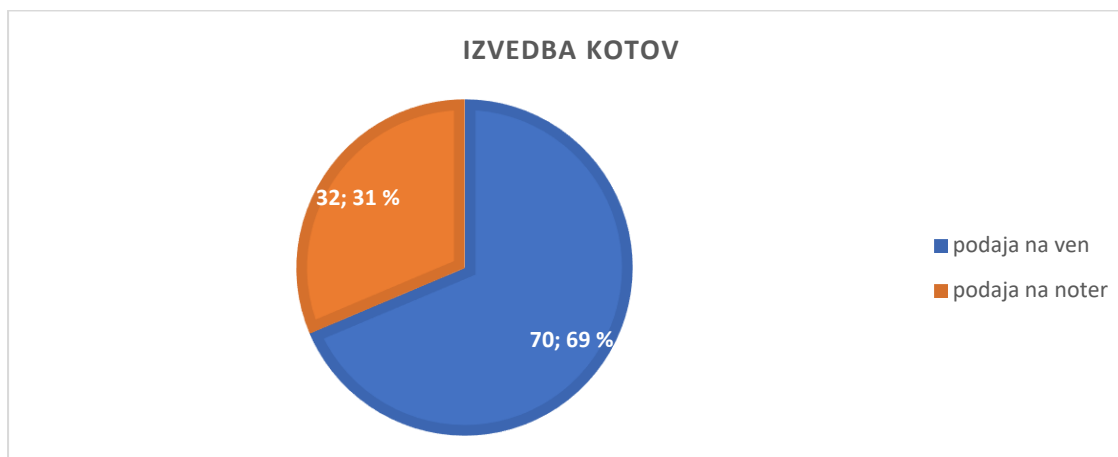
7.1.3 ANALZA UDARCEV IZ KOTA GLEDE NA NAČIN IZVEDBE

Od izvedenih 107 kotov jih je bilo direktno odigranih 93 (87 %) in indirektno (kombinacija) 14 (13 %) (slika 16, tabela 8). Pri izvedbi kotov je bilo na ven izvedenih podaj 69 (68 %, 5,3 kota na tekmo) in na noter izvedenih podaj 32 (36 %, 2,5 kota na tekmo) (slika 17, tabela 8).

Glede na delež lahko vidimo, da je bilo zelo malo indirektnega (kombinacija) izvajanja kotov, vendar pa so se ekipe odločile za takšen način predvsem zaradi možnosti rušenja osnovnih postavitvev ekip pri prekinitvah in s tem možnosti večjega uspeha za doseganja zadetkov.

Slika 16: Delež glede na izvedbo podaje (direktno/indirektno)

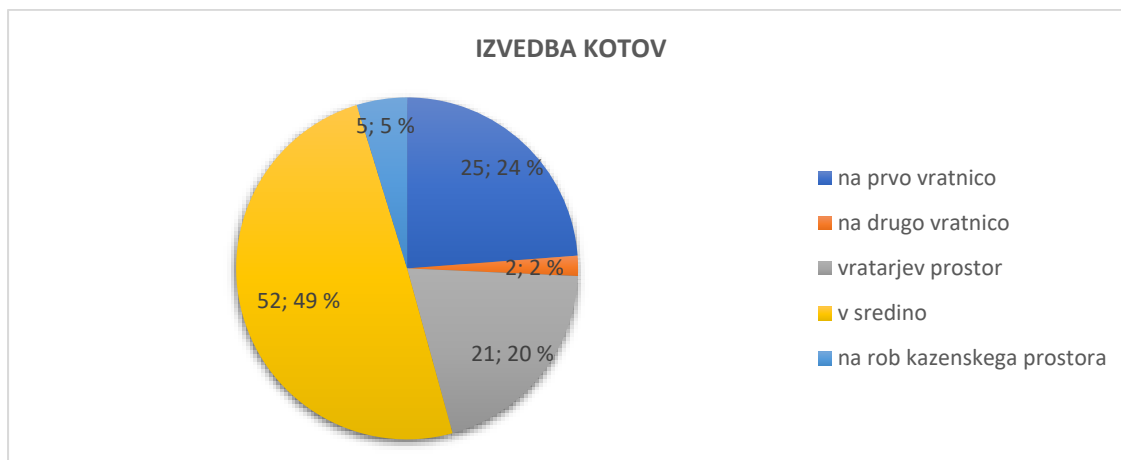

Slika 17: Delež glede na izvedbo podaj iz kota (na noter/na ven)

Večji delež pri izvedbi podaje z rotacijo na ven lahko morda pripišemo postavitvi ekip pri branjenju kotov. Vse ekipe uporabljajo kombinacijo med conskim in individualnim načinom branjenja, zato se za večjo učinkovitost pri zadetku uporablja podaja z rotacijo žoge na ven v slabše pokriti prostor.

Iz grafa na sliki 18 je razvidno, da je bilo na prvo vratnico odigranih 25 kotov (24 % oz. 1,9 kota na tekmo), na drugo vratnico sta bila odigrana 2 kota (2 % oz. 0,15 kota na tekmo), v vratarjev prostor je

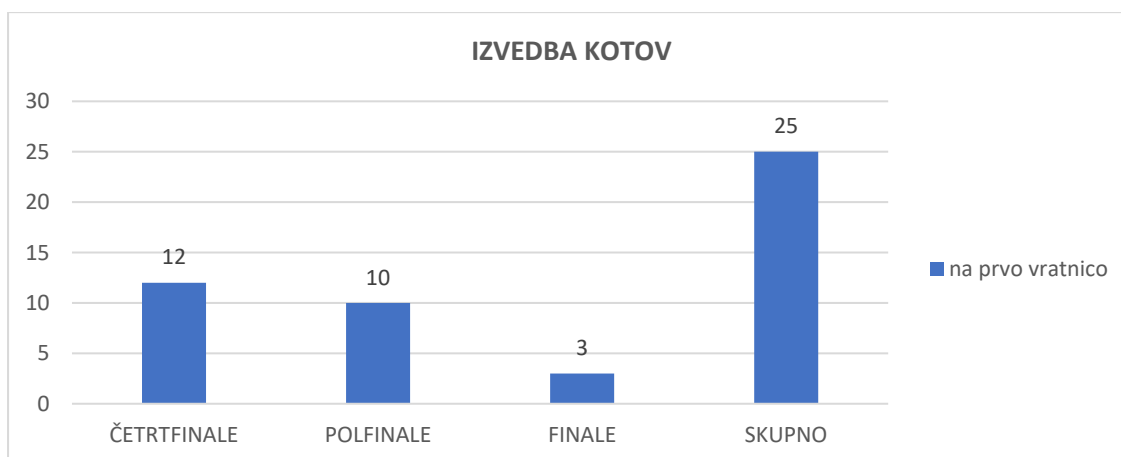
bilo odigranih 21 kotov (20 % oz. 1,6 kota na tekmo), v sredino 52 (49 % oz. 4 koti na tekmo), na rob kazenskega prostora pa je bilo odigranih 5 kotov (5 % oz. 0,4 kota na tekmo) (slika 18, tabela 8).

Slika 18: Delež načinov izvedbe vseh kotov

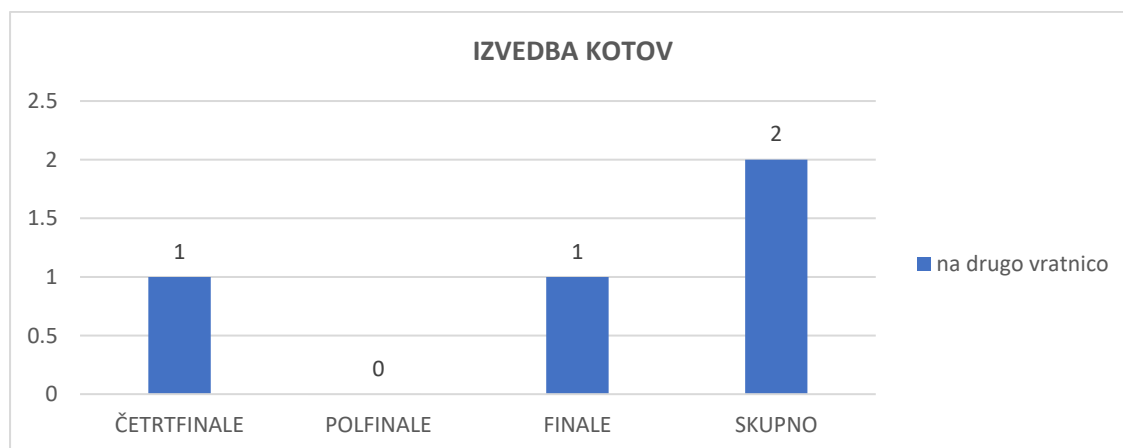
Zelo majhen je delež izvedbe kotov na drugo vratnico in na rob kazenskega prostora, zato lahko trdimo, da ti dve izvedbi ne pripomoreta k večji uspešnosti ekip pri doseganju zadetkov. Na drugi strani pa imamo zelo velik delež izvedbe kotov v sredino, na prvo vratnico in v vratarjev prostor, ki pa že lahko zagotavlja večjo uspešnost pri doseganju zadetka (slika 18).

Na prvo vratnico (slika 19, tabela 8) je bilo skupaj izvedenih 25 kotov, kjer je bil delež 24 % (slika 18). Od tega se jih je v četrtfinalu izvedlo 12, kar je 1,5 kota na tekmo, v polfinalu in finalu pa je bilo izvedenih 13 kotov, kar znaša 2,6 kota na tekmo (slika 19, tabela 8). Ekipa največkrat izvaja kot na prvo vratnico, ker je lahko takšen predložek bolj nevaren kot ostali, saj lahko napadalec, ki zaključuje, ali obrambni igralec, ki izbija žogo, to preusmeri v gnečo v kazenskem prostoru, kjer se lahko pojavi nova priložnost za zadetek.

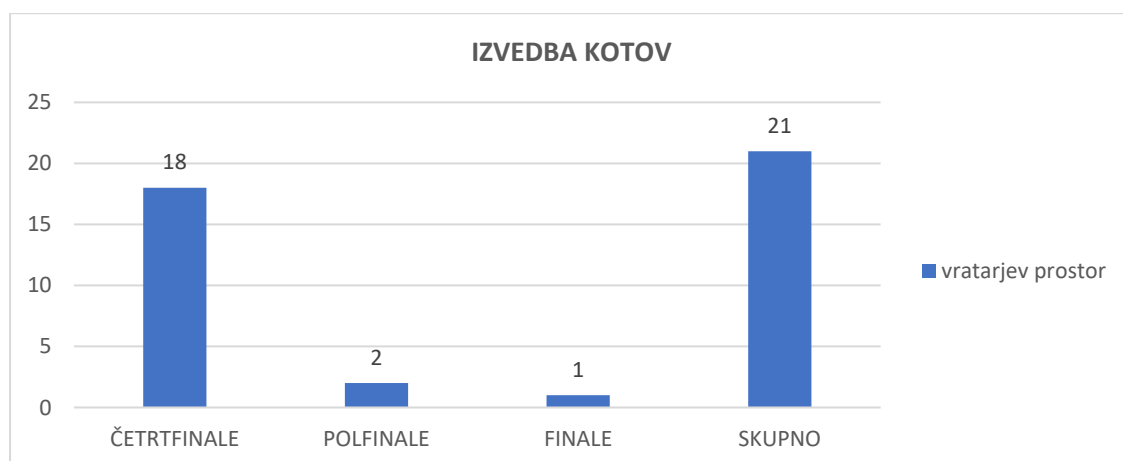
Slika 19: Izvedba udarca iz kota na prvo vratnico

Na drugo vratnico sta bila odigrana samo dva kота oz. 2 % vseh izvedenih kotov (slika 18). Eden je bil odigran v četrtfinalu in eden v polfinalu (slika 20, tabela 8).

Slika 20: Izvedba udarca iz kота na drugo vratnico

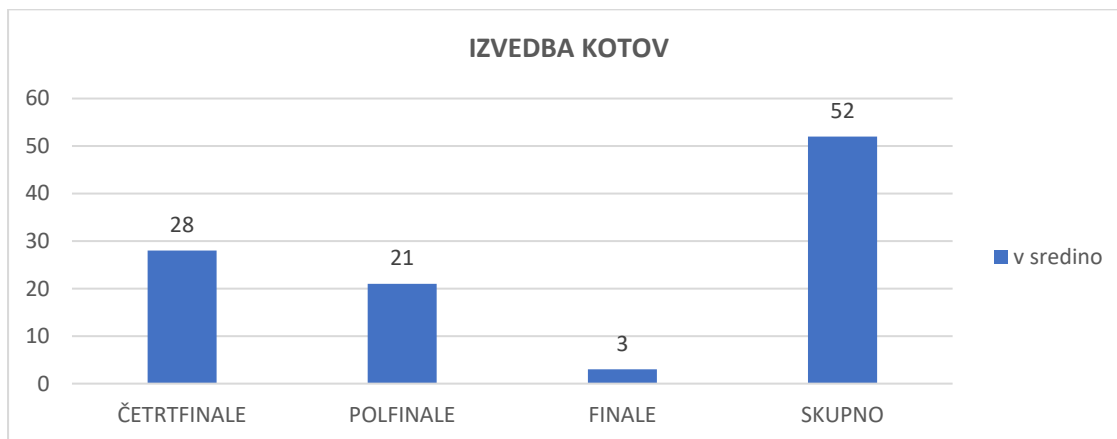
V vratarjev prostor je bilo odigranih 21 kotov (skica 21, tabela 8), to je 20 % vseh načinov izvedenih kotov (slika 18). V četrtfinalu je bilo izvedenih 18 kotov v vratarjev prostor (2,3 kота na tekmo) in v polfinalu in finalu skupaj pa samo 3 koti (0,6 kота na tekmo) (slika 21, tabela 8). Glede na to, da je bilo povprečje kotov na tekmo v posameznih delih tekmovanja enako (slika 7, tabela 8), bi manjše število izvedenih kotov v polfinalu in finalu lahko predpisali predvsem dobri postavitvi v fazi branjenja pri izvedbi kotov (kombinacija conskega in individualnega branjenja).

Slika 21: Izvedba udarca iz kота v vratarjev prostor

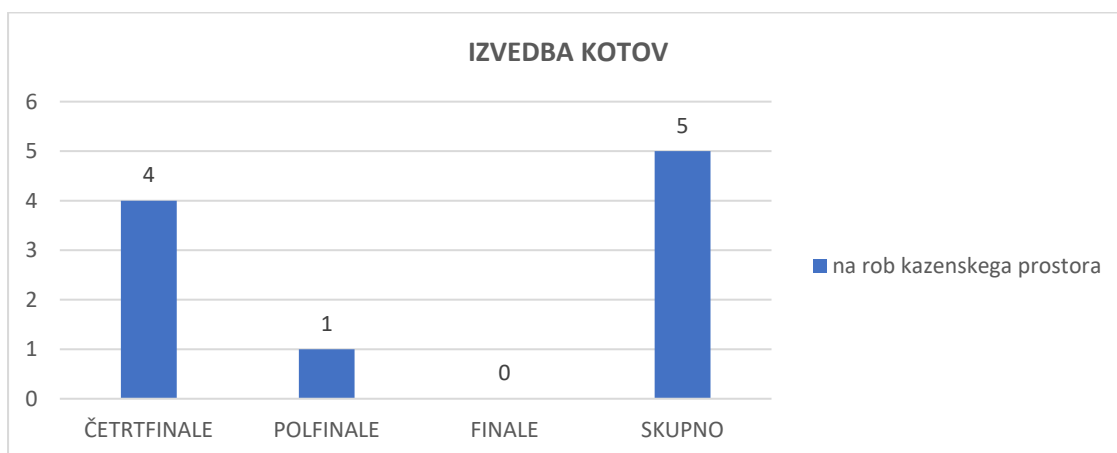
Od vseh izvedenih kotov skozi celotno tekmovanje (četrtfinale, polfinale in finale) je bilo v sredino kazenskega prostora skupno odigranih 52 kotov (skica 22, tabela 8), delež je znašal 49 % vseh izvedenih kotov (skica 18), kar znaša skupaj 4 kote na tekmo. Če pogledamo posamezne faze tekmovanja, je bilo

v četrtfinalu odigranih 28 kotov (3,5 na tekmo), v polfinalu 21 kotov (5,3 na tekmo) in finalu 3 koti. Večje število kotov na tekmo (5,3) v polfinalu lahko povežemo z ekipami Liverpoola in Manchester Cityja, saj sta od skupno 21 kotov izvedli oz. odigrali 18 kotov v sredino, kar znaša 85,7 % vseh izvedenih kotov v sredino.

Slika 22: Izvedba udarca iz kota v sredino

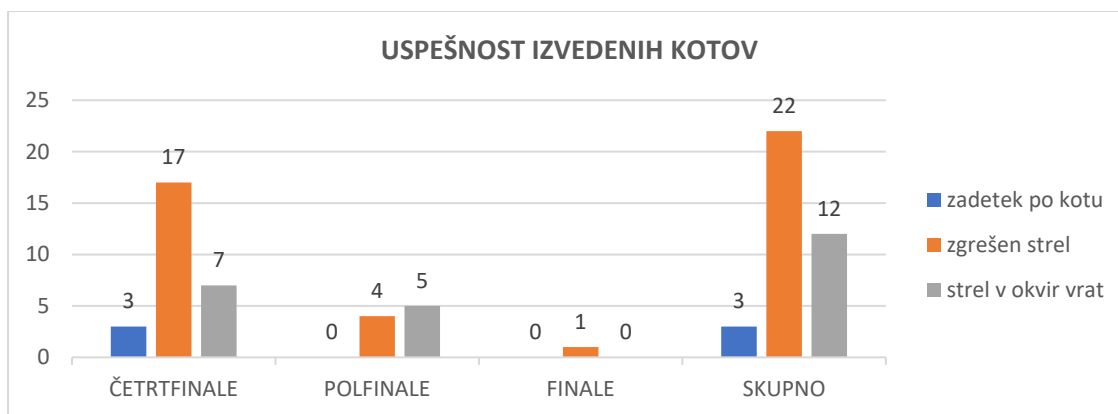
Ekipa so izvedle podajo na rob kazenskega prostora samo 5-krat na 13 tekmah (1,9 odstotka). Analiza nam je pokazala, da so ekipe zelo redko uporabljale to izvedbo kota, saj je tudi teže izvedljiva kot vse ostale (slika 23, tabela 8) in pa tudi zaradi ekip, ki gojijo hiter prehod v protinapad.

Slika 23: Izvedba udarca iz kota na rob kazenskega prostora

7.1.4 ANALIZA USPEŠNOSTI ZAKLJUČKA PO IZVEDBI KOTA

V sami analizi smo obravnavali primere, kjer je moštvo prišlo do zaključnega strela neposredno po izvedenem kotu ali drugi priložnosti. Sem spadajo zgrešeni strelji, strelji mimo vrat, strelji v okvir vrat in zadetki. Vsi zadetki so bili doseženi na četrtfinalnih tekmah, kar lahko pripišemo večji pazljivosti v obrambi v polfinalu in finalu.

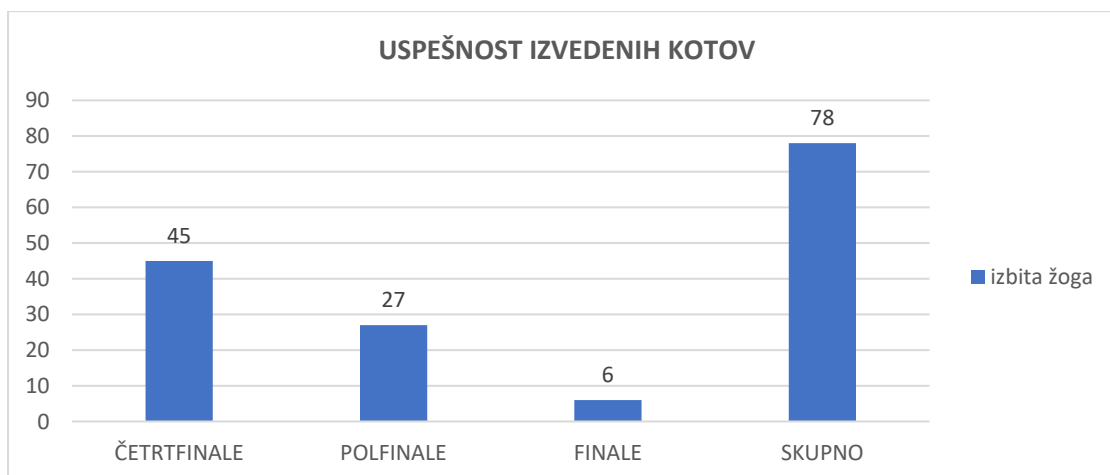

Slika 24: Uspešnost zaključka po izvedbi kota

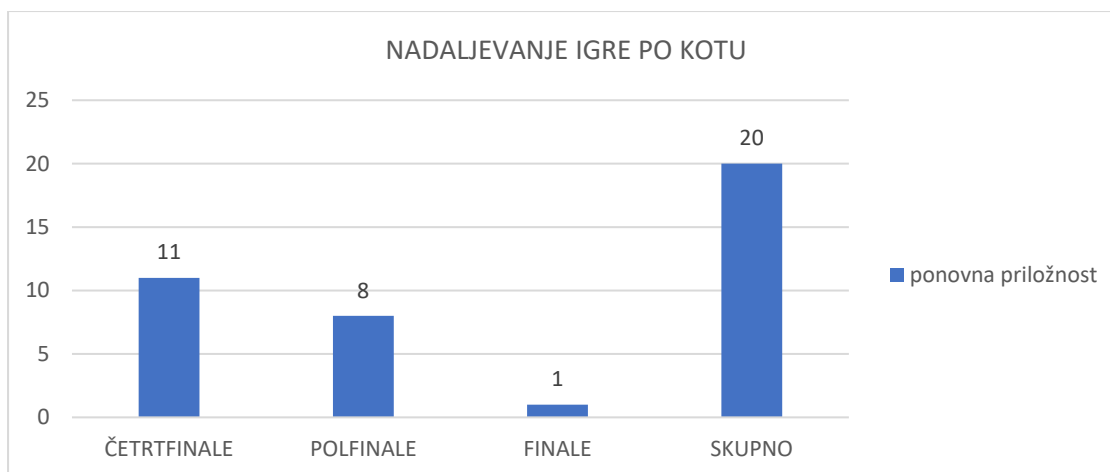
Od 107 izvedenih kotov (slika 7, tabela 8) je bilo zgrešenih strel 22, to je 20,6 % vseh kotov, strel v okvir vrat 12, kar pomeni 11,2 % vseh kotov in 3 zadetki, kar pomeni 2,8 % vseh kotov (slika 24, tabela 8).

7.1.5 ANALIZA NADALJEVANJA IGRE PO IZVEDENEM KOTU

Od 78 izbitih žog (skica 25, tabela 8) so imele ekipe skupaj 20 ponovnih priložnosti za doseganje gola (skica 26, tabela 8). V četrtfinalu je bilo drugih priložnosti 11, od tega so bili trije streli neposredno v okvir vrat in 8 strel 8 mimo vrat. V polfinalu in finalu je bilo skupaj 9 ponovnih priložnosti, kjer so bili streli v okvir 3 in mimo vrat 4.

Slika 25: Uspešnost izvedenih kotov – izbita žoga

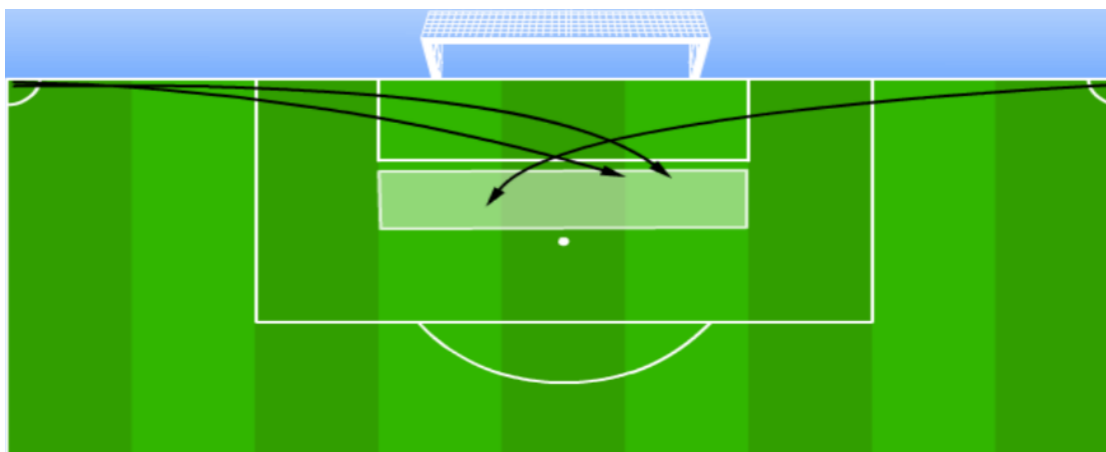
Slika 26: Ponovna priložnost za zaključek iz kota

Se pravi, da so od 20 ponovnih priložnosti za zaključek ekipe kar 18-krat streljale bodisi v okvir vrat oziroma mimo vrat. Vsi streli v okvir vrat so bili ubranjeni s strani vratarjev.

7.1.6 BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE UDARCEV IZ KOTA

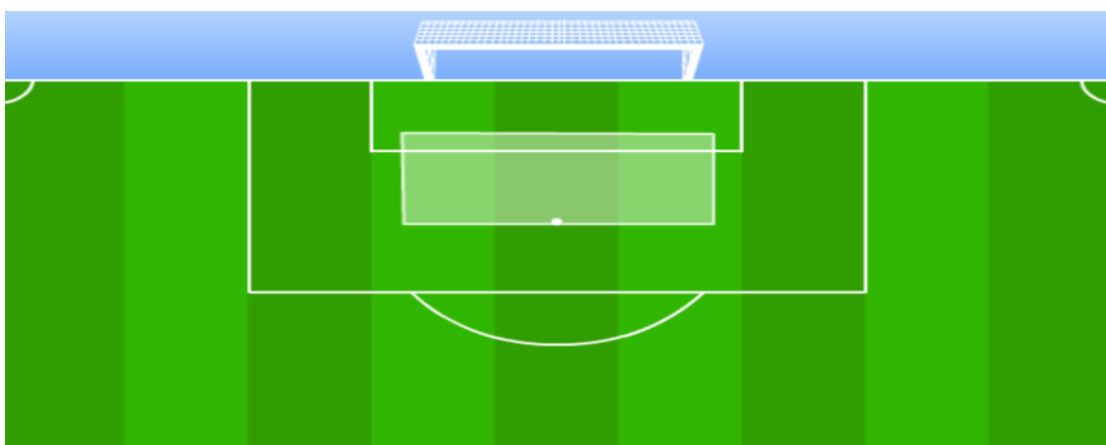
Ugotovili smo, da so ekipe, ki so gojile napadalnejši nogomet, izvajale visoki pritisk in imele večjo posest in več udarcev iz kota, kar jim je nudilo tudi več možnosti za zadetek. Napadanje ekip je bilo zelo raznoliko (po levi in desni strani), saj je razlika v številu kotov z leve in desne strani zelo nizka. Pri izvedbi so uporabljale predvsem direktno podajo z rotacijo na ven v kazenski prostor. To lahko mogoče pripišemo postavitvi ekip pri branjenju kotov, saj imajo ekipe, ki napadajo consko postavitev branjena kotov, prednost pri napadanju žoge, ki gre proti njim. Vse ekipe uporabljajo kombinacijo med conskim in individualnim načinom branjenja. Izvajanje kotov je potekalo na vse mogoče načine. Največ je bilo predložkov v srednjo cono, kjer so bili doseženi tudi vsi trije goli. Sledi podaja na prvo vratnico in v vratarjev prostor, kar dokazuje, da se ekipe izogibajo dolgim podajam na drugo vratnico in na rob kazenskega prostora, saj je iz tega položaja težko doseči zadetek in so ekipe tudi bolj izpostavljene hitrim protinapadom.

Pri zaključevanju strelav so ekipe mimo gola ustrelile (zgrešeni streli) 22-krat. Od tega je bilo 17 zgrešenih strelav v četrtfinalu, 4 streli mimo gola v polfinalu in 1 sam zgrešeni strel v finalu. V okvir vrat so žogo poslale 12-krat, od tega vseh 12 strelav v četrtfinalu in polfinalu. Po predlošku iz kota so bili doseženi trije zadetki, kar je 7,1 % vseh doseženih golov v vseh fazah tekmovanja (četrtfinale, polfinale in finale). Vsi zadetki so bili doseženi z direktno podajo in z rotacijo žoge na ven v srednjo cono (slika 27).

Slika 27: Cona, v kateri so bili doseženi zadetki

Največ predlozkov iz kota je bilo odigranih v cono med višino štirimetrskega prostora, širino vrat in višino 11 metrov (slika 28). To je tudi cona, kjer so bile ekipe tudi najbolj nevarne za neposredno doseganje zadetkov.

Slika 28: Cona predlozkov

Od skupno 78 izbitih žog so imele ekipe 20 ponovnih priložnosti za strel na vrata, kjer so bile ekipe zelo nevarne, saj so kar 18-krat uspele zaključiti bodisi direktno s strelom na vrata, mimo vrat ali s predlozkom v kazenski prostor. Uspešen odstotek zaključkov po drugi žogi (ponovna priložnost) lahko pripišemo dobri postavitvi igralcev (2–3 igralci), ki stojijo na robu kazenskega prostora, ki bodisi direktno streljajo na vrata ali pa s predlozkom iščejo drugo možnost za podajo in dosego zadetka.

Ekipe pri izvedbi kotov napadajo s 4–6 igralci v kazenskem prostoru, na odbito žogo oz. drugo priložnost imajo postavljene 1–3 igralce na vrhu kazenskega prostora, enega do dva igralca, ki izvajata kote, in enega do dva igralca v varovanju (višina sredinskega kroga).

7.2 ANALIZA IZVEDBE UDARCEV IZ PROSTEGA STRELA

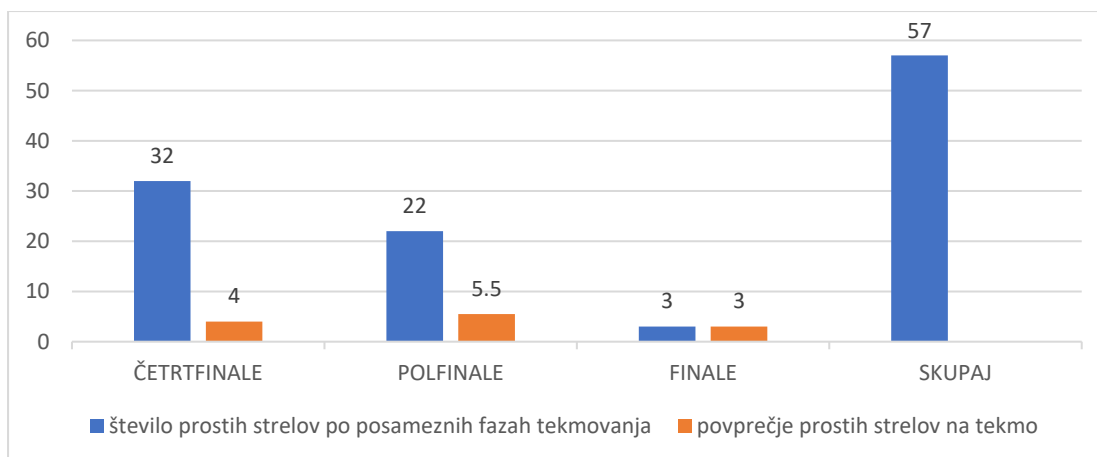
Analizirali smo le proste strele, ki so do 40 metrov oddaljeni od nasprotnikovih vrat, ker so streli tam najnevarnejši in lahko močno vplivajo na potek oz. rezultat tekme. Analizirali smo skupno število prostih strel, način izvedbe, uspešnost izvedbe prostih strel in nadaljevanje igre po izvedbi prostega strela (tabela 9).

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
PROSTI STREL				
Število prostih strel	32	22	3	57
Izvedba:				
- direktno na vrata	5			12
- direktno	5	3	0	8
- indirektno	2	2	0	4
Predložek v kazenski prostor:	24			
- direktno	22	17	3	42
- indirektno	2	0	0	2
- z rotacijo na noter	9	7	2	18
- z rotacijo na ven	13	10	1	24
Uspešnost izvedenih prostih strel:				
- zadetek direktno na vrata	1	0	0	1
- zadetek po kombinaciji	0	0	0	0
- zgrešen strel	7	6	1	14
- strel v okvir vrat	6	2	0	8
- izbita žoga	15	14	2	31
Nadaljevanje igre po prostem strelu:				
- ponovna priložnost	2	2	0	4

Tabela 9: Izvedba prostega strela

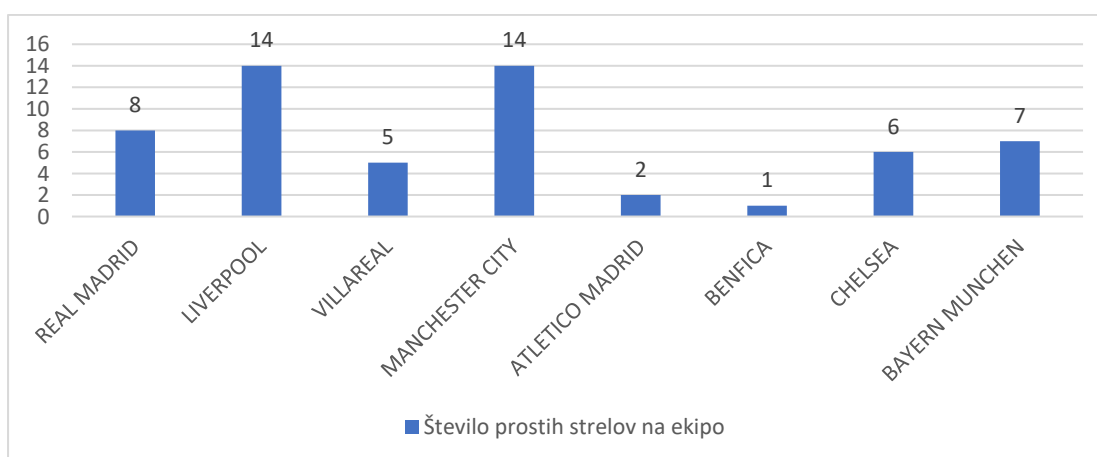
7.2.1 ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH PROSTIH STRELOV

Skupaj je bilo na 13 tekmah izvedenih 57 prostih strel (tabela 9), to je 4,4 prostega strela na tekmo. V četrtfinalu je bilo izvedenih 32, kar znaša 4 proste strele na tekmo, v polfinalu je bilo izvedenih 22 strel, kar znaša 5,5 prostega strela na tekmo in v finalu so bili izvedeni trije prosti streli (slika 29, tabela 9). Porazdeljenost po igrišču je bila enakomerna, kar kaže na vsestranskost ekip, ki poskušajo igrati po vseh delih igrišča.

Slika 29: Število in povprečje prostih strelav na tekmo

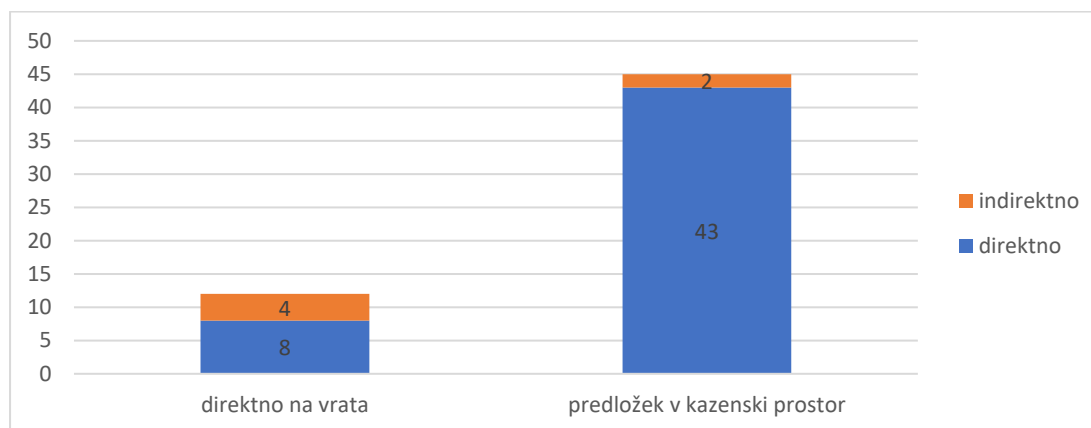
Če primerjamo posamezne ekipe (slika 30) med seboj, lahko opazimo, da so zopet največ prostih strelav izvedle ekipe, ki gojijo bolj napadalno usmerjeni nogomet, imajo večjo posest žoge in izvajajo visoki pritisk po izgubljeni žogi. Zaradi visokega pritiska napadalno usmerjene ekipe držijo nasprotnika daleč stran od svojega gola in prekinjajo igro že v začetni fazi napadanja. Izstopajo predvsem ekipe Manchester Cityja, ki je izvedla 14 prostih strelav v štirih tekmah, kar znaša 3,5 prostega strela na tekmo. Enako število prostih strelav (14) je imela tudi ekipa Liverpoola, ki je odigrala pet tekem, kar znaša 2,8 prostega strela na tekmo, ekipa Chelsea, ki je na dveh tekmah izvajala 6 prostih strelav, kar pomeni 3 proste strele na tekmo, in ekipa Bayern München, ki je prav tako na dveh tekmah izvedla 7 prostih strelav, kar pomeni 3,5 izvajanja na tekmo.

Slika 30: Število izvedenih prostih strelav na ekipo

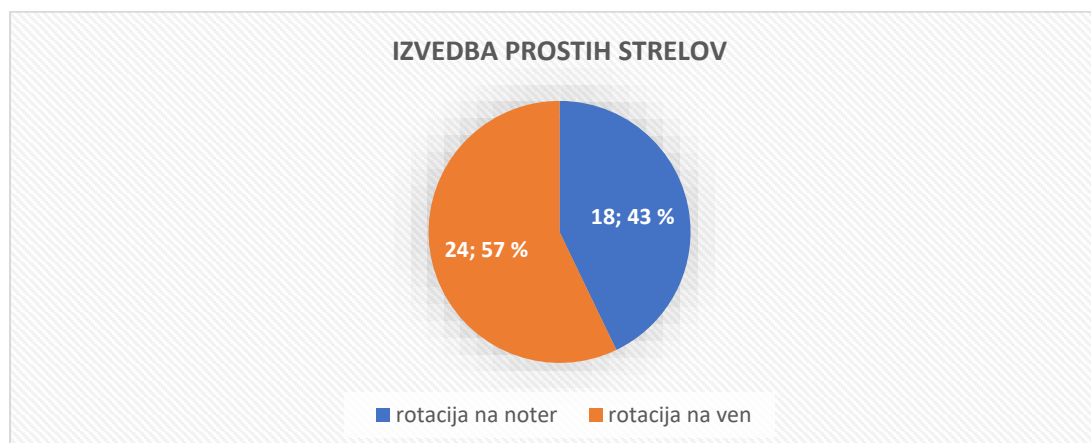
7.2.2 ANALIZA NAČINA IZVEDBE PROSTEGA STRELA

Neposrednih strelav na vrata iz prostega strela je bilo 12, od tega so bili štiri prosti streli izvedeni po kratki kombinaciji (indirektno) in 8 strelav direktno na vrata (slika 31, tabela 9). Predložkov iz prostega strela je bilo 43, od tega 2 po kratki kombinaciji (slika 31, tabela 9). Ekipe so izvedle več predložkov kot direktnih udarcev zaradi večjega števila izvedbe prostih strelav iz krilnih položajev in izvedbe iz večje oddaljenosti od vrat v sredini, kar je posledica visokega pokrivanja ekip in prekinjanja napadov v srednji coni oz. v začetku nizke cone (obrambna cona).

Slika 31: Primerjava izvedbe prostega strela (direktno na vrata/predložek v kazenski prostor)

Pri predložku v kazenski prostor so ekipe izvedle 18 podaj z rotacijo na noter in 24 podaj z rotacijo na ven (slika 32, tabela 9).

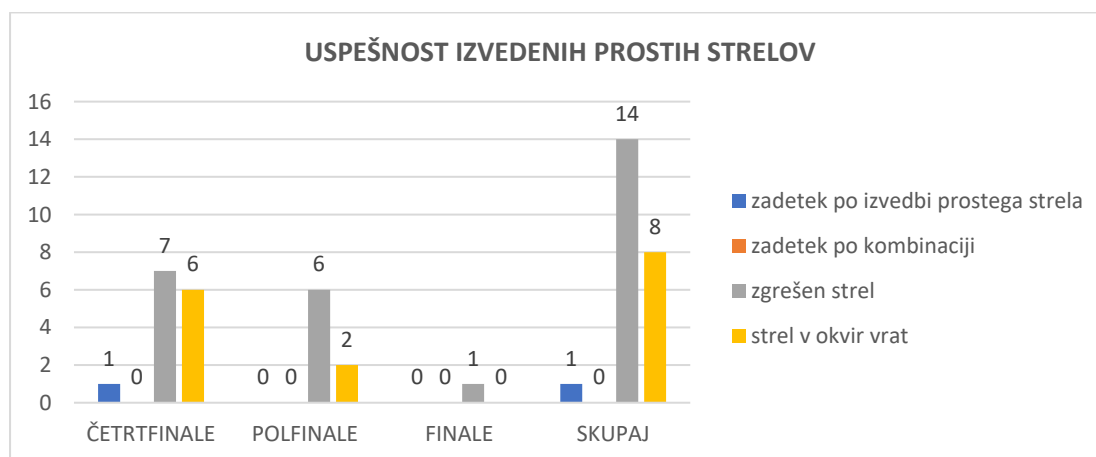
Slika 32: Delež glede na izvedbo podaj iz prostih strelav (na noter/na ven)

Od skupno 18 podaj z rotacijo na noter so ekipe uporabile kar 14 podaj pri predložkih s krilnega položaja (med črto, ki označuje kazenski prostor in avt linijo) in samo 4 predložke iz položaja v sredini (širina 16-metrskega prostora). Od skupno 24 predložkov z rotacijo na ven je bilo od skupno 15 predložkov v kazenski prostor iz sredinskega položaja odigranih 11 podaj z rotacijo na ven in 13 predložkov iz krilnega položaja. Predložki z rotacijo na ven oziroma na noter so odvisni od igralcev, ki

izvajajo predloške, od položaja, iz katerega se izvaja prosti strel, in oddaljenosti predložka od vrat. Dlje kot so prekinitve oddaljene od vrat, bolj se uporabljajo predložki z rotacijo na ven.

7.2.3 ANALIZA USPEŠNOSTI ZAKLJUČKA PO IZVEDBI PROSTEGA STRELA

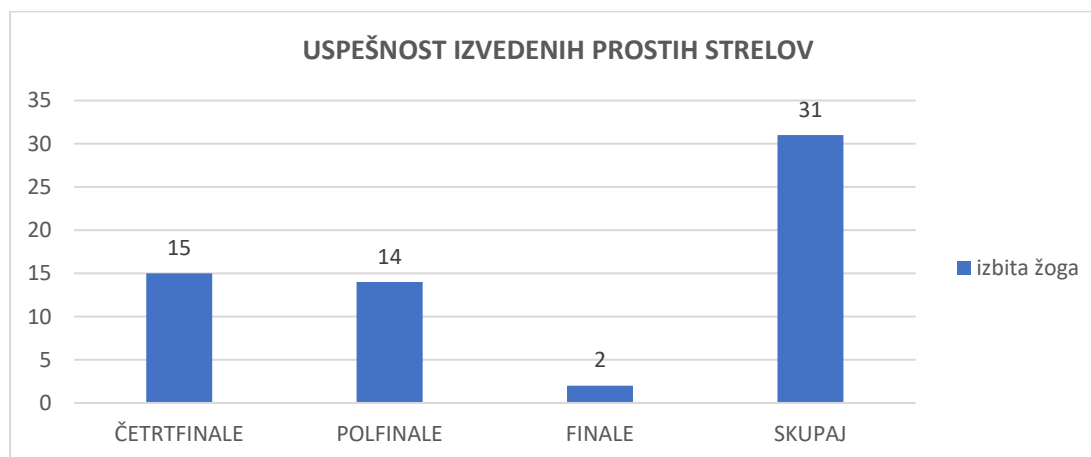
Enako kot pri analizi kotov (uspešnost zaključka) smo tudi tukaj obravnavali primere, kjer je moštvo prišlo do zaključnega strela direktno ali indirektno po izvedenem prostem strelu na vrata, direktno ali indirektno po predložku v kazenski prostor in drugi priložnosti (izbita žoga). Sem spadajo zgrešeni strel – mimo vrat, strel v okvir vrat in zadetki. Od skupno 57 izvedenih prostih strel (slika 33, tabela 9) je bilo zgrešenih strel 14, to je 24,6 % vseh prostih strel, strel v okvir vrat je bilo 8, kar pomeni 14 % vseh prostih strel in 1 zadetek, kar pomeni 1,7 % vseh prostih strel (slika 33, tabela 9).

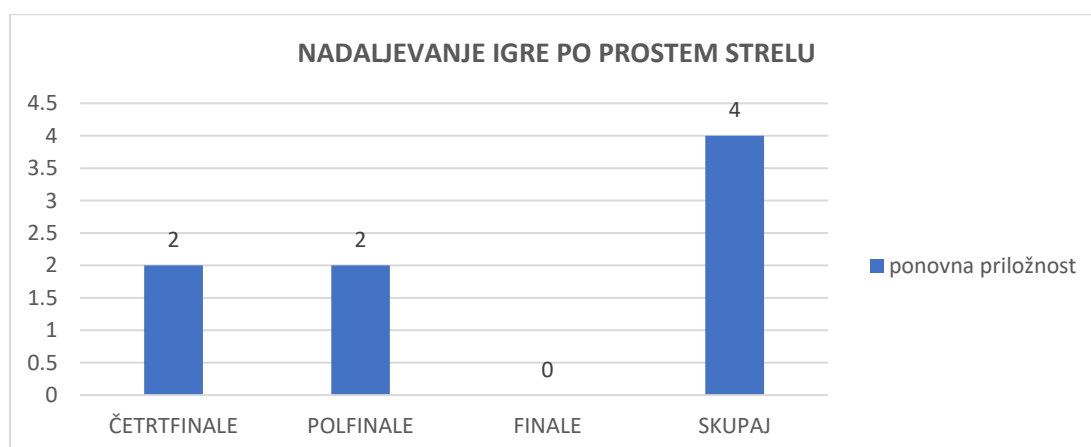
Slika 33: Uspešnost zaključka po izvedbi prostega strela

7.2.4 ANALIZA NADALJEVANJA IGRE PO IZVEDENEM PROSTEM STRELU

Pri izvedbi prostih strelav so bile od skupno 31 izbitih žog (slika 34, tabela 9) samo 4 ponovne priložnosti za doseganje zadetka, po dve priložnosti v četrtfinalu in polfinalu (slika 35, tabela 9). Samo ena od štirih ponovnih priložnosti je pripeljala do ponovne možnosti za zaključek.

Slika 34: Uspešnost izvedenih prostih strelav – izbita žoga

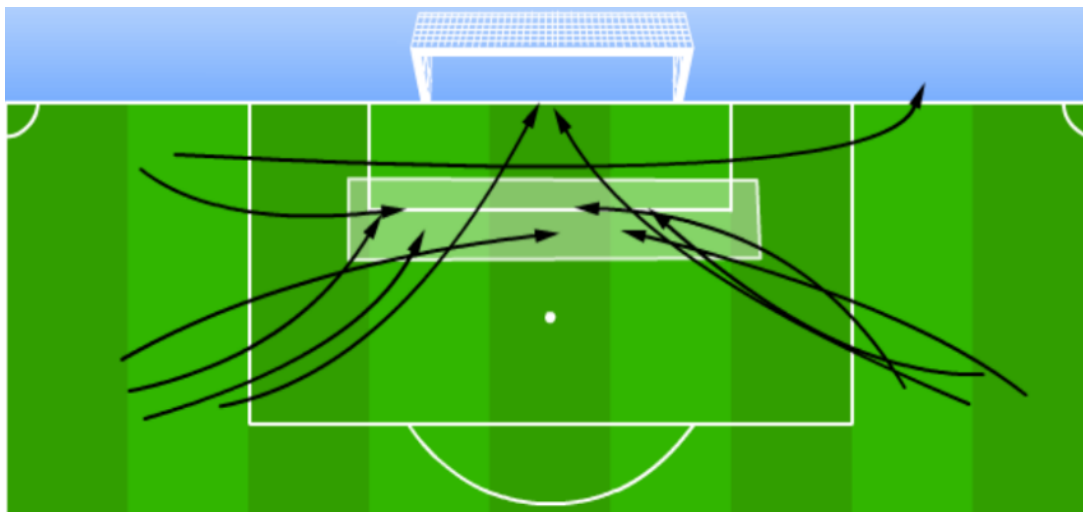

Slika 35: Ponovna priložnost za zaključek iz prostega strela

7.2.5 BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE UDARCEV IZ PROSTEGA STRELA

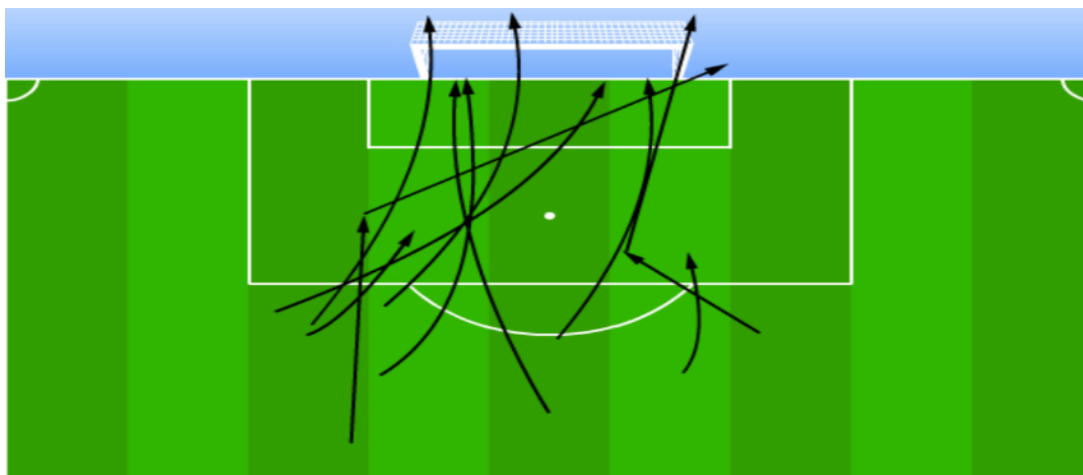
Analiza je pokazala, da so zopet največ prostih strelav izvedle ekipe, ki gojijo napadalneje usmerjen nogomet, imajo večjo posest žoge in izvajajo visoki pritisk po izgubljeni žogi. Bilo je več predlozkov v kazenski prostor (direktnih in indirektnih) kot strelav direktno oz. indirektno na vrata, kar lahko prepisemo predvsem prekinjanju napadov visoko stran od vrat in zgoščenosti obrambe v sredini, s čimer so ekipe zapirale podaje v globino in s tem preprečevale prekrške v višini kazenskega prostora. Število prekinitev na krilnih položajih (29) je enako kot prekinitev v sredini (28), vendar pa je bilo več predlozkov z rotacijo na noter izvedenih s krilnih položajev (14 predlozkov) kot s položaja v sredini (4 predložki). Od 18 podaj z rotacijo na noter je bilo 7 predlozkov odigranih pri 10 prekinitev s krilnega

položaja (bližnja izvedba ali pogovorno "skrajšani kot"). Vsi predložki so bili odigrani direktno na vrata, na prvo vratnico, vratarjev prostor ali sredino (slika 36).

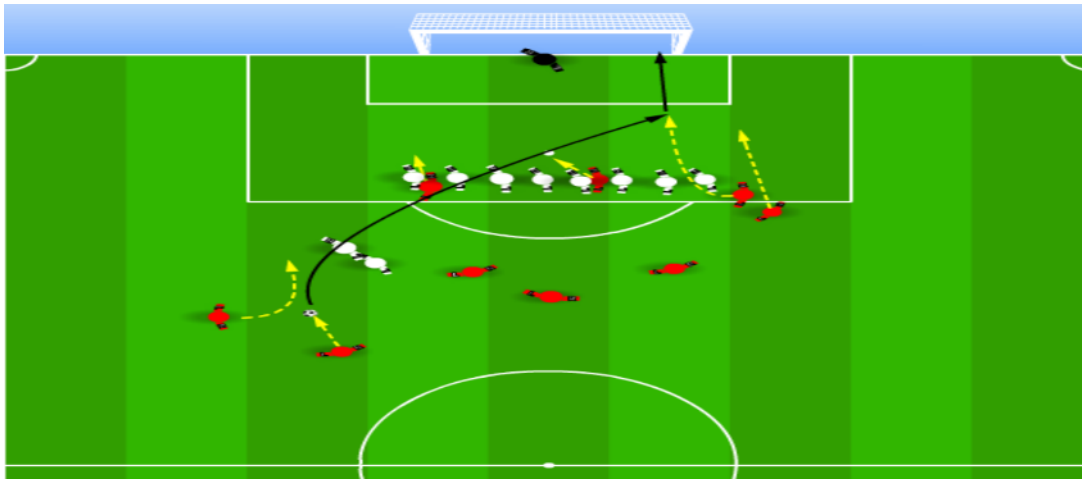
Slika 36: Predložki iz krilnega položaja – "skrajšani kot"

Od 28 prekinitev v sredini igrišča (širina kazenskega prostora) je bilo 10 direktnih strel v okvir vrat in 18 predložkov v kazenski prostor. Od 10 strel v okvir vrat je bilo 8 direktnih strel in 2 strela po kombinaciji (indirektno). Štirje strelji so bili izvedeni v okvir vrat, kjer jih je vratar ubranil, štiri strelji so bili izvedeni mimo vrat, dva prosta strela sta končala v živem zidu (slika 37).

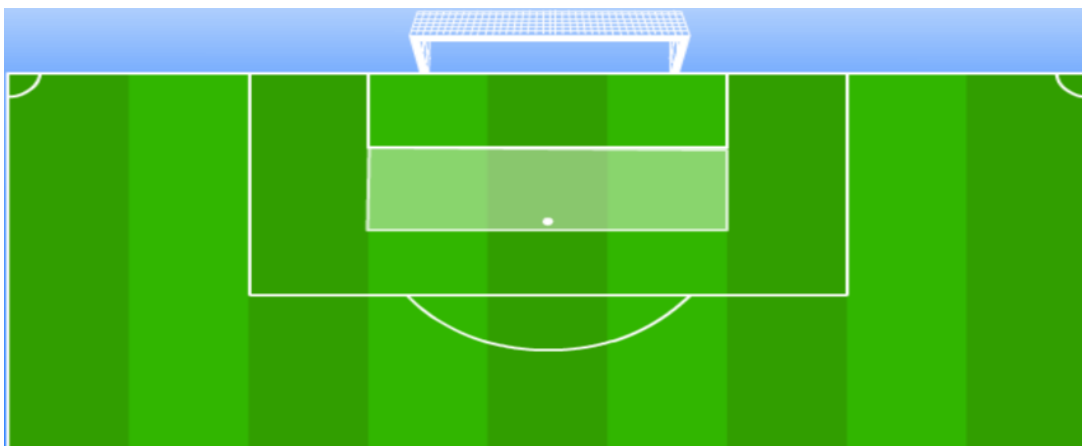
Slika 37: Direktni oz. indirektni prosti strelji

Pri izvajanju prostih strel je bil dosežen en gol iz direktnega predložka iz srednje cone (širina kazenskega prostora) z rotacijo na ven v vratarjev prostor (slika 38). Pri enem od predložkov je bila dosojena tudi enajstmetrovka zaradi igranja z roko.

Slika 38: Prosti strel, iz katerega je bil dosežen gol

Največ predlozkov iz prostih strelav je bilo odigranih v cono v širini 5-metrskega prostora in višino med petmetrskim prostorom in 11 metri (slika 39).

Slika 39: Cona predlozkov iz prostih strelav

Malo je bilo drugih priložnosti za dosego zadetka, saj je od 31 izbitih žog ekipam uspelo ustvariti samo 4 ponovne priložnosti (slika 35, tabela 9). Ekipa napadajo kazenski prostor enako kot pri kotih s 4–6 igralci, na odbiti žogi imajo postavljene 1–3 igralce in 1 igralca v varovanju v višini sredinskega kroga.

7.3 ANALIZA IZVEDBE STRANSKEGA AVTA

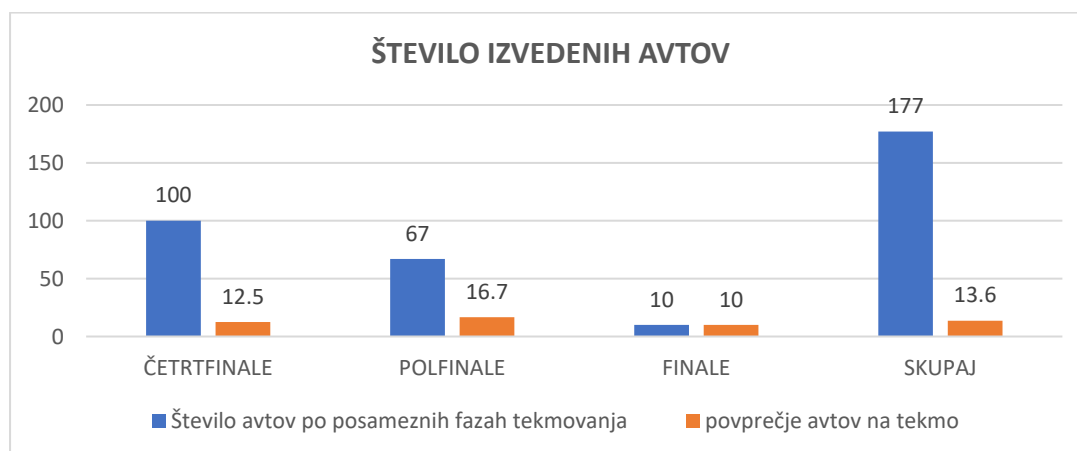
V analizo smo vključili število vseh avtov, ki so jih izvajale ekipe v napadalni tretjini (visoka cona), način izvedbe, uspešnost ohranjanja žoge po izvedbi in uspešnost v nadaljevanju igre (tabela 10).

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
AVT				
Število izvedenih avtov	100	67	10	177
Izvedba:				
- podaja v globino	27	10	2	39
- podaja nazaj	35	21	5	61
- podaja v kazenski prostor	6	7	0	13
- podaja v noge	31	29	3	63
Uspešnost izvedbe avta:				
- zadenek po avtu	0	1	0	1
- zgrešen strel	2	1	0	3
- strel v okvir vrat	0	0	0	0
Nadaljevanje igre po avtu:				
- ohranjanje žoge (posest)	60	42	7	109
- predložek v 16-metrski prostor	8	7	0	15
- izbita žoga po predlošku	5	5	0	10
- zaključek po predlošku	2	2	0	4
Izgubljene žoge (brez posesti)	42	22	3	67

Tabela 10: Izvedba avta

7.3.1 ANALIZA SKUPNEGA ŠTEVILA IZVEDENIH STRANSKIH AVTOV

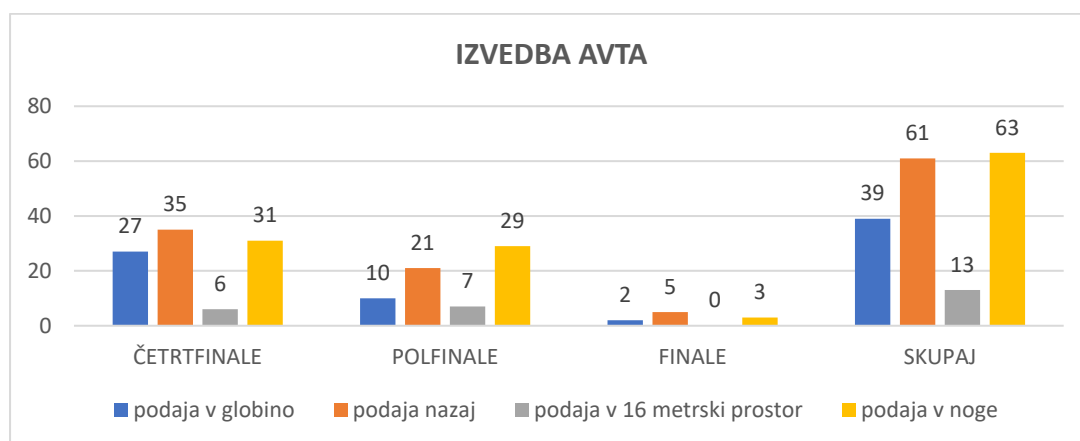
Vse ekipe so skupno izvedle 177 metov iz avta, kar pomeni 13,6 meta na tekmo. Po posameznih fazah tekmovanja je bilo v četrtfinalu 100 izvajanj avta oz. 12,5 meta na tekmo, v polfinalu 65 metov oz. 16,7 meta na tekmo in 10 metov v finalu (slika 40, tabela 10).

Slika 40: Število in povprečje avtov na tekmo

7.3.2 ANALIZA NAČINA IZVEDBE STRANSKEGA AVTA

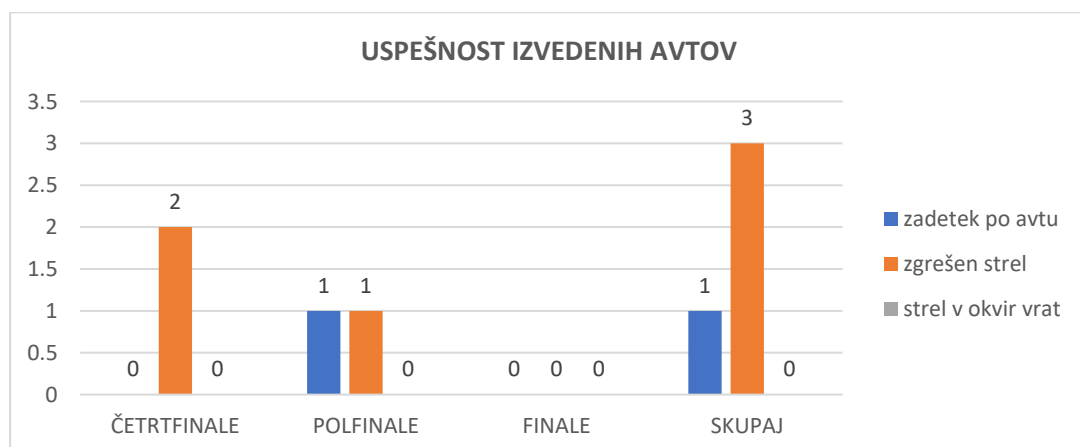
V vseh fazah tekmovanja (slika 41, tabela 10) je bilo izvedenih metov v globino (smer proti vratom) 39 (22 %), v smeri nazaj 61 (34 %), v kazenski prostor 13 (7,3 %) in metov v noge 63 (35,6 %). Ti podatki nam povedo, da se avt večinoma izvaja z namenom ohranjanja posesti in ponovne organizacije napada, saj je več kot polovica metov bila izvedena nazaj oz. v noge z namenom ohranjanja posesti in ponovnega organiziranja napada.

Slika 41: Delež načinov izvedbe vseh avtov

7.3.3 ANALIZA USPEŠNOSTI IZVEDBE STRANSKEGA AVTA

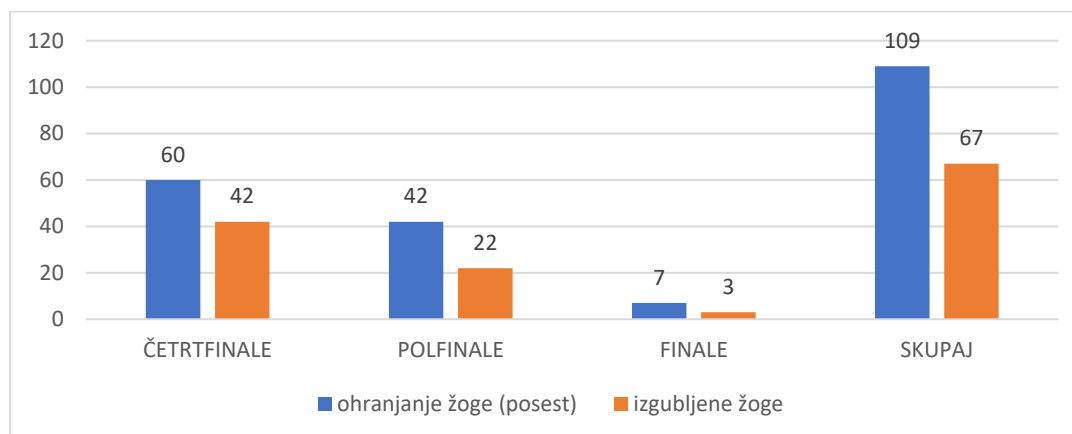
Od 177 metov so bile ekipe (slika 42, tabela 10) nevarne štirikrat, vendar niso bile nikoli direktno nevarne iz metanja avtov, ampak iz posesti po izvedbi avta. Trikrat so zgrešili vrata in enkrat zadeli po akciji, ki se je začela z izvedbo avta, držanja posesti, obračanja strani in predložkom v kazenski prostor.

Slika 42: Uspešnost zaključka po izvedbi avta

7.3.4 ANALIZA IGRE PO IZVAJANJU AVTA (izgubljene žoge, posest)

Skupno je ekipam uspelo večkrat ohraniti žogo v posesti (vsaj pet sekund) po izvedbi avta, kot pa so jih izgubile (slika 43, tabela 10). Od 109 žog je ekipam uspelo odigrati 15 predložkov v kazenski prostor, kjer je bilo 10 izbitih žog in 4 strelji.

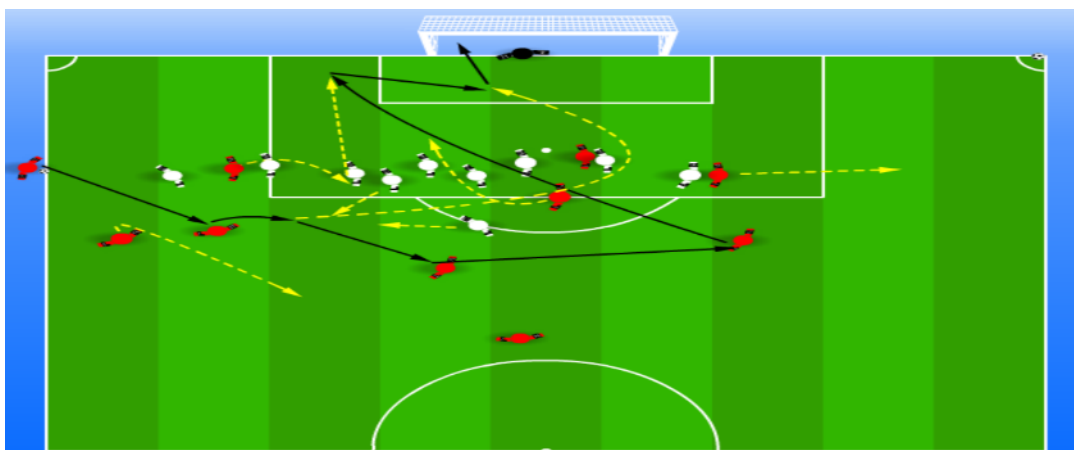

Slika 43: Število izgubljenih in ohranjenih žog v posesti

7.3.5 BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE METOV IZ AVTA

Ekipe so uporabljale različne izvedbe metov avta (slika 41), kar je bilo odvisno predvsem od situacije na igrišču, od nasprotnika, rezultata in sposobnosti igralcev. Nekatere ekipe so poskušale predvsem s podajami v noge in s podajami nazaj zadržati žogo v svoji posesti in nato organizirati napad (Bayern München, Liverpool, Manchester City, Real Madrid), druge so s podajami v globino in s podajo v kazenski prostor (Villareal) skušale pridobiti nekaj metrov proti nasprotnikovim vratom in hkrati s tem zmanjšati možnost za protinapad. Analiza je pokazala, da je od skupno 13 metov v kazenski prostor ekipa Villareala izvedla 10 metov, kar lahko pripišemo temu, da imajo v svoji ekipi dva dobra izvajalca, ki lahko mečeta žoge globoko v kazenski prostor. Meti so bili večinoma izvedeni na prvo vratnico z namenom podaljševanja podaje in možnosti uspešnega zaključka.

Ekipe so bile boljše pri ohranjanju žoge po izvedbi avta, saj so zadržale v posesti 61,6 % žog v vseh fazah tekmovanja. Pri ohranjanju posesti so ekipe največkrat uporabljale izvedbo meta v smeri nazaj, kjer ni bilo pritiska nasprotnih ekip, in izvedbo avta v noge, kjer so s povratno žogo in kratkimi podajami med dvema do štirimi igralci poskušali zadržati žogo v posesti in potem organizirano začeli napad. Preko posesti žoge je bilo izvedenih tudi 15 predložkov v kazenski prostor, kjer je bil dosežen tudi en zadenek, ki se je začel z metom iz avta, nadaljeval pa s posestjo in predložkom v kazenski prostor.

Slika 44: Zadelek iz avta

Zadelek (slika 44) je pomembno vplival na razplet dogodkov na tekmi Real Madrid proti Manchester Cityju, saj je Real v 89. minuti preko izvajanja avta znižal zaostanek in nato uspel doseči še en zadelek, ki jim je omogočil podaljške in na koncu uvrstitev v finale.

7.4 ANALIZA IZVEDBE NAJSTROŽJE KAZNI

V analizo smo vključili število izvedenih kazenskih udarcev, način izvedbe, uspešnost izvedbe (tabela 11).

SPREMENLJIVKA/TEKMA	ČETRTRFINALE	POLFINALE	FINALE	SKUPAJ
KAZENSKI STREL				
Število izvedenih kazenskih udarcev	0	2	0	2
Izvedba:				
- strel v levi vratarjev kot				
- strel po sredini		1		1
- strel v desni vratarjev kot		1		1
Uspešnost izvedbe:				
- direkten zadelek		2		2
- zadelek po zgrešenem udarcu				
- zgrešen udarec				
- obramba vratarja				

Tabela 11: Izvedba najstrožje kazni

Oba kazenska strela sta bila izvedena v polfinalu na tekmi med Manchester Cityjem in Real Madridom, kjer je obe najstrožji kazni izvajala ekipa Real Madrida. Obe enajstmetrovki sta pomembno vplivali na napredovanje Real Madrida v naslednjo fazo tekmovanja.

7.4.1 BISTVENE UGOTOVITVE ANALIZE IZVEDBE KAZENSKEGA STRELA

Analiza je pokazala, da je bila uspešnost izvedbe kazenskega strela 100-odstotna. Oba strela sta bila dosežena direktno, in sicer enkrat z izvedbo po sredini, drugič pa s strelom v vratarjev desni kot (slika 45).

Slika 45: Izvedba najstrožje kazni

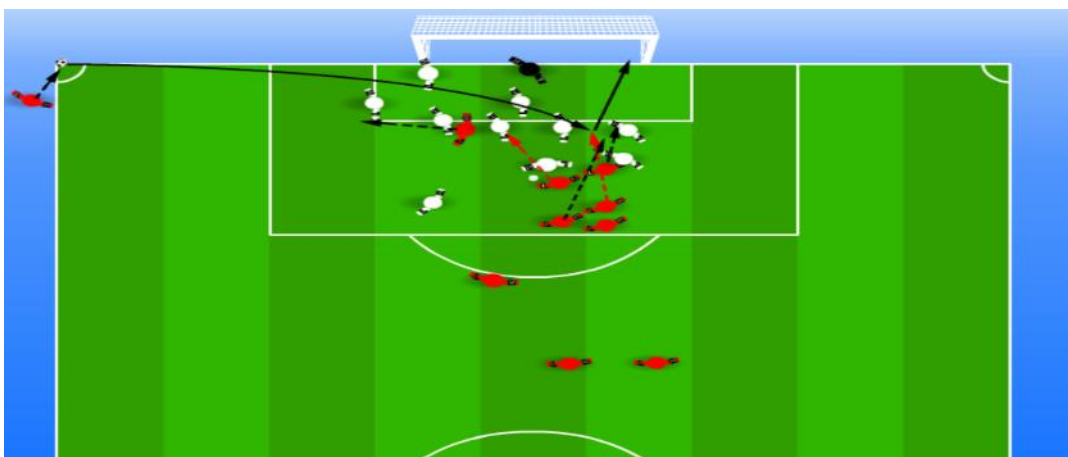
Obe najstrožji kazni sta vplivali na razplet obeh tekem, saj je v prvi tekmi pri rezultatu 4 : 2 za Manchester City Real Madrid z uspešno izvedbo najstrožje kazni znižan zaostanek na 4 : 3. Na drugi tekmi pa je bila uspešno izvedena najstrožja kazen v podaljšku tekme, ki je bila odločilna za napredovanje ekipe Real Madrida v finale Lige prvakov.

8 DODATEK (priloga)

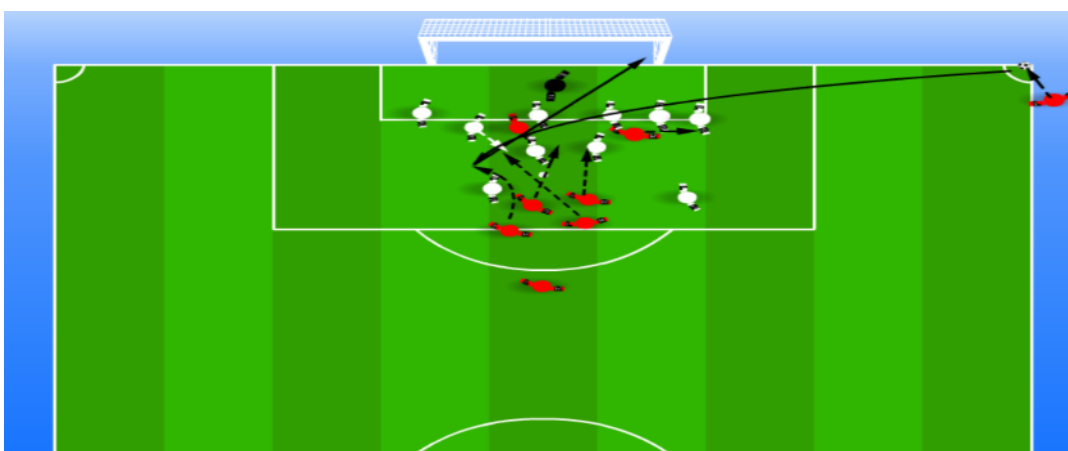
Iz vseh prekinitev, ki smo jih analizirali v diplomski nalogi, so bili doseženi zasedki. Trije zasedki so bili doseženi iz kota (slika 46, slika 47 in slika 48), eden iz prostega strela (slika 49), eden iz akcije, ki je bila izvedena iz avta (slika 50) in dva zasedka iz najstrožje kazni (slika 51, slika 52).

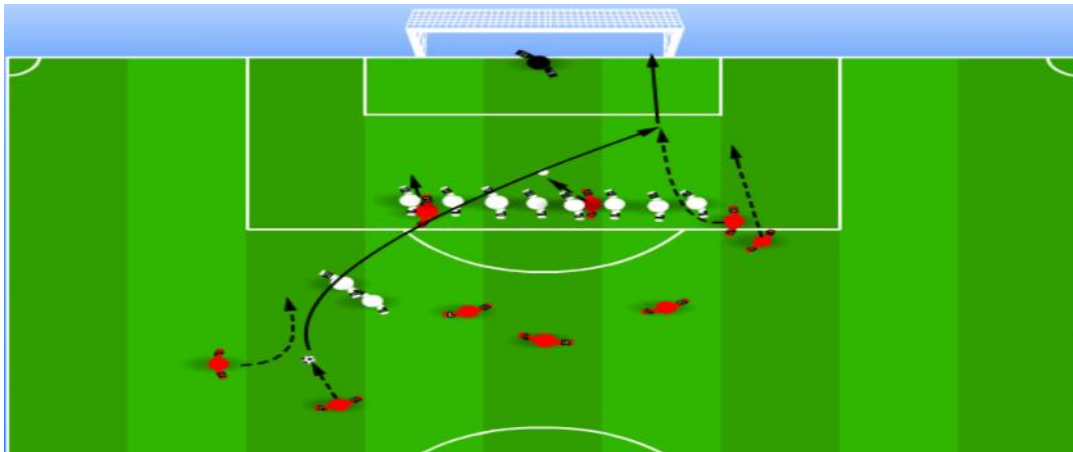
Slika 46: Zasedek iz kota – situacija 1

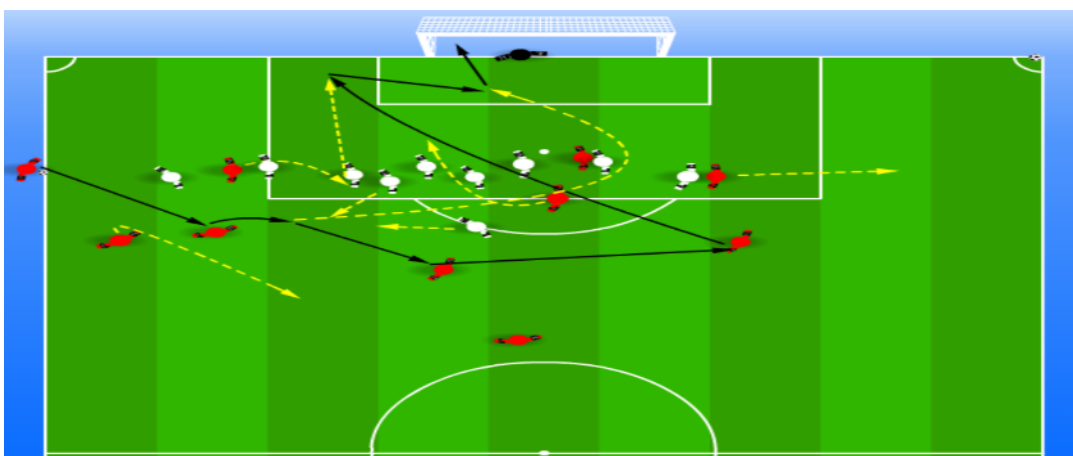
Slika 47: Zasedek iz kota – situacija 2

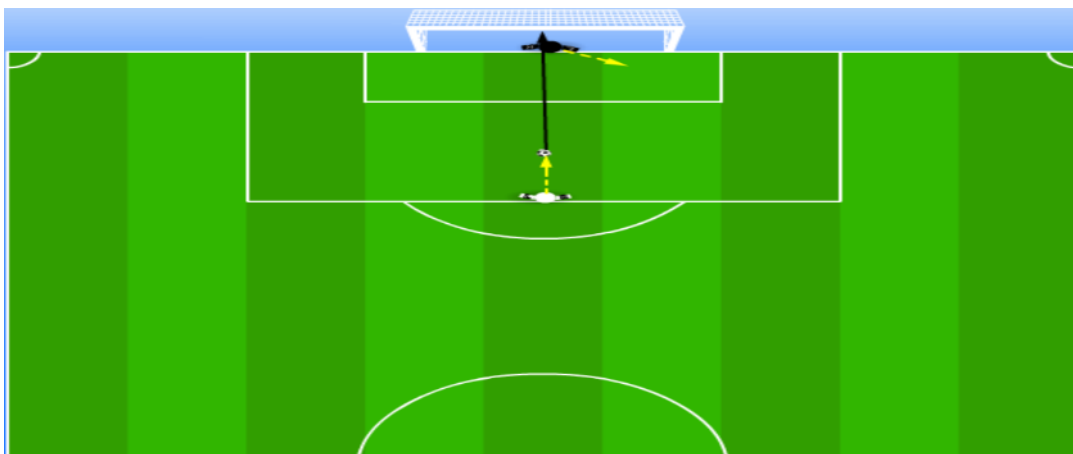
Slika 48: Zasedek iz kota – situacija 3

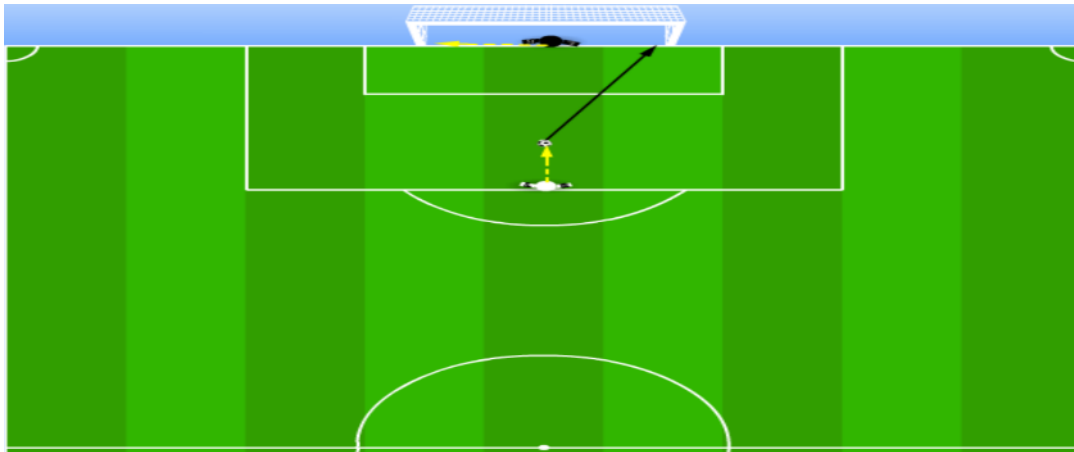
Slika 49: Zadetec iz prostega strela

Slika 50 : Zadetec iz akcije iz avta

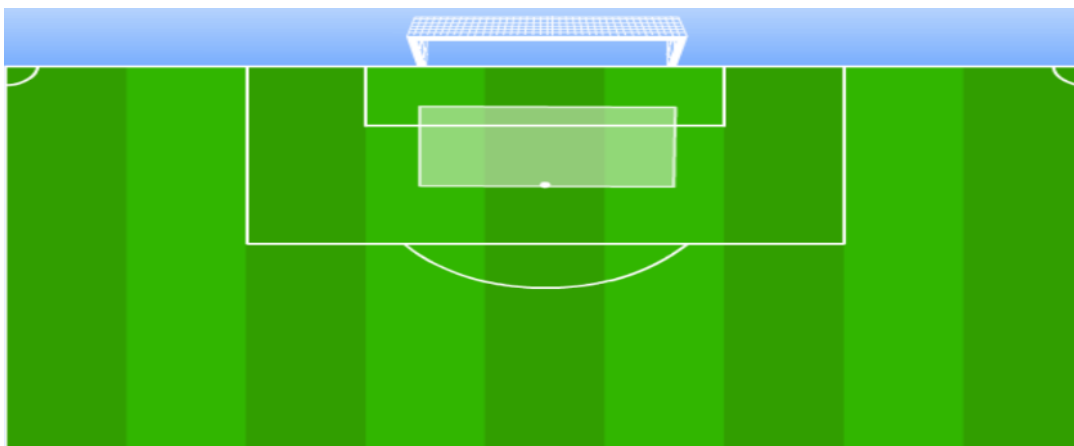

Slika 51: Zadetec iz najstrožje kazni – situacija 1

Slika 52: Zadelek iz najstrožje kazni – situacija 2

Cona, v kateri so bili doseženi vsi zadetki iz prekinitev (slika 53), je bila v širini vrat in v višini od 4 do 11 metrov. Vsi trije zadetki pri kotih in zadelek pri prostem strelu so bili izvedeni z rotacijo na ven. Predložek pri zadetku, ki je bil izpeljan iz avta, je bil izveden z rotacijo na noter.

Slika 53: Cona, kjer so bili doseženi vsi zadetki

V nadaljevanju so predstavljeni ponavljajoči se in najpogostejši načini izvajanja posameznih prekinitev v igri, kjer smo glede na te situacije pripravili tudi vaje, ki nam bodo lahko v pomoč pri treningu prekinitev v slovenskem prostoru in temeljijo na slovenski metodiki učenja igre. Uporabili smo:

- situacijsko metodo (situacijska tehnika in igralne situacije);
- metodo igre (igralne oblike in moštvene igre).

TAKTIČNE UGOTOVITVE IZVAJANJA KOTOV

Najpogosteje uporabljene oziroma ponavljajoče se situacije pri izvedbi prekinitve iz kota so direktne podaje z rotacijo na ven v srednji prostor, prvo vratnico in vratarjev prosotor (slika 54), iz katerih so bili doseženi tudi vsi trije zadelki. Prav tako so bili nevarni tudi predložki iz indirektna podaje (slika 55, slika 56).

Slika 54: Situacija 1 – direktna podaja z rotacijo na ven

Tukaj gre predvsem za iskanje slabo pokritih prostorov znotraj same postavitve obrambne ekipe.

Indirektna podaja in predložek s prve

Slika 55: Situacija 2 – kombinacija med dvema igralcema (indirektna podaja) s podajo s prve

Indirektna podaja s kombinacijo in podajo z rotacijo na noter

Slika 56: Situacija 3 – indirektna podaja s kombinacijo med dvema igralcema in s podajo z rotacijo na noter

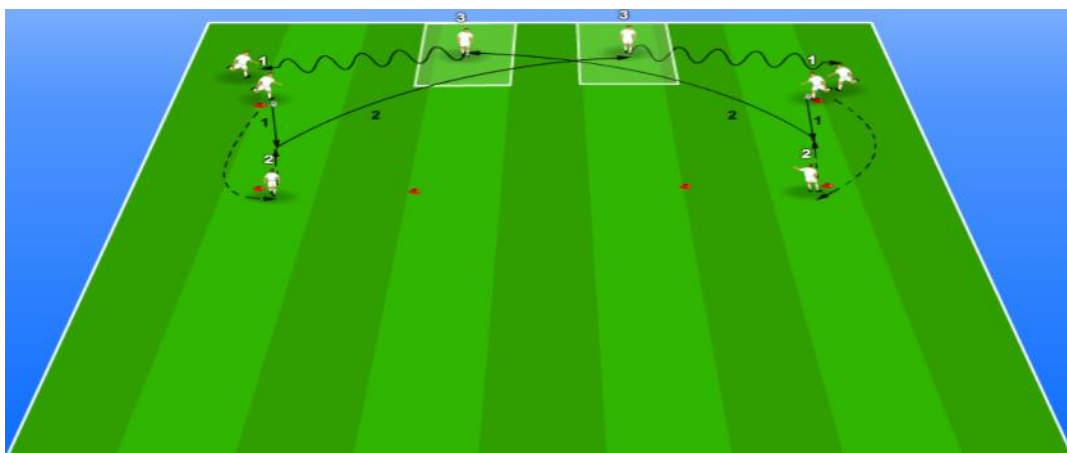
Izvedba kota s kombinacijo med dvema igralcema (indirektna izvedba) ima namen, da se poruši osnovna postavitev v obrambi in tako poveča možnost za doseg zadetka.

Na podlagi teh situacij smo pripravili tudi vaje in trening po slovenskem modelu učenja igre, kjer smo uporabili situacijsko metodo (situacijska tehnika in igralne situacije) ter metodo igre (igralne oblike in moštvene igre).

VAJE SITUACIJSKE TEHNIKE

Tukaj se vaje izvajajo na manjšem prostoru z velikim številom ponovitev, kjer igralci nimajo določenih igralnih mest, in se želimo približati dejanskim pogojem v igri.

Vaja 1: Podaja in predložek z rotacijo na ven

Slika 57: Situacijska tehnika – podaja in predložek z rotacijo na ven – vaja 1

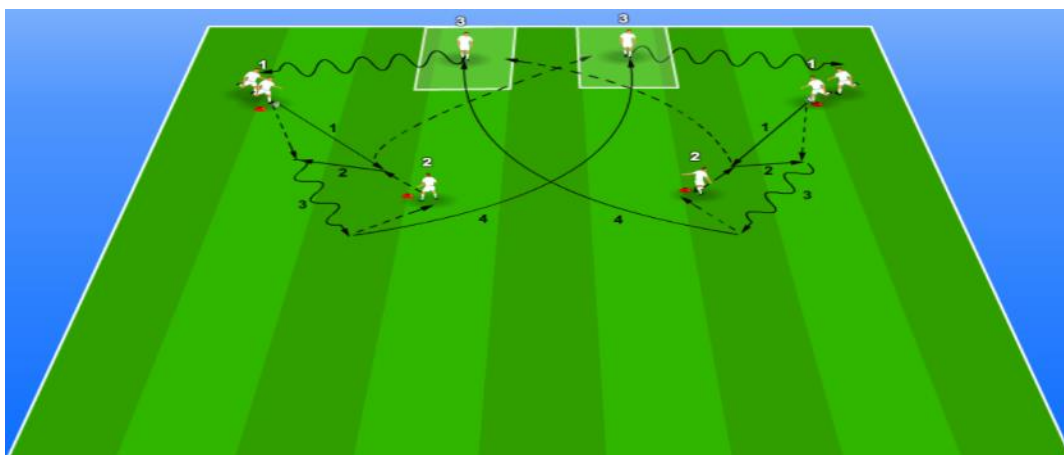
Cilj: Natančna podaja z rotacijo žoge na ven

Opis: Razdalja med igralcema 1 in 2 je 10 metrov, razdalja do igralca 3 pa je 25 metrov. Vajo začne igralec 1, ki poda žogo igralcu 2, ki se mu z odkrivanjem ponudi in izvede podajo po zraku z rotacijo na ven na igralca 3. Igralec 3 žogo sprejme in jo povede v kolono. Igralci menjajo mesta za podano žogo. Dodamo lahko tudi, da igralec 3 zaključí na vrata.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ natančna podaja igralcu v noge;
- ✓ pravilna postavitev telesa, ki omogoča dobro podajo;
- ✓ natančna podaja po zraku z rotacijo na ven;
- ✓ dober sprejem oz. zaključek.

Vaja 2: Povratna podaja, sprejem in predložek z rotacijo na noter

Slika 58: Situacijska tehnika - povratna podaja in sprejem ter podaja z rotacijo na noter – vaja 2

Cilj: Natančna povratna podaja v noge, dober sprejem in predložek z rotacijo na noter.

Opis: Razdalje med igralcema 1 in 2 je 10 metrov, razdalja do igralca 3 pa je 25 metrov. Vajo začne igralec 1, ki poda žogo igralcu 2, ki se mu ponudi. Igralec 2 izvede povratno podajo igralcu 1, ki žogo sprejeme, jo zavodi za hrbtom igralca 2, kjer nato izvede podajo z rotacijo na noter proti igralcu 3. Ta žogo sprejme in jo vodi na konec kolone. Igralci menjajo mesta za podano žogo. Dodamo lahko tudi, da igralec 3 zaključi na vrata.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ natančna podaja igralcu v noge;
- ✓ natančno odigravanje povratne podaje;
- ✓ dober sprejem žoge in vodenje;
- ✓ natančna podaja z rotacijo na noter.

IGRALNE SITUACIJE

Pri tej metodi dela je igralna površina enaka kot na tekmi, točno so določene tudi postavitve in naloge igralcev (kdo izvaja, kje stojijo igralci). Vaje začnemo izvajati brez nasprotnika (10 : 0), nato lahko izvajamo vajo s postavitvijo figur in na koncu izvedemo prekinitev s polaktivnimi obrambnimi igralci. Tako se počasi približujemo dejanskim pogojem na tekmi. Poudarek bo na pravilni postavitvi igralcev v polju, nalogah znotraj same postavitve, usklajenem delovanju vseh udeležencev, natančnih podajah. Gre za razvoj skupne ideje v igri (prekinitev – kot).

Vaja 1: Direktna podaja z rotacijo na ven na prvo vratnico (brez nasprotnika)

Slika 59: Igralna situacija – direktna podaja na prvo z rotacijo na ven – vaja 1

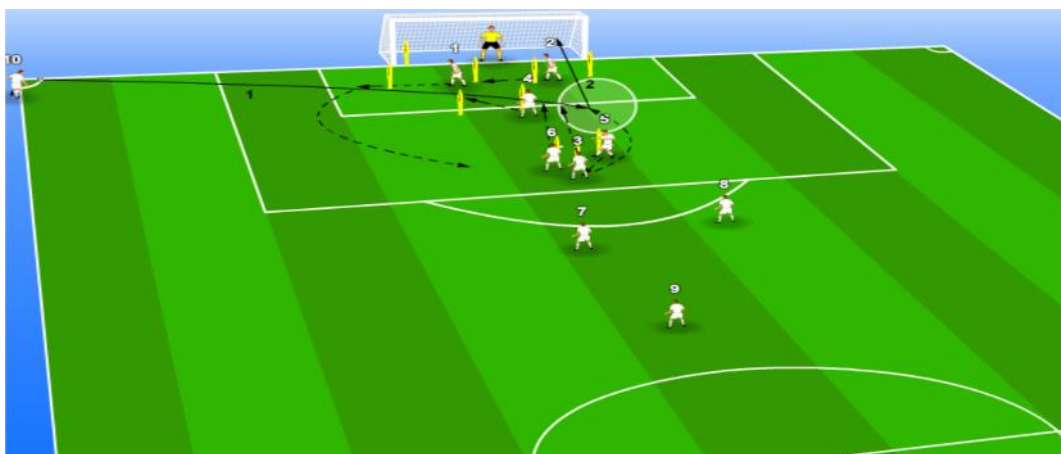
Cilj: Natančna močna podaja na prvo vratnico z blokom v srednjem prostoru in vtekanjem v smeri prve vratnice.

Opis: Igralec 1 izvede gibanje proti igralcu 10 in poskuša s seboj povleči obrambnega igralca na prvi vratnici in s tem narediti prostor za podajo. Igralec 2 naredi gibanje na vratarja, medtem pa igralec 3 naredi blok igralcu 5, ki nadaljuje gibanje v označen prostor na prvi vratnici. Igralec 3 po blokadi nadaljuje z gibanjem proti 5-metrskemu prostoru. Igralec 4 naredi gibanje v prostor za igralcem 5. Igralec 6 s krožnim gibanjem napade prostor v višini 11 m. Igralca 7 in 8 stojita na 20 metrov od vrat in čakata na izbito žogo. Igralec 9 pa je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ pravočasnost in usklajenost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba blokade in vtekanje na prvo vratnico;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo;
- ✓ dober zaključek

Vaja 2: Direktna podaja z rotacijo na ven v sredino (na figure)

Slika 60: Igralna situacija - direktna podaja v srednji prostor z rotacijo na ven – vaja 2

Cilj: Podaja v srednji prostor in pravočasno vtekanje s predhodnim blokom.

Opis: Igralec 1 izvede gibanje pred prvega obrambnega igralca, da v primeru slabega predložka lahko podaljša žogo. Igralec 4 naredi gibanje proti prvi vratnici z namenom odpeljati obrambnega igralca s seboj in narediti prostor v višini druge vratnice. Igralec 5 naredi blok igralcu 3, ki nadaljuje gibanje v označen prostor (druga vratnica). Igralec 5 po bloku nadaljuje z gibanjem proti petmetrskemu prostoru. Igralec 4 naredi gibanje v prostor za igralcem 1. Igralec 6 pa napade prostor proti sredini vrat v višini petmetrskega prostora. Igralca 7 in 8 stojita na 20 metrov od vrat in čakata na izbito žogo. Igralec 9 je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitve);
- ✓ pravočasnost in usklajenost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba blokade in vtekanje v označeni prostor;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo na ven;
- ✓ dober zaključek.

Vaja 3: Direktna podaja z rotacijo na noter v vratarjev prostor (polaktivni obrambni igralci)

Slika 61: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter v vratarjev prostor – vaja 3

Cilj: Močno usmerjena žoga v vratarjev prostor in direktni zadetek.

Opis: Igralec 1 izvede gibanje pred prvega obrambnega igralca, da v primeru slabega predložka lahko podaljša žogo. Igralec 4 naredi gibanje na položaj igralca 1. Igralec 2 sledi vratarju, medtem ko igralec 3 ostaja na svojem mestu. Igralec 5 izvede gibanje proti голу v višini 5 oziroma 6 metrov, medtem ko igralec 6 naredi gibanje v vratarjev prostor med igralca 2 in 3. Igralec 10 izvede močan predložek z rotacijo na noter v vratarjev prostor in v primeru, da se nihče ne dotakne žoge, mora ta končati v vratih. Igralca 7 in 8 stojita na 20 metrov od vrat in čakata na izbito žogo. Igralec 9 pa je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitve);
- ✓ pravočasnost in usklajenost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo na noter;
- ✓ pravilna postavitve igralcev v zaključku;
- ✓ zaključek.

Vaja 4: Predložek po kratki odigrani žogi s soigralcem

Slika 62: Igralna situacija – predložek po kratki podaji (indirektna izvedba) – vaja 4

Cilj: Hitra podaja iz kota še preden je obrambna ekipa postavljena in natančen predložek iz prve na ven v prostor med 4 in 6 metrov.

Opis: Igralec 10 izvede kratko podajo na igralca 1, ki se mu ponuja, ta nato izvede podajo s prve v kazenski prostor z rotacijo na ven. Igralca 2 in 4 naredita gibanje ven iz 5-metrskega prostora in hitro nazaj, kjer igralec 2 izvede gibanje pred prvega obrambnega igralca, medtem ko igralec 4 izvede gibanje nazaj v petmetrski prostor. Igralec 5 naredi gibanje proti vratom med igralca 2 in 4. Igralec 3 se giba v prostor za igralcem 4 in igralec 6 se giba v prostor za igralcem 3. Igralca 7 in 8 stojita na 20 metrov od vrat in čakata na izbito žogo. Igralec 9 je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ hitra in natančna podaja;
- ✓ pravila postavitve igralcev v zaključku;
- ✓ pravočasnost in usklajenost med izvajalcema in igralci v zaključku;
- ✓ dobra postavitve igralca, ki izvede podajo v kazenski prostor;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo na ven;
- ✓ dober zaključek.

Vaja 5: Predložek po odigrani povratni podaji s soigralcem in podaji v kazenski prostor oziroma na rob kazenskega prosotora

Slika 63: Igralna situacija – predložek po kombinaciji s soigralcem – vaja 5

Cilj: S kombinacijo med dvema igralcema spremeniti osnovno postavitev obrambnih igralcev.

Opis: Igralec 2 naredi gibanje proti igralcu, ki izvaja kot, ta mu poda žogo v noge. Igralec 2 mu poda žogo nazaj v noge. Igralec 10 žogo sprejme in jo na kratko zavodi in nato izvede podajo v kazenski prostor ali pa na rob kazenskega prostora, odvisno od same postavitve obrambne ekipe. V trenutku povratne podaje naredi igralec 4 gibanje ven iz petmetrskega prostora in nato po sprejemu žoge igralca 10 nadaljuje gibanje nazaj v petmetrski prostor. Hkrati naredijo kombinacijo med seboj igralci 5, 6 in 3, kjer igralec 5 naredi blokado igralcu 3, ki nadaljuje hitro gibanje proti prvi vratnici v višini 5 metrov. Igralec, ki je naredil blokado, nadaljuje gibanje v višino 11 metrov, medtem ko se igralec 6 giba v sredino vratarjevega prostora. Igralec 1 napade prostor na drugi vratnici. Igralec 10 nato bodisi poda žogo proti vratom (če sta igralca 7 in 8 pokrita) ali pa poda žogo igralcu na rob kazenskega prostora (če je obramba globoko v svojem kazenskem prostoru), ki naredi sprejem in zaključí na vrata. Igralca 7 in 8 stojita na 20 metrov od vrat in čakata na izbito žogo ali na sprejem in zaključek na vrata. Igralec 9 pa je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ pravilna postavitev igralcev v zaključku.
- ✓ hitra in natančna podaja v noge.
- ✓ natančna povratna žoga.
- ✓ dober sprejem povratne podaje.
- ✓ pravočasnost med izvajalcema in igralci v zaključku.
- ✓ močna in natančna – z rotacijo na noter ali na rob kazenskega prostora.
- ✓ usklajenost igralcev v zaključku.

MOŠTVENE IGRE

Predstavljena vaja se lahko stalno uporablja v glavnem delu treninga in se lahko izvaja na zmanjšanem prostoru z manjšim številom igralcev. Naloga znotraj vaje je prilagodljiva s pravili glede na zastavljene cilje, ki jih želimo doseči. Poleg osnovne ideje pri prekinitvah je cilj igralnih oblik tudi pravilna postavitve vseh igralcev, vadba reakcije po izgubljeni žogi (kontra pritisk) in hitro zaključevanje na vrata.

Vaja 1: Igra V + 10 : 10 + V

Slika 64: Igralna oblika V + 10 : 10 + V

Cilj: Izvedba prekinitve iz kota in zaključek na vrata ali pa reakcija po izbiti žogi

Opis: V igralnem polju velikosti 50 x 60 metrov poteka igra 11 : 11. Igra se vedno začne z izvajanjem kota, kjer želimo odigrati na način, ki smo ga vadili. Napadalna ekipa (beli) izvaja kot in poskuša zaključiti na vrata. Obrambna ekipa (rdeči) ima nalogo žogo izbiti oz. odvzeti in zaključiti akcijo na nasprotna vrata. Tako razvijamo igro v napadu in obrambi. Igra se nadaljuje, dokler je žoga v igrišču ali pa se doseže zadetek. Po določenem času ekipi zamenjata vlogi.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ hitra in natančna podaja (na ven ali na noter);
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ pravilna postavitve igralcev v zaključku,
- ✓ dobra postavitve igralcev na robu kazenskega prostora,
- ✓ usklajenost igralcev v zaključku;
- ✓ reakcija po izbiti žogi obeh ekip.

TAKTIČNE UGOTOVITVE IZVAJANJA PROSTIH STRELOV

To so situacije, ki so se najpogosteje ponavljale pri izvedbi prostega strela. Gre za izvedbo direktnih podaj v kazenski prostor z rotacijo na noter ali na ven, ki so odvisne od oddaljenosti in mesta prekinitve glede na vrata, izvajalcev prekinitev in taktičnih zahtev ekipe. Na podlagi teh situacij smo pripravili tudi vaje in trening po slovenskem modelu učenja igre. Uporabili bomo situacijsko metodo (igralne situacije) in metodo igre (moštvene igre).

Prosti strel iz krilnega položaja (bližnja izvedba ali pogovorno "skrajšani kot") z rotacijo na noter

Slika 65: Situacija 1 - direktna podaja s krilnega položaja z rotacijo na noter

Od desetih predložkov je bilo kar sedem predložkov z rotacijo na noter proti vratom. Predložki so bili močni in usmerjeni direktno v okvir vrat.

Prosti strel iz krilnega položaja (večja oddaljenost) z rotacijo na ven

Slika 66: Situacija 2 - direktna podaja iz krilnega položaja z rotacijo na ven

Rotacija predložka je bila odvisna od igralca, ki je zadolžen za izvedbo prekinitev. Še vedno pa prevladuje predložek z rotacijo na ven v srednjo cono v kazenski prostor.

Prosti strel iz srednje cone (večja oddaljenost)

Slika 67: Situacija 3 - direktna podaja iz srednje cone

Ekipe so se odločale za podajo z rotacijo na ven v srednjo cono v kazenskem prostoru, kjer je bil dosežen tudi zadetek.

IGRALNE SITUACIJE

Pri tej metodi dela je igralna površina enaka kot na tekmi, točno so določene tudi postavitve igralcev po igralnih mestih. Vaje začnemo izvajati brez nasprotnika (10 : 0), nato lahko nadaljujemo s figurami in na koncu izvedemo vajo tudi s polaktivnim nasprotnikom. Tako se počasi približujemo dejanskim pogojem na tekmi, kjer upoštevamo postopnost (od lažjega k težjemu in od manj zahtevnega k zahtevnejšim). Poudarek je na pravilni postavitvi igralcev v polju, nalogah znotraj same postavitve (napad – obramba), usklajenem delovanju med izvajalcem in igralci v zaključku, natančnih podajah. Gre za razvoj skupne ideje v igri (prekinitve – prosti strel).

Vaja 1: Direktna podaja z rotacijo na noter (bližnja izvedba ali pogovorno “skrajšani kot”)

Slika 68: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter (brez nasprotnika) – vaja 1

Cilj: Natančna močna podaja na noter proti vratom v vratarjev prostor z utekanjem igralcev v linijo podaje

Opis: Igralca 4 in 3 stojita na robu kazenskega prostora, kjer igralec 4 naredi blokado igralcu 3, ta nadaljuje gibanje proti prvi vratnici v višino predložka. Igralec 4 ostane po bloku na mestu in čaka skupaj z igralcem 2 na izbito žogo. Igralci 6, 5, 7 in 8 stojijo v liniji z živim zidom, igralca 6 in 5 usklajeno izvedeta gibanje proti prvi vratnici v višino predložka. Istočasno naredi igralec 7 blokado igralcu 8, ki s krožnim gibanjem nadaljuje gibanje v prosotor za igralcem 5, medtem ko igralec 7 po blokadi uteka v prostor na drugo vratnico. Igralca 2 in 4 stojita skupaj na razdalji 20 metrov od vrat in čaka na izbito žogo. Igralca 9 in 10 ostajata v varovanju (odvisno od postavitve nasprotne ekipe – napadalec visoko).

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitve);
- ✓ pravilna postavitve igralcev v zaključku;
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba blokade in vtekanje v prostore;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo na noter;
- ✓ direktni zadetek;
- ✓ dober zaključek.

Vajo enako ponovimo s pomočjo figur in s pomočjo polaktivnih obrambnih igralcev.

Vaja 2: Direktna podaja z rotacijo na noter (bližnja izvedba ali pogovorno “skrajšani kot”) s polaktivnim nasprotnikom

Slika 69: Igralna situacija – direktna podaja z rotacijo na noter (polaktivni obrambni igralci) – vaja 2

Cilj: Natančna močna podaja v vratarjev prostor z utekanjem igralca 6 na prvo vratnico (označen prostor)

Opis: Igralca 4 in 3 stojita na robu kazenskega prostora, kjer igralec 3 naredi blokado igralcu 4, ki naredi gibanje proti oddaljeni vratnici. Igralec 3 po blokadi nadaljuje gibanje proti oznaki za izvajnje najstrožje kazni in čaka na možnost direktne podaje. Igralci 6, 5, 7 in 8 stojijo v liniji živega zidu v vratarjevem prosotru. Igralec 5 izvede gibanje pred prvega obrambnega igralca z namenom, da se ta osredotoči na njegovo gibanje in ne na gibanje igralca 6, ki uteka v prazen (označen) prostor. Igralec 7 se pomakne proti vrataju. Istočasno naredi igralec 8 blokado igralcu 6, ki s krožnim gibanjem nadaljuje gibanje v prazen (označen) prostor na prvi vratnici v višino 5 do 6 metrov. Igralec 2 se ponudi igralcu 1, kjer s svojim gibanjem poskuša s seboj odpeljati obrambnega igralca, ki stoji na robu kazenskega prostora. Igralec 10 stoji na robu kazenskega prostora in čaka na izbito žogo. Igralec 9 je v varovanju.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba blokade in utekanje v točno določene prostore;
- ✓ močna in natančna podaja z rotacijo na noter;
- ✓ direktni zadetek v primeru, da ni dotika;
- ✓ zaključek na gol.

Vaja 3: Direktna podaja z lažnim gibanjem igralcev iz krilnega položaja (večja oddaljenost)

Slika 70: Igralna situacija – direktna podaja iz krilnega položaja – vaja 3

Cilj: Podiranje osnovne obrambne postavitve s kombinacijo (gibanjem) igralcev pri žogi in natančna podaja po tleh z rotacijo na noter proti vratom

Opis: Igralec 1 nakaže izvajanje prostega strela, vendar ta žogo preteče, kjer igralci 6, 5, 7 in 4 istočasno naredijo lažno gibanje proti vratom in se potem vrnejo nazaj na izhodišče. Takoj zatem igralec 2 nakaže gibanje proti žogi, da bo izvedel podajo. V tem trenutku igralec 6 steče proti igralcu 5, ki mu naredi

blokado za utekanje proti vratom. S tem poskuša spraviti svojega obrambnega igralca iz prvotnega položaja in omogočiti igralcu 1, da bo lažje izvedel podajo v omenjeni prostor. Nato igralec 1 prihaja nazaj proti žogi in izvede podajo po tleh z rotacijo na noter, kjer cilja igralca 5 v višini 11 metrov in v liniji prve vratnice. Igralec, ki je naredil blok, ostaja na vrhu kazenskega prostora in skupaj z igralcem 3 ostajata v varovanju. Igralci 7, 4 in 8 se istočasno z utekanjem igralca 5 utekajo proti vratom nasprotnika in v primeru, da žoga ne pride do igralca 5, oni zaključujejo na vrata. Igralec 3 ostaja na razdalji 20 metrov od vrat in čaka na izbito žogo. Igralca 9 in 10 sta v varovanju (odvisno od postavitve nasprotne ekipe – napadalec visoko). Vajo lahko enako izvedemo po zraku.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitve);
- ✓ pravilna postavitve igralcev v zaključku;
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba bloka in utekanje v prostore;
- ✓ natančna podaja po tleh z rotacijo na noter;
- ✓ direktni zadetek v primeru, da ni dotika.

Vaja 4: Direktna podaja s srednjega položaja (rotacija na ven) s polaktivnimi obrambnimi igralci

Slika 71: Igralna situacija – direktna podaja iz srednjega položaja – vaja 4

Cilj: Dober predložek v srednji prostor (višina druge vratnice), blok zadnjih dveh igralcev s pravočasnim utekanjem in zaključkom na vrata oziroma z odlaganjem

Opis: Igralec 4 naredi gibanje proti igralcu 7, ki mu naredi blokado in mu s tem omogoči utekanje v označeni prostor, v trenutku predložka izvedejo gibanje proti vratom tudi igralci 5, 8, 6, ki poskušajo z gibanjem odpeljati obrambne igralce s seboj in s tem omogočiti igralcu 7 prostor na oddaljeni vratnici za zaključek ali pa da izvede povratno podajo v višino 6 metrov in širino vratarjevih vrat, kjer lahko zaključijo igralci 5, 8, 6 in 3. Igralec 3 po predložku izvede gibanje proti obrambnemu igralcu in v

trenutku, ko igralec 7 sprejema žogo, naredi hitro spremembo gibanja proti vratom, kjer čaka na povratno žogo od igralca 7. Igralca 2 in 4 ostaneta na 20 metrih od vrat in čakata na izbito žogo. Igralca 9 in 10 sta v varovanju (odvisno od postavitve nasprotne ekipe – napadalec visoko).

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ dobra izvedba blokade in utekanje v prostore za zaključek;
- ✓ natančna podaja po zraku z rotacijo na ven;
- ✓ natančno odlaganje žoge ali zaključek na gol.

Vaja 5: Indirektna podaja iz srednjega položaja (rotacija na ven) s polaktivnimi obrambnimi igralci

Slika 72: Igralna situacija – indirektna podaja iz srednjega položaja – vaja 5

Cilj: Podiranje osnovne obrambne postavitve s kombinacijo (gibanje) igralcev pri žogi in natančna podaja po tleh z rotacijo na ven v višino 6–7 metrov

Opis: Igralec 2 izvede gibanje preko žoge v višino živega zidu, takoj za njim naredi gibanje čez žogo tudi igralec 3, ki se nato ustavi in čaka kratko podajo od igralca 1. Igralec 1 nato zvede podajo do igralca 3, ki mu vrne kratko podajo, ta pa s prve izvede podajo na igralca 2, ki čaka v višini živega zidu. Igralec 3 po povratni podaji nadaljuje gibanje proti živemu zidu, kjer je zadolžen za prekinitve odvzete žoge igralec v živem zidu. Igralec 2 s hitro obdelavo žoge naredi sprejem proti vratom in izvede podajo v kazenski prosotor. V trenutku ko igralec 6 preteče žogo, igralec 3 naredi gibanje proti žogi in s tem odpelje obrambnega igralca iz obrambne formacije in preusmeri pozornost igralcev v živem zidu. Igralci 5, 7 in 4 že pri prvem gibanju čez žogo naredijo gibanje proti vratom in se nato zopet vrnejo na izhodišče. V trenutku povratne podaje igralca 3 naredijo gibanje proti žogi in v trenutku sprejema žoge igralca 2 s hitrim gibanjem nadaljujejo v kazenski prosotor, kjer poskušajo zaključiti na vrata. Igralca 6

in 8 ostaneta na razdalji 20 metrov od vrat in sta zadolžena za izbito žogo. Igralca 9 in 10 sta v varovanju (odvisno od postavitve nasprotne ekipe – napadalec visoko).

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ natančna močna podaja v noge in dober diagonalni sprejem;
- ✓ natančna podaja po tleh z rotacijo na ven;
- ✓ varovanje po izgubljeni žogi;
- ✓ zaključek na vrata.

MOŠTVENE IGRE

Predstavljena vaja se lahko stalno uporablja v glavnem delu treninga in se lahko izvaja na zmanjšanem prostoru z manjšim številom igralcev. Naloga znotraj vaje je prilagodljiva s pravili glede na zastavljene cilje, ki jih želimo doseči. Poleg osnovne ideje pri prekinitvah je cilj igralnih oblik tudi vadba reakcije po izgubljeni žogi (kontra pritisk) in hitro zaključevanje na vrata. S to vajo se želimo približati dejanskim pogojem tekme.

Vaja 1: Igra V + 10 : 10 + V

Slika 73: Igralna oblika V + 10 : 10 + V

Cilj: Izvedba prostega strela iz različnih položajev (krilo, sredina) in zaključek na vrata in v primeru izbite žoge nadaljevanje igre

Opis: V igralnem polju velikosti 50 x 60 metrov poteka igra 11 : 11. Igra se vedno začne z izvajanjem prostega strela na način, ki smo ga vadili. Napadalna ekipa (beli) izvaja prosti strel in poskuša zaključiti na vrata. Obrambna ekipa poskuša žogo izbiti in zaključiti akcijo na nasprotna vrata. Igra se nadaljuje, dokler je žoga v igrišču ali pa se doseže zadenek. Ko se doseže zadenek ali ko žoga ni več v igri, se igra

ponovono začne z izvajanjem prostega strela (drugi položaj). Po določenem času ekipi zamenjata vlogi. S to vajo se želimo približati dejanskim pogojem na tekmi.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ hitra in natančna podaja (na ven ali na noter);
- ✓ pravočasnost med izvajalcem in igralci v zaključku;
- ✓ pravilna postavitev igralcev v zaključku;
- ✓ usklajenost igralcev v zaključku;
- ✓ reakcija po izbiti žogi obeh ekip;
- ✓ nadaljevanje igre;
- ✓ zaključek na vrata.

TAKTIČNE UGOTOVITVE IZVAJANJA AVTA

To so situacije, ki se najpogosteje ponavljajo pri izvedbi prekinitve iz avta. Gre za podajo v noge (slika 74) oz. za podajo nazaj (slika 75) z namenom zadržati žogo v posesti in nadaljevati z organiziranim napadom in za met v kazenski prostor (slika 76). Na podlagi teh situacij smo pripravili tudi vaje in trening po slovenskem modelu učenja igre. Uporabili smo situacijsko metodo (situacijska tehnika in igralne situacije) ter metodo igre (igralne oblike in moštvene igre).

Slika 74: Situacija 1 – podaja v noge

Slika 75: Situacija 2 – podaja nazaj

Obe podaji (v noge in nazaj) so ekipe uporabljale v primeru, ko so hotele obdržati žogo v posesti in si ponovno pripraviti možnost za organizirani napad. Podaja v noge je bila izvedena v primeru, da je bila podaja nazaj do centralnega branilca ali veznega igralca zaprta, tako je bila prva podaja izvedena v noge, kjer je sledila podaja nazaj na podajalca, ki je potem poskušal s še dvema do tremi igralci zadržati žogo v posesti in organizirati napad. Podajo nazaj je ekipa uporabila, ko je bila obrambna ekipa zelo zgoščena v svoji zadnji tretjini tako po širini kot globini in ni bilo dovolj prostora za podajo v noge. S tem si je lahko pripravila ponovno možnost za organizacijo napada, ali pa je to podajo uporabila za hiter prenos žoge na drugo stran igrišča.

Podaja v kazenski prostor

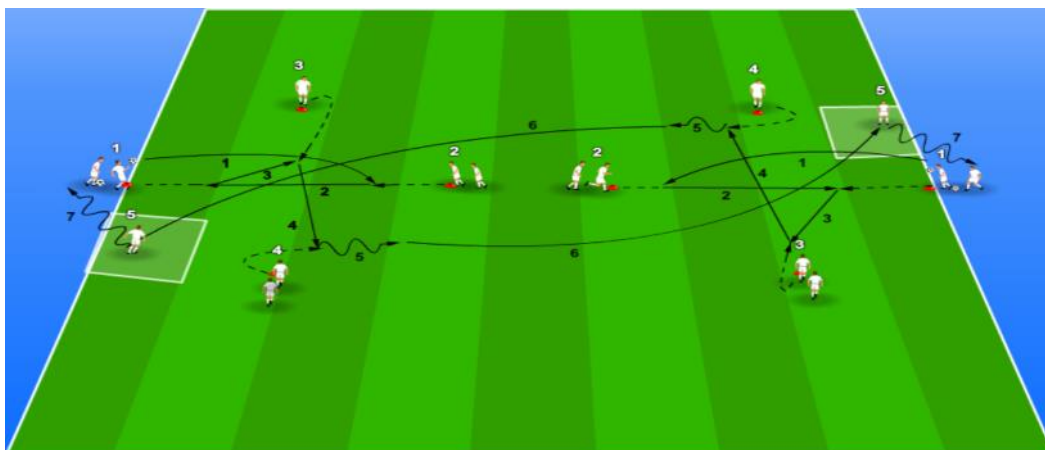
Slika 76: Situacija 3 - podaja v kazenski prostor

To situacijo so uporabljale ekipe, ki so imele izvajalce, ki lahko žogo vržejo globoko v kazenski prostor. Podaje so bile izvedene na prvo vratnico, kjer je sledil prenos žoge v srednji in vratarjev prostor, kjer bi se lahko ponudila možnost za zadetek. Ali pa so jo uporabljale ekipe proti koncu tekme, ko so imeli rezultatski zaostanek.

VAJE SITUACIJSKE TEHNIKE

Tukaj se vaje izvajajo na manjšem prostoru z velikim številom ponovitev, kjer igralci nimajo določenih igralnih mest in se poskušajo približati pogojem v igri.

Vaja 1: Podaja v noge (kratka razdalja) po zraku, posest in dolga podaja

Slika 77: Situacijska tehnika – podaja v noge – vaja 1

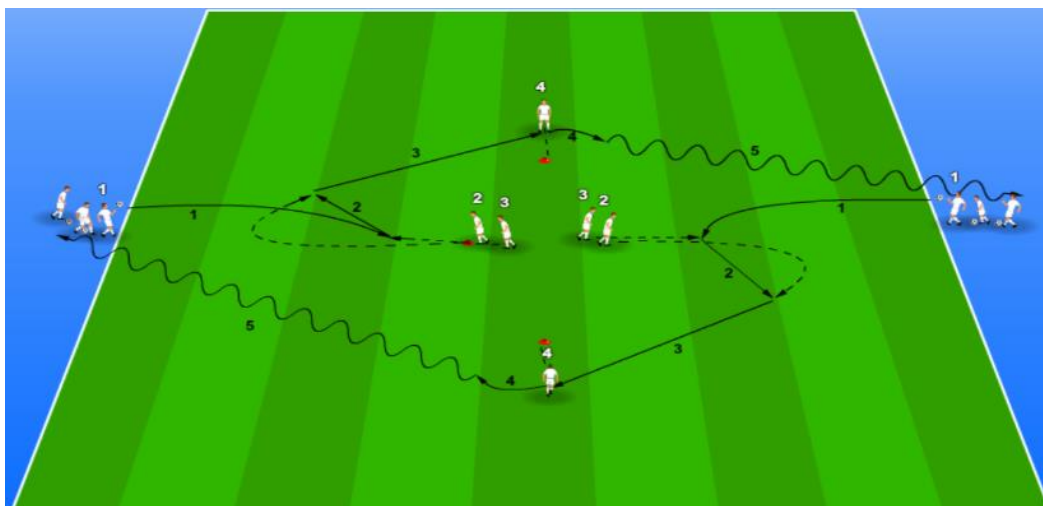
Cilj: Ohranjanje žoge v posesti z namenom prenosa na drugo stran ali predložka v kazenski prostor

Opis: Razdalje med igralci so 10 metrov. Vajo prične igralec 1, ki poda žogo po zraku igralcu 2 v noge. Igralec 2 izvede povratno podajo na igralca 1. V tem trenutku se igralec 3 odkrije z gibanjem od žoge proti sredini, kamor mu igralec 1 odigra žogo. Igralec 3 z direktno podajo išče igralca 4, ki žogo sprejme in izvede dolgo podajo na igralca 5, ki je od podaje oddaljen 25 m. Ta žogo sprejme in jo zavodi na konec kolone. Menjave mest so znotraj skupine (igralec 1 gre na mesto igralca 2, igralec 2 na mesto igralca 3, igralec 3 na mesto igralca 4 in igralec 4 na mesto igralca 5, igralec 5 pa na konec druge kolone).

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ natančna podaja z roko igralcu v noge;
- ✓ natančna povratna podaja;
- ✓ pravočasno odkrivanje iz globine proti sredini;
- ✓ pravilna postavitev telesa, ki omogoča dober sprejem in podajo v globino;
- ✓ močna in natančna podaja.

Vaja 2: Podaja v noge (daljša razdalja) po zraku

Slika 78: Situacijska tehnika – podaja v noge – vaja 2

Cilj: Dobro sodelovanje med igralci z možnostjo prehoda v zaključek

Opis: Razdalje med igralci so 20 metrov. Vajo začne igralec 1 s podajo iz avta čez utekajočega igralca 2 na igralca 3, ki nato z ного spušča žogo igralcu 2, ki se je po metu žoge čez njega obrnil in išče podajo od igralca 3. Igralec 2 sprejme podajo in odigra pas na igralca 4, ki žogo po sprejemu nato zavodi na konec kolone. Igralec 3 nato postane igralec, ki uteka proti novemu igralcu 1, ki meče žogo preko njega. Menjave mest: igralec 1 gre na mesto igralca 3, igralec 3 na mesto igralca 2, igralec 2 na mesto igralca 4.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitve);
- ✓ natančna podaja z roko igralcu v noge;
- ✓ odkrivanje igralca 2;
- ✓ natančna povratna žoga;
- ✓ pravilna postavitve telesa, ki omogoča dober sprejem in podajov globino;
- ✓ močne in natančne podaje.

IGRALNE SITUACIJE

Pri tej metodi dela je igralna površina enaka kot na tekmi, kjer imamo tudi točno določene postavitve in naloge igralcev po igralnih mestih. Vaje začnemo izvajati brez nasprotnika (10 : 0) ali s pomočjo figur in nato lahko uporabimo tudi polaktivne nasprotnike. Tako se počasi približujemo pogojem na tekmi, kjer upoštevamo postopnost (od lažjega k težjemu in od manj zahtevnega k bolj zahtevnemu). Poudarek je na pravilni postavitvi igralcev v polju, nalogah znotraj same postavitve (napad – obramba),

uskladenem delovanju med izvajalcem in igralci v zaključku, natančnih podajah. Gre za razvoj skupne ideje v igri (prekinitve – avt).

Vaja 1: Kratka podaja iz avta v noge z namenom posesti in prehoda v zaključek

Slika 79: Igralna situacija – kratke podaje, posest in predložek – vaja 1

Cilj: Natančna podaja zveznemu igralcu, ki s povratno podajo in vključevanju krilnega igralca ter srednjega branilca poskušajo zadržati žogo v posesti in izvesti prehod v zaključek z globinsko podajo v kazenski prostor.

Opis: Bočni branilec izvede podajo v noge napadalnega veznega igralca, ki mu prihaja nasproti in mu nato odlaga povratno žogo nazaj v noge, v tem trenutku krilni igralec izvede gibanje proti sredini in sprejema žogo, ki mu jo je podal bočni branilec. Krilni napadalec izvede podajo srednjemu branilcu in sprejme žogo proti vratom, kjer izvede globinsko podajo po zraku za zadnjo obrambno linijo, kjer že utekata v kazenski prostor napadalec in desni krilni igralec in poskušata zaključiti na vrata.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ natančna podaja z roko igralcu v noge;
- ✓ natančna povratna podaja in sprejem;
- ✓ pravočasno odkrivanje in sodelovanje igralcev;
- ✓ natančna kratka podaja in podaja v globino;
- ✓ pravočasno utekanje obeh napadalcev;
- ✓ natančnost pri zaključku.
- ✓ reakcija po izgubljeni žogi.

Vaja 2: Dolga podaja v kazenski prostor v noge s povratno podajo in zaključkom na vrata

Slika 80: Igralna situacija – podaja v kazenski prostor z zaključkom – vaja 2

Cilj: Dolga podaja v kazenski prostor in sodelovanje napadalca in napadalnega veznega igralca ter zaključek na gol (direktno oz. po podaji na krilnega napadalca)

Opis: Vezni igralec izvede gibanje proti bočnemu igralcu z žogo, ki izvede podajo čez njega na prihajajočega napadalca v noge. Ta nato z natančno povratno podajo poda žogo prihajajočemu napadalnemu veznemu igralcu, ki žogo sprejme in zaključi na vrata oziroma izvede podajo na utekajočega krilnega napadalca ali srednjega veznega igralca.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo (čas in postavitev);
- ✓ natančna podaja z roko igralcu v noge;
- ✓ natančna povratna podaja in sprejem;
- ✓ pravočasno odkrivanje in usklajeno sodelovanje igralcev;
- ✓ natančna podaja oziroma zaključek na gol;
- ✓ reakcija po izgubljeni žogi.

Vaja 3: Podaja nazaj z namenom posesti ali obračanja strani

Slika 81: Igralna situacija – podaja nazaj – vaja 3

Cilj: Podaja nazaj z namenom posesti žoge ali ponovne organizacije napada (podaja nazaj)

Opis: Levi bočni branilec nakaže podajo do levega krilnega napadalca, ki se mu ponuja, ta nato izvede podajo do levega srednjega branilca, ki žogo sprejme in jo preko drugega srednjega branilca in bočnega igralca prenaša na drugo stran desnemu krilnemu napadalcu, kjer ponovno organizirajo napad.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ natančna podaja nazaj igralcu v noge;
- ✓ pravočasno odkrivanje in sodelovanje igralcev;
- ✓ natančen sprejem in podaja žoge soigralcem;
- ✓ posest in organizacija novega napada;
- ✓ možnost zaključka.

IGRLANE OBLIKE

Predstavljena vaja se lahko stalno uporablja v glavnemu delu treninga in se lahko izvaja na zmanjšanem prostoru z manjšim številom igralcev. Naloga znotraj vaje je prilagodljiva s pravili glede na zastavljene cilje, ki jih želimo doseči. Poleg osnovne ideje za igro je cilj igralnih oblik tudi vadba reakcije po izgubljeni žogi (kontra pritisk) in hitro iskanje globine in zaključka.

Vaja 1: Igralna oblika 10 : 7 + V

Slika 82: Igralna oblika 10 : 7 + V

Cilj: Ohranjanje žoge v posesti in organizacija napada z zaključkom na gol

Opis: V igralnem polju velikosti 50 x 50 metrov s 10-metrsko cono poteka igra 10 : 7 + V. V označeni coni lahko poteka igra 3 (beli) : 1 (rdeč). Igra se vedno začne z izvajanjem avta, kjer želimo odigrati na način, kot smo ga vadili. Napadalna ekipa (beli) izvaja avt in poskuša žogo zadržati v posesti in priti do zaključka bodisi s podajo v kazenski prostor, kombinacijo podaj v noge in predložkom. V primeru izgubljene žoge morajo s hitrim kontra pritiskom odvzeti žogo nazaj in iskati globino ter zaključek na vrata. Obrambna ekipa (rdeči) ima nalogo žogo odvzeti in narediti hiter prehod v napad in zaključiti na tri male gole. Po določenem času ekipi zamenjata vlogi. Akcija se konča z zadetkom ali izbito žogo izven igrišča in se ponovno nadaljuje z metom iz avta.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra priprava na izvedbo prekinitve;
- ✓ natančna podaja igralcu v noge;
- ✓ natančen sprejem žoge;
- ✓ pravočasno odkrivanje in sodelovanje igralcev;
- ✓ posest in organizacija novega napada;
- ✓ reakcija po izgubljeni žogi oz. dobljeni žogi;
- ✓ zaključek na gol.

MOŠTVENA IGRA

Pri teh vajah gre za razvoj moštvene taktike (prekinitve v napadalni coni) s celotnim moštvom ali manjšim številom igralcev na zmanjšanem prostoru. Znotraj vaj prilagodimo pravila tako, da nam čim

večkrat omogočajo doseči zastavljen cilj. Ta način omogoča igralcem izbiro in kreativnost, ki jo je treba v fazi napada spodbujati. S to vajo se približamo dejanskim pogojem na tekmi.

Vaja 1: Igra V + 10 : 10 + V

Slika 83: Moštvena igra 11 : 11

Cilj: Ohranjanje žoge v posesti in organizacija napada z zaključkom

Opis: V igralnem polju velikosti 50 x 60 metrov poteka igra 11 : 11. Igra se vedno začne z izvajanjem avta, kjer odigravamo na način, ki smo ga vadili. Napadalna ekipa (beli) izvaja avt z namenom zadržati žogo v posesti in s ponovno pripravo napada priti do zaključka ali pa izvesti kombinacijo, s katero lahko direktno pridejo do zaključka (met v kazenski prostor, predložek po kombinaciji igralcev). V primeru izgubljene žoge morajo s hitrim kontra pritiskom odvzeti žogo nazaj in iskati globino in zaključek na vrata. Obrambna ekipa (rdeči) ima nalogo odvzeti žogo in narediti hiter prehod v napad in zaključiti na vrata. Po določenem času ekipi zamenjata vlogi. Akcija se konča z zadetkom ali izbito žogo izven igrišča in se ponovno nadaljuje z metom iz avta.

Trenerjevi poudarki:

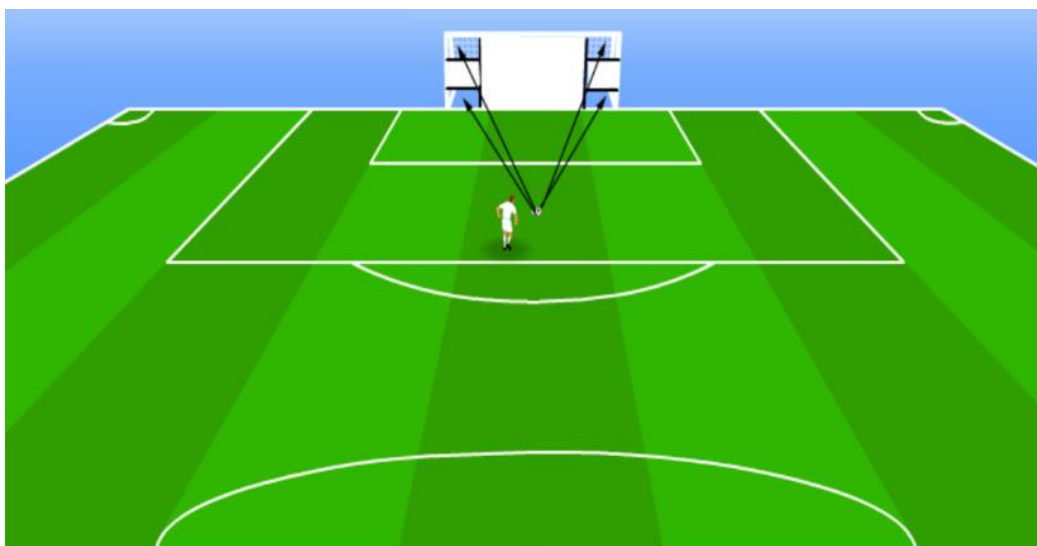
- ✓ dobra priprava na izvedbo prekinitve;
- ✓ natančna podaja igralcu v noge;
- ✓ natančen sprejem žoge;
- ✓ natančna povratna podaj;
- ✓ pravočasno odkrivanje in sodelovanje igralcev;
- ✓ posest in organizacija novega napada;
- ✓ reakcija po izgubljeni oz. dobljeni žogi;
- ✓ zaključek na vrata.

UGOTOVITVE IZVAJANJA KAZENSKIH STRELOV

Pri izvedbi kazenskih strel je bilo samih ponovitev premalo, da bi lahko videli določen vzorec. Izvedeni sta bili dve najstrožji kazni, kjer je bil izvajalec isti in je bil tudi 100-odstotno uspešen. Izvajalci kazenskih strel so igralci, ki so tehnično dovršeni in predvsem psihološko močni. Trening kazenskih strel lahko vadimo v glavnem delu treninga (moštvene igre) ali v zaključku treninga. Da naredimo trening zanimiv, lahko določimo različna pravila, s katerimi se lahko približamo dejanskim pogojem na tekmi.

PRIMERI VAJ ZA TRENING KAZENSKIH UDARCEV

Vaja 1: Izvedba kazenskega strela (brez vratarja)

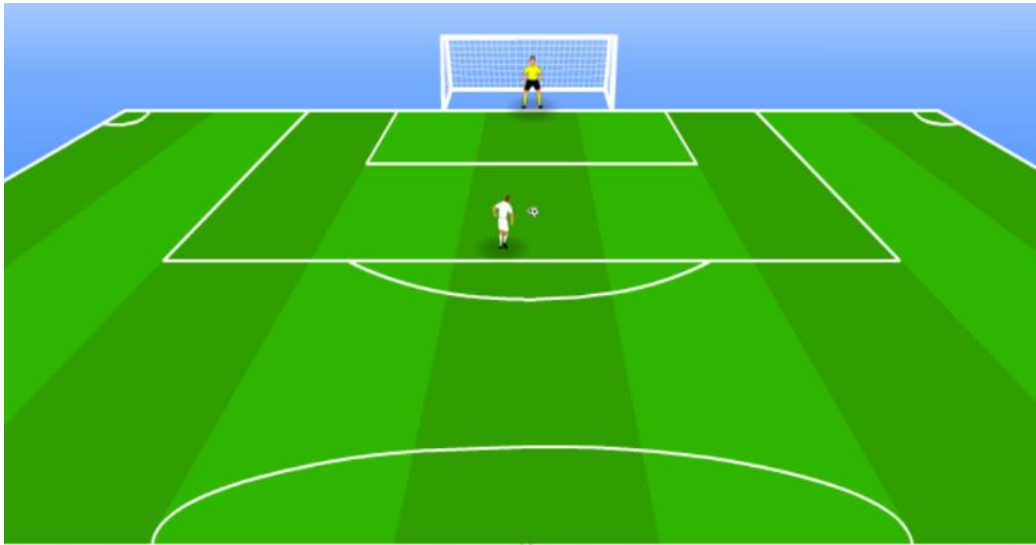
Slika 84: Vaja 1 – izvedba kazenskega strela brez vratarja

Cilj: Natančnost zadevanja, tekmovanje

Opis: Igralci izvajajo kazenske strele, kjer ciljajo odprte dele vrat. Tukaj lahko določimo različna pravila, in sicer:

- a) zadetek zgornjih kotov šteje 3 točke, zadetek spodnjih kotov pa eno točko. Vsak od igralcev izvede tri ponovitve;
- b) trener določi kot, kamor mora igralec ciljati;
- c) zgrešen kazenski strel pomeni določeno kazen (sklece);
- d) tekmovanje na izpadanje.

Vaja 2: Izvedba najstrožje kazni z vratarjem

Slika 85: Vaja 2 – izvedba kazenskega strela z vratarjem

Cilj: Natančnost zadevanja, tekmovanje

Opis: Igralci izvajajo kazenske strele z vratarjem. Tukaj se zdaj približamo pogojem na tekmi. Z določenimi pravili lahko še bolj vplivamo na samo izvedbo:

- a) tekmovanje na izpadanje;
- b) izvajalec napove, kam bo izvedel strel;
- c) zgrešen kazenski strel pomeni določeno kazen;
- d) tekmovanje dveh ekip, kjer štejemo število zadetih kazenskih strel, kjer poražena ekipa dobi kazen, zmagovalna ekipa pa nagrado (dodatno izvajanje prostih in kazenskih strel).

MOŠTVENA IGRA

Vaja 1: Igra V + 10 : 10 + V

Slika 86: Moštvena igra 11 : 11

Cilj: Vadba kazenskih strel v pogojih tekme

Opis: V igralnem polju velikosti 50 x 60 metrov poteka igra 11 : 11. Igra se vedno začne z izvajanjem kazenskega strela, kjer pri vsakem streljanju menjamo izvajalce. Napadalna ekipa izvaja kazenski strel. Če ekipa uspešno izvede kazenski strel, se igra nadaljuje z izvedbo druge prekinitve (prosti strel, avt, kot). V primeru, da vratar ubrani kazenski strel, se igra normalno nadaljuje do zadetka ali dokler žoga ne zapusti igrišča.

Trenerjevi poudarki:

- ✓ dobra psihološka priprava;
- ✓ natančna izvedba;
- ✓ reakcija po obranjeni enajstmetrovki (obeh ekip).

9 ZAKLJUČEK

Na podlagi analize smo ugotovili, da je bilo iz prekinitev doseženih 7 zadetkov, in sicer trije zadetki iz kota (slika 46, slika 47 in slika 48), en zadetek iz prostega strela (slika 49), eden iz izvajanja avta in nadaljevanja igre (slika 50) ter dva zadetka po izvajanju kazenskih strellov (slika 51 in slika 52). Vsi zadetki so bili doseženi v coni med višino 4 in 11 metrov in v širini vrat (slika 53). Kar trije zadetki so vplivali na potek tekme, na podlagi česar je prišlo do uvrstitve ekipe v naslednjo fazo tekmovanja. Ekipe so pri prekinitvah iz kota in prostega strela napadale kazenski prostor s 4 do 6 igralci, na odbiti žogi so imeli postavljene od enega do dva igralca. Več kotov in prostih strellov so izvajale ekipe, ki so gojile napadalnejši nogomet, imele večjo posest in izvajale visok pritisk na nasprotnikovi polovici. Pri izvajanju prostega strela (»skrajšani kot«) so bili vsi predložki odigrani direktno na vrata, na prvo vratnico, vratarjev prostor ali sredino (slika 36). Pri obeh prekinitvah (koti in prosti strelji) so se ekipe izogibale kombinacijam (indirektnim podajam) predvsem zaradi možnosti hitrega protinapada. Pri izvajanju oz. metanju avtov so veliko pozornost posvečali predvsem ohranjanju posesti (61 %), bodisi s podajo nazaj, ki se je uporabljala v primeru, ko so se ekipe branile zgoščeno v zadnji coni, in s podajo v noge, ko so ekipe zapirale podajo nazaj. S tem so ekipe lahko organizirano začele napad. Metanje avta v kazenski prostor so uporabile ekipe, ki so imele rezultatski zaostanek in se je tekma bližala koncu, in ekipe, ki so imele dobre izvajalce, kot je bila to ekipa Villareala, ki je imela na obeh straneh dva dobra izvajalca.

Namen diplomske naloge je bil ugotoviti ponavljajoče se in najpogostejše načine izvajanja posameznih prekinitev v igri v visoki coni napada in ugotoviti principe za neposredno uporabo v praksi. Na podlagi ugotovitev smo izrisali tri ponavljajoče se in najpogostejše akcije iz vsake prekinitve in cono predložkov, iz katere so bili doseženi vsi zadetki. Tako bi lahko določili, kakšna izvedba prekinitve bi bila najboljša za doseganje zadetka glede na določeno postavitev v fazi obrambe in s kakšnim številom igralcev bi lahko napadali kazenski prostor. To bi v veliki meri vplivalo na še večjo izkoriščenost natančnega izvajanja prekinitev, kar bi mogoče pripeljalo tudi do večjega števila zadetkov in s tem posledično boljšega rezultata.

Na osnovi analize in slovenske metodike učenja igre smo pripravili tudi vaje, s katerim bi lahko izboljšali igro v fazi prekinitev v slovenskem prostoru in prikazali način, kako bi lahko trenirali prekinitve v slovenskih klubih. Uporabili smo situacijsko metodo (situacijska tehnika in igralne situacije in metodo igre (igralne oblike in moštvene igre)), kjer si vaje sledijo v logičnem didaktičnem zaporedju (od lažjega k težjemu, enostavnejšega k sestavljenemu).

10 LITERATURA

1. Brinjovc M. (2012). *Značilnosti igre ob prekinitvah na Evropskem nogometnem prvenstvu v Sloveniji leta 2012* [Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport]. <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22070510BrinjovcMarko.pdf>
2. Danjko D. (2009). *Analiza prekinitev igre v napadu na Svetovnem prvenstvu v nogometu leta 2006 v Nemčiji* [Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport]. <https://www.fsp.uni-lj.si/COBISS/Diplome/Diploma22046780DanjkoDarko.pdf>
3. Drečnik, D. (2004). *Analiza prekinitev igre na svetovnem prvenstvu v nogometu leta 2002 s primerjavo uspešnih reprezentanc z neuspešnimi* [Diplomsko delo]. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
4. Elsner, B. (2004). *Nogomet, teorija igre*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.
5. Elsner, B. (1984). *Metodika dela z nogometaši*. Ljubljana: Šolski center za telesno vzgojo
6. FIFA. (6.2.2023). V Wikipedija: prosta enciklopedija. [FIFA - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org/wiki/FIFA)
7. InStat scout (2022). Statistics, selected matches. Pridobljeno na spletnem naslovu InStat (instatscout.com)
8. Grabič, D. (2020). *Hitrost usmerjene igre proti vratom nasprotnika* [Diplomsko delo]. Ljubljana.
9. Jelnikar, D. (2023). Program Tactics Manager 3.0. SoccerTutor.com Limited, London, UK.
10. Kavčič, I. in sodelavci (2021). *Taktika*. Skripta za šolanje trenerjev UEFA C. Neobjavljeno delo. Ljubljana: Nogometna zveza Slovenije.
11. Kavčič I. (2023). *Teorija nogometne igre*. Interno gradivo za UEFA A. Predoslje: Nogometna zveza Slovenije.
12. Mayer & Mayer Sport (2016). *Taktische Periodisierung im Fußball*.
13. Nogometna Liga prvakov. (29.1.2023). V Wikiedija: prosta enciklopedija. [Nogometna Liga prvakov - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://wikipedia.org/wiki/Nogometna_Liga_prvakov)
14. Rožman, S. (2009). *Iz igre do igre – Metodika učenja igre v napadu na osnovi analize igre na Evropskem prvenstvu v nogometu leta 2008 – zaključni boji* [Diplomsko delo]. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
15. Sentič, G. (2022). *Ugotavljanje modela igre Španske reprezentance u21 v napadu na Euru 2021 na osnovi analize sestavnih situacij* [Diplomsko delo]. Ljubljana.
16. Sentič, G. Skice: (2022). Program Tactics Manager 3.0. SoccerTutor.com Limited, London, UK.
17. Šelekar B. (2010). *Oris razvoja nogometa do 1. svetovne vojne* [Diplomsko delo]. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
18. Šibila, M., (2004). *Rokomet – izbrana poglavja*. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport.

19. UEFA. (2021). U21 Tournament-Review 2021 v1 AW2 DIGITAL(1).pdf.
20. Prosveta, (1970). Značke nogometnih šampiona. <https://enotnost.si/porumenele-strani/znacke-nogometnih-prvakov/>
21. Pravila nogometne igre 22/23. (2022). Nogometna zveza Slovenije.
22. Združenje evropskih nogometnih zvez. (29.4.2021). V Wikipedija: prosta enciklopedija. [Združenje evropskih nogometnih zvez - Wikipedija, prosta enciklopedija \(wikipedia.org\)](https://sl.wikipedia.org/wiki/Združenje_evropskih_nogometnih_zvez)
23. Verdenik, Z. (2010). Metodika učenja igre v napadu. Ljubljana: ZNTS.
24. Verdenik, Z. (2022). Slovenski model strokovnega dela v klubu. Interno gradivo za UEFA A. Predoslje: Nogometna zveza Slovenije.
25. Zupan, B. in sodelavci (2016). Razvojna pot nogometaša. Brdo pri Kranju: NZS